SAN-ANTONIO

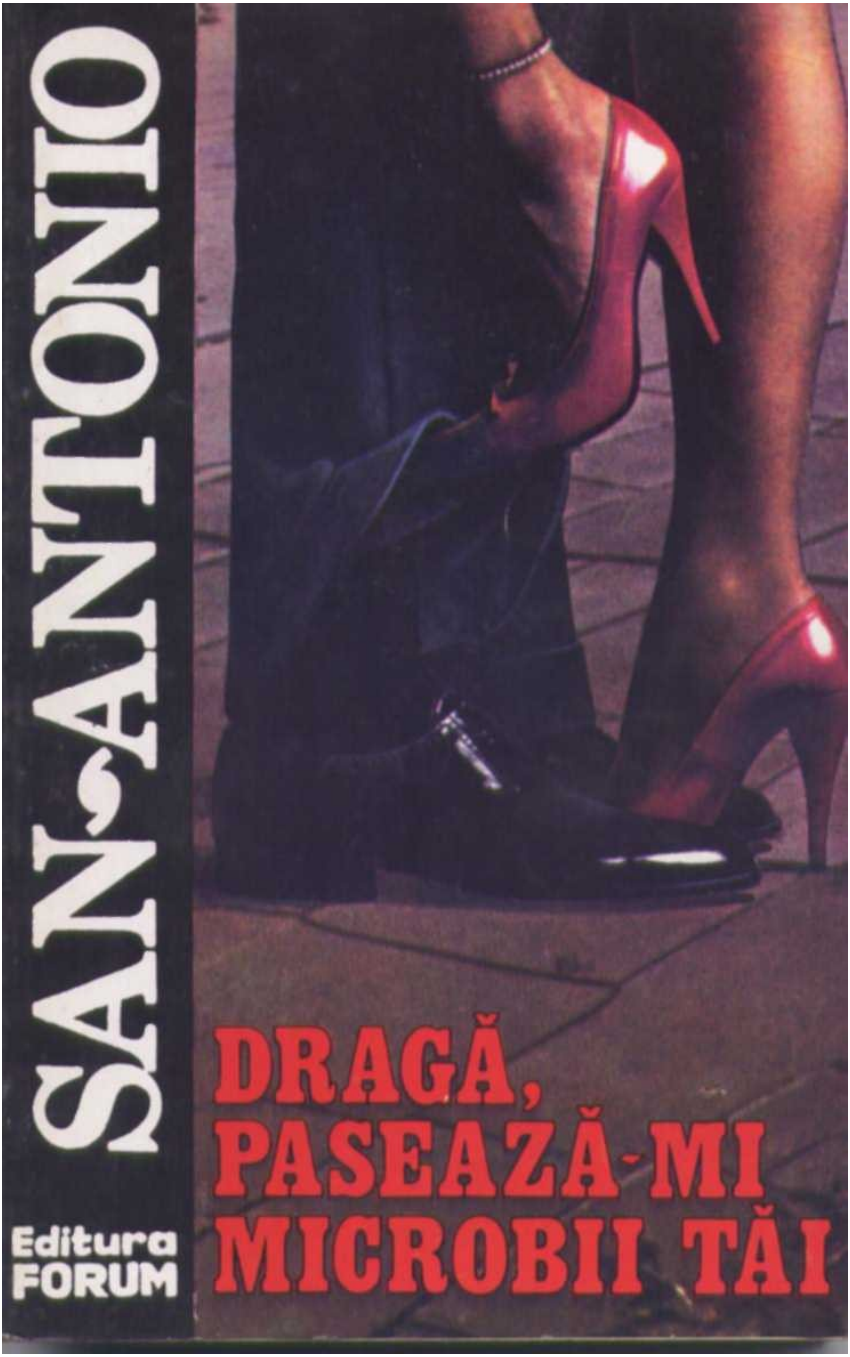

DRAGĂ, PASEAZĂ-MI MICROBII TĂI

Editura FORUM

Coperta: TUDOR ISPAS
I.S.B.N. 973 – 9065 – 91 – 0

EDITURA „FORUM” – BUCUREŞTI

CA SĂ-ŢI INTRE MAI UŞOR LA DOVLEAC CELE CE URMEAZĂ...

— Stai niţel, să mă picur, zise borţosul chelbos care purta şosete mov, găurite la călcâie.

— Ai să te picuri la toamnă, replică arţăgos tovarăşul lui, un omuleţ uscăţiv, cu mutră de obsedat sexual.

O medalie pioasă, reprezentându-l poate pe Iisus (sau pe vreunul dintre peonii acestuia?) i se bălăbănea pe pieptul scobit, dar păros. Băiatul avea câteva manii şi un anumit har în a le exploata. Graţie lor, dădea iluzia că ar fi un intelectual ursuz.

Cei doi inşi urcau o potecă de munte numită odinioară „de catâri”. Dar catârii sunt pe cale de dispariţie, aoleu! mie-mi spui, cu mecanizarea asta, la dracu’!

Grasul renunţă la nevoia de a se uşura şi gemu din pricina sandalelor cu talpă de piele ce alunecau pe stâncile lustruite. Tovarăşul lui de povârniş îi sugeră că trebuia să fi fost încă şi mai tembel decât presupunea el singur despre sine, dacă se încălţase în halul ăla înainte de a porni la o escaladă. Atunci pântecosul renunţă să se mai plângă şi continuă să urce panta bună pentru niscai capre negre, frânt de la mijloc sub greutatea considerabilă a unui pachet bizar şi lunguleţ.

Soarele ardea de mama focului. Un pumn de insecte ţârâiau în bruma de vegetaţie ce părea extirpată dintr-un ierbar, atât era de gălbejită şi fără sevă.

Sub ei se vedea valea înverzită, într-un cadru ca de carte poştală. Un drum albăstrui evada dintr-acolo, luând muntele cu asalt. Cu cât urca mai sus, cu atât descria mai multe serpentine, iar buclele acestora se înnodau mai strâns. La jumătatea pantei, drumul zăbovea de-a lungul

unei formidabile lucrări de artă construite în evantai. Enorma scoică de beton era un baraj menit să adune apele unui minuscul torent. Văzând lacul format, îţi venea greu să crezi că acesta fusese zămislit de râuşorul cu unde zburdalnice.

Matahala pleşuvă şi stârpitura uscăţivă ajunseră la un soi de platformă naturală care domina de minune barajul. Din locul unde se aflau, aveau o vedere inexpugnabilă asupra drumului pe care platforma îl încununa, ca şi asupra construcţiei tehnice aflate pe malul drept al torentului, uşor în aval. O esplanadă asfaltată se întindea, strălucitoare, în faţa construcţiei geometrice semănând cu un blockhaus şi totodată o uzină. Nişte drapele fluturau în vârful a trei catarge de înălţime descrescătoare. În faţa drapelelor se ridica o mică estradă menită să susţină neghiobia unui tribun a cărui sosire era, în chip vădit, aşteptată. Mai mulţi militari făceau instrucţie mişcându-se molatic în căldura toridă. Un serviciu de ordine, în ţinută de ceremonie, se pregătea să facă faţă unei hoarde de automobile. Civili gravi şi plini de importanţă se învârteau de colo colo ca nişte animale care aşteaptă să li se dea de mâncare. Pe scurt, domnea o atmosferă de inaugurare republicană.

— Ce aştepţi de nu desfaci calabalâcul ăla din pachet? întrebă cu asprime uscăţivul mărunţel, cu mutră de obsedat sexual.

Haidamacul chelbos îşi trăgea sufletul încredinţându-şi privirile tâmpe golului dimprejur. Totuşi murmură:

— De ce, mă rog, spui calabalâcul din pachet, de vreme ce nu tu l-ai cărat?

Era un răspuns mai degrabă filosofic, şi interlocutorul rămăsese să se gândească la asta, în timp ce chelul dezlega husa din pânză groasă, impermeabilă.

Piticul slăbănog se aşeză pe un pietroi oportun, neted şi curat.

Muntele mirosea frumos, a ierburi sălbatice. Şi era

străbătut de fiori mărunţi din pricina şopârlelor care mişunau în regiune.

Chelul burduhănos despachetă un aparat cilindric, destul de ciudat, prevăzut cu o lunetă de ochire şi dotat cu un trepied telescopic. Maşinăria semăna cu o lunetă astronomică şi în acelaşi timp cu o bazooka. Mici cabluri de reglaj, din cauciuc cenuşiu, atârnau peste tot din cilindru, ca nişte măruntaie smulse unui trup.

— Aici unde suntem, dădu grasul asigurări, putem fi văzuţi de jos ca un nas în mijlocul unui obraz.

— Ei şi? ripostă slabul. Facem ceva rău?

*
* * *

În faţă mergeau trei motociclişti cu mănuşi albe şi dispuşi în formă de săgeată. Apoi venea o tărăboanţă a poliţiei, albastră şi destul de meschină, şi în sfârşit cortegiul, alcătuit din maşini negre, bine clădite, dintre care una se fălea cu un steguleţ tricolor.

Înăuntrul ei, Sauveur Linduré[1], ministru de stat, îşi repeta peroraţia discursului. De bună seamă, avea să-l citească pe acesta din urmă, totuşi ţinea să-şi reverse ultimele triluri fără a se sluji de însemnări, într-o orăcăială cu tremolouri, punctată de gesturi corespunzătoare. Remarcase că discursurile sunt aidoma curselor cicliste, care adesea se câştigă pe ultimii metri. Se cuvenea să plaseze un demaraj oratoric la momentul potrivit, când asistenţa atinge pragul somnolentei. O frază brutală ca s-o răcorească, o alta ca s-o supravolteze. Şi pe urmă *the end* magistral, cu vorbe puţine, dar dintre cele foarte sforăitoare, de-alde alea care îţi pingelesc inima cu pământ al patriei şi te duc de-a dreptul spre „imnaţional”.

— Uite-i pe domnii ăia! avertiză borţosul chelbos.

Sfrijitul care moţăia evocând un trecut agreabil se

1 Mântuitorul Învârtoşat (n. tr.).

ridică în capul oaselor. Fruntea îndelung expusă la soare îl ustura. Privi spre baraj. În jurul oriflamelor se îngrămădise un ciopor de gură-cască sosit cu maşinile pe care forţele de poliţie le vegheaseră să se înşire de-a lungul drumului. Indivizii în cauză veniseră ca la Turul Franţei, regretând în chip confuz că trebuia să-l aplaude pe Saveur Linduré şi nu pe Poulidor[2].

Oficialii debarcară în dreptul estradei. Lumea îşi strânse una alteia mâinile, uneori în mai multe reprize, de teamă să nu uite s-o facă. Apoi fu servită o muzică militară, foarte zglobie, aruncată spre ecouri precum grăunţele spre păsări. După care Saveur Linduré se desprinse dintre ceilalţi, deoarece caracteristica puterii e izolarea, şi urcă toate cele patru trepte ale estradei destinate să facă din el o făptură de elită.

Îşi încălţă nasul cu o pereche de ochelari uriaşi, cu ramă de baga, şi, de departe, începu să semene cu o bufniţă. Apoi plimbă asupra mulţimii adunate una dintre acele priviri sigure pe care le conferă puterea. Şi scoase din buzunar un morman de hârtii ce răspândi nelinişte în auditoriu. Zgomotul foilor despăturite, amplificat de microfon, îi trimise pe toţi cu gândul la un gigantic lavatory supraaglomerat cu diareici.

Sauveur Linduré porni la atac, cu un glas musculos dar lubrifiat, perfect pus la punct cu ajutorul magnetofonului:

— Există bărbaţi care, aidoma castorilor…

— Îţi convine? întrebă huiduma cheală cu şosete rupte, dezlipindu-şi de ocular felinarul stâng.

Mititelul stafidit se apropie şi-şi lipi de vizorul maşinăriei cel mai bun dintre ochi. Mira în formă de cruce împărţea ceafa ministrului în patru felii mişcătoare.

— E şi mai jumulit decât tine, zise. În regulă, pune-i foc. Grasul acţionă maneta cromată a blocului metalic racordat.

---

2 Roată de Aur (n. tr.).

prin intermediul mai multor cabluri, la falsa bazooka. Un mic led portocaliu se aprinse.

— Noroc că-i gras, murmură scofâlcitul pentru sine însuşi

— Adicătelea? mormăi tovarăşul lui, căruia fraza i se păru aluzivă.

Fiindcă o să se mişte mai puţin. De altfel citeşte, aşa că stă cu moaca pe loc.

— …geniul uman, acest îmblânzitor al planetei…

Linduré iubea din cale afară fraza aceea. Fiindcă îi aparţinea. De altfel era singura din tot discursul pe care o zămislise chiar el. Pentru a face lumea s-o aplaude, coborî hârţoagele şi aşteptă. Când un orator acţionează astfel, auditoriul pricepe în mod spontan că e invitat să bată din palme, şi nu întârzie să subscrie solicitării, mai puţin pentru a da satisfacţie tribunului şi mai mult pentru a scurta durata prestaţiei acestuia.

Răsunară deci ovaţii în sos picant.

Linduré zâmbi, mulţumit, şi repetă:

— Geniul uman, acest îmblânzitor al planetei…

Exact în acea clipă, pirpiriul costeliv acţiona, de sus, trăgaciul cu cablu al instrumentului său.

— …şi care se bucură de natură… continuă ministrul.

Îşi duse la ceafă mâna-făcătoare-de-saluturi, masându-şi partea din spate a genialului craniu unde tocmai îi apăruse o înţepătură dezagreabilă. Dar înţepătura continuă să-şi facă de cap (!) şi după ce el retrase mâna. Linduré continuă lectura discursului. Înţepătura semăna din ce în ce mai mult cu acţiunea unui burghiu.

„Sper ca vreunul din tembelii ăştia să aibă o aspirină!” se gândi, în planul al doilea, Sauveur Linduré.

Citi mai departe, cu o voce care, fără ca el să-şi dea seama, devenise un pic riscantă.

Ajuns în sfârşit la punctul din peroraţie (însemnat cu

o linie roşie) unde trebuia să se desprindă de antrenor şi să se avânte de unul singur pe pista velodromului, ministrul îşi strecură hârtia în buzunar, îşi drese glasul şi se pregăti să-şi lanseze cucurigitul superb şi generos.

Dar rămase mut.

Era o gaură, un gol, un alb integral.

Încercă să-şi readucă în minte cuvintele acelea frumos zidite, care i se refuzau. Zadarnic. Trebui să recurgă la hârţoage şi să-şi citească sfârşitul discursului, cu o voce mohorâtă şi cavernoasă, fără impact la ascultători.

După care, furios pe el însuşi, coborî turbat de pe estradă, într-un pârâit de ovaţii politicoase.

În clipa aceea încă nu ştia că îşi pierduse pentru totdeauna memoria.

EXHIBIŢIONISTUL

— Îţi spun că el e! strigă Béru.

— Care el?

— Ba chiar îţi spun că ei sunt!

— Care ei?

În loc să-mi răspundă, se ridică în picioare în faţa măsuţei noastre de marmură, asemeni unui naufragiu pe pluta lui, când i se pare că a zărit o dâră de fum, şi urlă ca să domine zgomotul circulaţiei de pe Bulevardul Saint-Martin:

— Molasson[3]!

Glasul lui, mai viguros decât cele o mie de sirene salutând sosirea lui Tabarly la Newport, imobilizează doi bărbaţi care abia au ieşit din gura de metrou. Unul dintre ei e tânăr, zdravăn, cu gâtul scurt, celălalt slab şi amărât. Cel dintâi îl târăşte pe cel de-al doilea la capătul unui lanţ, fiindcă i-a pus cătuşele. Béru gesticulează atât de peremptoriu, încât ciudata pereche se apropie de noi, sub privirile interesate ale celorlalţi clienţi ai terasei, mereu lacomi de chestii de acest fel (şi am să trec peste aceia

3 Blegul (n. tr.).

dintre gură-cască ce cască gura, de mama focului, pe bulevard).

Respectivii privilegiaţi au atunci norocul să asiste la o scenă pe ici pe colo neobişnuită: Bérurier îmbrăţişând un inculpat şi totodată strângând, plin de efuziune, caraba ăluia de l-a înhăţat.

S-ar zice că nu şi-a dat seama de poziţiile diferite ale celor doi care, deşi similari la prima vedere, sunt fundamental diferiţi, întrucât unul dintre dânşii are cheia cătuşelor.

— Hai să luaţi cevaşilea cu noi, băieţii!

— Fără supărare! răspunde junele-haidamac-fără-gât, ridicându-şi încheietura mâinii stângi pentru a sublinia lipsa de brodeală a momentului.

— A, nu, Evariste, nu face una ca asta! protestează Grasul. Luaţi ceva tare în dos, domnii mei, să radem o udeală. Noi suntem cu absint, Antonio şi măndel, ca în vacanţă.

Grasul bate pe umăr un tânăr student la frecangeală care, la o masă învecinată, îşi toceşte cursurile.

— Te scoli o ţără, tipule? îl întrebă.

Studentul, un fătălău plin de coşuri pe care nu le tratează nici măcar cu penseta, se ridică surprins.

— Mersi, mă gândeam numai la scaun, face Grasul, trăgând complementul de sub fesele estudiantine.

Trânteşte scaunul lângă masa noastră. Recuperează încă unul, ceva mai departe, ocolind un băieţel îmbrăcat în grenadină de culoarea limonadei, în ciuda protestelor maicii-mari a respectivului.

Poliţistul întâmplător şi prada lui iau loc, fără altă invitaţie. Eu, în vremea acestor mărunte manevre, am avut răgazul să-l confrunt pe arestat: e vorba despre domnul Félix, profesorul de la litere pe care l-am cunoscut odinioară, Béru şi cu mine, în cursul unei memorabile croaziere. Demnul bărbat (devenit un bărbat nedemn dacă e să dau crezare brăţării de oţel ce-i slujeşte drept pripon),

s-a ghiftuit cu prăbuşire la fizică. E jigărit, netuns, palid, cu boarfe de anarhist dinainte de 1914. Privirea lui febrilă nu exprimă niciun pic de tandreţe, şi nu-i mai rămâne decât să fie şi flămând pentru a-ţi stârni mila.

Se aşează uitându-se în altă parte. Molasson, ofiţer de poliţie patentat, e stânjenit. Întrucât m-a recunoscut, n-a îndrăznit să refuze păhărelul propus de Béru, dar e foarte evident că zelosul funcţionar nu are obiceiul să se hidrateze în tovărăşia celor pe care i-a umflat.

— Îl cunoaşteţi pe individ, domnule comisar? întreabă, cu glas de înmormântare (cu atât mai nimerit, cu cât e întotdeauna cel mai bun).

— Cum te văd şi mă vezi, răspunse Béru, în dreptul şi în locul meu; am făcut ocolul lumii împreună. E un tip dom Felisc. Cel mai grozav ştremeleag din Franţa!

Ştiu, replică Molasson.

Tonul lui arogant ne face să sperăm nişte urmări captivante. O simplă mişcare a bărbiei mele le şi declanşează.

— L-am prins pe coridoarele metroului, dedându-se la exhibiţionism. Cu sexul bălăbănindu-se în aer, îşi trăgea în lături pulpanele impermeabilului când vreo cucoană trecea prin fata lui. Tocmai impermeabilul ăsta mi-a atras atenţia – pe o asemenea căldură, era necuviincios.

Béru îşi clătină mutra primitivă, de gânditor lipsit de obiectul muncii.

— În halul ăsta ai ajuns, dom Felisc? Un bărbat ca matale, cu aşa un macaz, de o aşa capacitate că pentru întâiaşi dată în viaţa mea eu unul m-am dat bătut? Un fenomen de-o astfel de mărime, încât la bordul lui *Mer d'Alors* pasagerele se îmbulzeau în cabină la mata, de făceau coadă să se lase cufundate care mai de care şi aşa şi pe dincolo? Dar ce-ai păţit? Nu ţi se mai fâlfâie sau ce?

Félix găseşte pe suprafaţa Grasului un teritoriu unde să aterizeze privirile lui scârbite şi declamă:

— *Te-azvârli în hău, pe bune; rai, cer, ce mai*

contează? în plin necunoscut să afli lucruri noi.

— Ceea ce, pe franţuzeşte, ar vrea să zică… se nelinişteşte Găliganul care e o grămadă de chestii, numai baudelairian nu.

— Când nu mai ai nimica, prietene, cauţi altceva.

Îmi aşez mâna compătimitoare pe umărul descărnat al personajului.

— Hai, explică-ne problemele dumitale, dragul meu Félix. Şi dumneata, Molasson, fii om de treabă: eliberează-l pe domnul de infama brăţară care îl deghizează în răufăcător.

Ofiţerul de poliţie, fără gât (să facă), ezită o idee şi scoate fiarele profesorului. La care domnul Félix face ca toată lumea aflată în situaţia lui: îşi masează încheieturile.

— N-a fost un lucru lipsit de interes, declară el; oprobriul poate fi un stimulent. Faptul de a te găsi într-o stare dezonorantă îţi conferă un soi de nobleţe inversă.

— În loc să te slobozeşti la gură, măi Felisc, mai bine zi-ne cum de-ai ajuns să-ţi expui maneta prin atenansele metroului! îl întrerupe Bérurier, optând deodată pentru o tutuire propice efuziunilor.

— Explicaţia e simplă, domnilor – nu mai aveam ce să citesc. Or, pentru mine, a fi lipsit de lectură e ca pentru un peşte a fi privat de apă, lectura constituind mediul meu natural.

— Şi cine te împiedică să citeşti, puţă?

— Pur şi simplu lipsa de cărţi. E un argument fără replică, nu?

Ne întreprivim, după care pupilele noastre focalizează asupra personajului. Să-şi fi pierdut acesta raţiunea? Aparentele sale fizice dau de înţeles că, într-adevăr, omul ţine mai degrabă de azil decât de puşcărie.

El ne simte lipsa de înţelegere şi o remediază.

— Îmi veţi obiecta că tomuri sunt căcălău, face profesorul arătând spre librăria din vecinătate, la a cărei tejghea doi arabi privesc cu invidie spre nişte reviste

porcoase îmbrăcate în celofan. Aparenţe, domnilor! Aparenţe! Înşelăciune! Fals şi uz de fals! De un sfert de veac nu mai există cărţi, fiindcă nu mai există autori. Cărţile autorilor, ale celor adevăraţi, le ştiu pe dinafară, de la Homer până la Louis-Ferdinand Céline. Îl ştiu pe Platon, îi ştiu pe Clément Marot, Louise Labbé, Montaigne. Corneille şi pe ceilalţi, toată lumea bună. Îl ştiu până şi pe Malraux, e bine? Dar în prezent totul s-a sfârşit – nu mai e nimeni. Pustiu! Oamenii prost informaţi se tem de sfârşitul lumii, când de fapt el a şi avut loc! Literatura de azi? Care? Nu mai există azi, deci nu mai există literatură. Din când în când. mânat de cine ştie ce diavol, intru pe la negustorii de hârtie numiţi încă librari – mă întreb de ce? Iau ceea ce ei spun că ar fi o lucrare proaspăt tipărită. O deschid. Îi arunc o privire furişă. Blestemăţie! O bălmăjeală de cuvinte. Faliment total ai ideilor! Mucegai al gândurilor! Şi ce mai sintaxă! Ce talmeş-balmeş! Ce uzurpare! Ce abuz de tiparniţă! Închid la repezeală volumul. Până nu mă vede cineva. Înapoiez deşertăciunea deşertăciunii. Golul îmi dă ameţeli, prieteni. Mă întorc la mine acasă, cu coada între picioare până la cotor, îndurerat, sărăcit. O, Doamne, pentru ce nu mai au ăştia nimic de spus şi nu ştiu nici măcar asta să spună? De ce şi-au pierdut limba? De ce se îndârjesc să-l batjocorească pe Gutenberg? De aici înainte literele s-au fosilizat. Citim cărţi cam cum am descifra nişte gravuri rupestre. Pleiada[4] – şi gata. Dar asta e o chestie de demult. Fiindcă arta îmbătrâneşte. Rembrandt – bravo, dar la muzeu! Aţi vrea voi, ăştia, să trăiţi în tovărăşia unuia ca Rembrandt? Aşa că, de-a lungul timpului, Buffon, Voltaire, Rousseau... rahat! Eu aş vrea o expresie a zilelor noastre. Am nevoie de o literatură care să mă ajute să încetez a mă plictisi. Da, domnilor, îmi arăt armamentul din dotare pe culoarele Metropolitanului, e

4 Nume dat unor grupuri de câte şapte poeţi în trei etape ale istoriei, în Gre-cia antică şi în Franţa, (pe vremea lui Henri II şi a lui Ludovic XIII (n. tr.).

adevărat. Nu sunt deosebit de sadic, în sfârşit nu mai mult decât oricare altul; iar dacă acţionez *astfel – e ca să fac* ceva, înţelegeţi? Ca să creez o emoţie! Făcând asta, provoc o senzaţie publică. Deci întreprind o operă socială. Natura m-a dotat cu un sex de mare anvergură, slavă ei; exhibându-l, eu îl exprim; stârnesc senzaţii multiple: indignare, admiraţie, ipocrizie, invidie, reverie etc. Pe scurt, îndeplinesc, de voie, de nevoie, un act literar, mă urmăriţi? Marchez spiritul, îl răscolesc, îl impresionez. Gestul meu este o scriitură. Sper că sare în ochi.

O lungă tăcere.

Stânjenită.

Apoi Bérurier îşi drege glasul şi declară:

— Ascultă, Félisc, de acord, sare în ochi, dar totuşi ar trebui să consulţi şi tu un puţ-holog.

*

* * *

Molasson ne-a părăsit. La cererea mea, a consimţit să dea uitării delictul profesorului. Şi acum mergem cu toţii prin praful încins al bulevardului, care pute a benzină arsă şi întrepicioare nespălate. Domnul Félix tropăie mărunţel, mormăind ranchiune ascunse. Se numără printre cei a căror viaţă n-a fost o reuşită. Iar el o depăşeşte doar puţin, cum ne depăşeşte şi pe noi, pe nesimţite, pe trotuarul ticsit de bipezi prost finisaţi. Îl urmăm în tăcere, dezolaţi în chip nedesluşit de disperarea lui. Ţi-ar plăcea, câteodată, să le întinzi oamenilor mâna. Ceea ce te împiedică e certitudinea că ei n-ar vedea-o. O mână întinsă nu e comod de reperat printre atâtea braţe ridicate în jurul tău în semn de salut. Sau, când o zăreşti, ţi-e frică de o capcană. Sunt atâtea şmecherii peste tot…

Profesorul o ia pieziş pe strada Quincampois, vestită prin banca aflată acolo. După încă treizeci de paşi, se opreşte în faţa unui căsoi sinistru, umflat, lepros, cu pereţii

sprijiniţi de proptele şi părând atins de variolă.

— Aici locuiesc, ne zice, salutare!

Face o mişcare semicirculară, gen gladiator omagiindu-l pe Cesar. Apoi se înfundă într-un anus negru şi fetid.

Rămânem oleacă în faţa coteţului său mizer. Suntem absolut nehotărâţi, deloc mulţumiţi de omenire.

Bérurier oftează:

— Părerea mea e că băiatul e dus cu sorcova. Spune tu dacă nu e o nenorocire, când are o asemenea rangă, cu care ar fi putut deschide atâtea uşi dacă ar fi ştiut să se slujească de ea...

Ne punem iar în mişcare. Şi în marş.

Nişte boarfe ne interpelează deosebit de amabil, în pragul unor hoteluri naufragiate. Sunt care de care înţolite mai sexy. Mai cu seamă una, bine croită, blondă, căreia Grasul nu-i rezistă. Fătuca trebuie să atârne pe puţin două sute de livre (nedevalorizate). Poartă cizme înalte, lăcuite, negre, care îi urcă până la jumătatea buturilor, o fustiţă de tenniswoman şi un soi de hamac cu grătar, răsucit în chip de sutien.

— Eu nu mai pot, declară Umflătură.

— Nici eu, confirm referindu-mă la altceva.

— Nu mai rezist, face el.

O abordează pe agăţătoare, şi urmează cumplitul dialog de mai jos:

— Cam cât ceri c-ai face, frumuseţeo?

- O sutică de mărunţei, mititelule.

- Ce, eşti cucu, ăsta-i tarif de cartier brava!

- Pentru tine, o las cu optzeci, că ai ochi de hăndrălău, dar mai jos nema.

— Păi n-am decât cincizeci de firfirici, scumpete!

— Hai să te servesc totuşi, dar numai un rând, că nu-mi arde să dau faliment.

— Gracias, eşti om de înţeles. Da’ ia zi, aşa între noi, nu cumvaşilea ai ceva sisi, hm?

Zeiţa în fustiţă se înfurie pe nasoale.

— Ia ascultă, artistule, eşti truli la cap? Mersi de compliment, te crezi pe vremea lui Francisc ăl Dintâi, când se-ntorcea lumea de la Napoli? Dacă e vreunul dintre noi cu sisi, apăi pun pariu că tu eşti ăla. Şi, numai fiindcă m-ai întrebat, mă gândesc dacă nu cumva chiar aşa e. Doar găina de cântă face ouă.

— Nu te şucări, frumoaso, vino mai bine să-mi potoleşti pasiunile. Tu ce faci, Sana, mă aştepţi la barul hotelului?

Fără să ia seama la răspunsul meu, o şterge pe urmele cuceririi lui de cincizeci de franci.

Toate astea nu prezintă o importanţă capitală, sunt de acord. Chestii de-ale vieţii, ce mai! Dacă-ţi vorbesc despre ele aici, o fac ca să-ţi explic cum cauze-mici-efecte-mari. Ai să vezi mai încolo. Fiindcă, dacă stăm să ne gândim bine, de nu s-ar fi cocoţat Grasul pe matahala de paraşută în fustanelă, punându-mă în posesia unui mic capital de timpi morţi, n-aş fi avut niciodată strania idee de a urca la domnul Félix pentru a-i întoarce arcul de la pendulă acestui biet ins deznădăjduit, constrâns să-şi arate formidabilul ornament în faţa utilizatoarelor metroului, pentru a se exterioriza. Félix ăsta a reinventat cântecele de vitejie. Disperarea lui intelectuală l-a constrâns la cele mai urâte extremisme. Dacă nu iau seama, grija mea faţă de mizeria omenească, halul în care aceasta îmi trezeşte compătimirea au tendinţa să mă deghizeze în Sfântul Vincent de Paul. Îmi spun că nu a fost de ajuns să-i redau gentilului prof. libertatea. Adevăratele vorbe bune, căldura unei atingeri, interesul unei priviri, perspectivele unor relaţii episodice îl pot ajuta pe un băiat aflat în nenorocire. Aşa că, în vreme ce Master Béru va deretica printr-o micuţă puţostopistă bulevardieră, eu mă duc să-i adresez vreo două vorbe protejatului meu. E la doi paşi.

Plonjez sub un portic prost pavat, unde solul dansează în sunetele unei corale de pisici. Spaţii obscure şi

libidinoase mi se propun în chip redutabil.

Ochesc, într-o lumină de sarcofag, o ființă nehotărâtă, probabil de sex odinioară feminin. Se drapează în boarfe negre, fiindcă e văduvă pe de-a întregul şi dintotdeauna.

— Domnul Félix, mă rog?

— La primul etaj.

Vocea pare să iasă de sub o piatră, laolaltă cu o grămadă de libărci panicate. Imobilul ăsta, pe punctul de a dispărea în neant, pute a agonie. E o duhoare aspră, care te amorţeşte.

Treptele scării sunt masturbante, scobite pe mijloc de prea multe veniri şi plecări, reveniri şi evadări zadarnice.

Număr douăzeci şi şapte, pentru a mă înşela cu privire la durata călătoriei, şi iată-mă în faţa unei uşi frumoase ca un rahat, în lumina de pucioasă venind dinspre casa scărilor. O foaie de hârtie prinsă cu o piuneză pe batant anunţă cu litere desenate cu o cariocă roşie: *Félix mizantropul*. Şi dedesubt: *rog să nu fiu plictisit fără un motiv imperios*. Caut un mâner de sonerie. Uşa e lipsită de aşa ceva. Îmi încovrig deja arătătorul cel mai bun pentru a ciocăni în ea, când o voce femeiască, foarte melodioasă, îmi opreşte gestul.

— Vreau să înţelegeţi, dragul meu domn, că tot ceea ce v-am propus înseamnă o salvare. Şedeam adineauri pe terasa acelei cafenele de pe bulevard şi am auzit conversaţia dumneavoastră cu oamenii de la poliţie. Cuvintele dumneavoastră şi mai ales tonul pe care le-aţi rostit m-au făcut imediat să înţeleg că, în mod ideal, dar ce zic eu – în chip fantastic, sunteţi chiar omul pe care-l caut.

— Explicaţi-vă.

— Sunt asistenta profesorului Chultenmayer.

— Nu figurează în batalionul meu.

— N-are importanţă. Aflaţi că profesorul Chultenmayer a descoperit de curând un dezactivator al

creierului, care prezintă proprietatea de a deconecta memoria oricărui individ.

— Grozavă curăţenie!

— Poftim?

— Vorbesc despre memorie. Ah, amintirile, ce mai prăsilă ticăloasă! Cum să poţi aprecia prezentul, când trecutul te copleşeşte? Orice clipă se referă la altă clipă. Începând cu a doua zi a existenţei sale, individul încetează să mai fie nou, şi începe să devină rutinier.

— Ei bine, domnule Félix, tocmai că noi vă putem vindeca de memorie. Imaginaţi-vă cum va arăta existenţa dumneavoastră când va fi neîncetat nouă. O veţi descoperi fără răgaz. Şi, dacă interpretez în sens strict cuvintele dumneavoastră de adineauri, există ceva mai bun.

— Mai bun?

— Spuneaţi că trăiţi pentru a citi?

— Exact.

— Şi că aţi citit tot ce era de citit, iar acum muriţi de pe urma epuizării intelectuale, nu-i aşa?

Cât se poate de adevărat.

— O dată debarasat de toate amintirile, scumpe domnule, această masă literară va fi din nou virgină pentru dumneavoastră. Pe scurt, vă aduceţi la zero contorul cunoştinţelor. Va trebui să învăţaţi totul de la început, deci să existaţi încă o dată. Ceea ce vă propunem noi, de fapt, este să jucaţi alba-neagra cu viaţa dumneavoastră.

O tăcere. Hotărât lucru, îmi spun în faţa acestei uşi de rahat (prin culoarea şi mirosul ei), azi e ziua ţăcăniţilor. Dar creierul meu, încă netratat de profesorul Chultenmayer, nu are timp să alunece pe coaja de banană a consideraţiilor mai mult sau mai puţin metafizice. Deoarece Félix exclamă:

— Să fie cu putinţă?

— Este cu putinţă.

— Durează mult tratamentul?

— Zece secunde.

— Operaţie?

— Nici pomeneală, simplă proiectare a unei raze asupra cefei dumneavoastră.

— A fost de acum experimentată?

— Cu un succes total.

— Scopul descoperirii?

— Să potolească unii subiecţi excesivi.

— Şi de ce eu?

— Fiindcă Chultenmayer are nevoie de un subiect care se supune de bunăvoie experienţei. Până acum, aceasta a fost efectuată fără ştirea celor interesaţi.

— Nu prea catolice procedeele dumneavoastră!

— Ştiinţa şi catolicismul n-au făcut niciodată casă bună, domnule Félix; merg, poate, în aceeaşi direcţie, dar pe drumuri atât de diferite…

Şi persoana cu voce agreabilă râde cu atâta tragere de inimă, încât eşti ispitit s-o imiţi. De altfel Félix e cucerit. Scoate un gângurit cavernos, pe care un surd l-ar putea accepta foarte lesne drept un semn al ilarităţii. Redevenit serios, întreabă:

— Şi pentru ce Satana ăsta cumsecade al dumneavoastră are nevoie de un subiect care să consimtă la experienţă?

— Pentru a-şi doza la perfecţie tehnica. Să vă explic. În actualul stadiu al descoperirii sale, administrează o încărcătură a razei lui, pe care o numeşte „Raza Uitării”, şi pacientul se pomeneşte, fără veste, lipsit de memorie. Chultenmayer ar dori să aibă un control total asupra… să zicem puterilor proprii. Să procedeze la o neutralizare progresivă a memoriei cuiva şi să acţioneze şi în sens contrar, adică să-l readucă pe subiect în starea sa iniţială. Pentru aceasta, cooperarea celui interesat este indispensabilă.

— Şi profesorul Cutare nu găseşte cobai?

Doamna invizibilă (pentru mine) recurge la o uşoară ironie:

— Cine altul decât un bărbat de excepţie, aflat într-o stare de spirit cu totul deosebită, ar consimţi la ablaţiunea amintirilor lui? Când pentru majoritatea indivizilor acestea reprezintă capitalul cel mai preţios? Iată de ce, asistând din întâmplare la mica scenă de mai înainte, nu m-am putut opri să mă gândesc că dumneavoastră sunteţi subiectul ideal: un soi de desperado, inteligent, extrem de cultivat şi, cu siguranţă, curios să participaţi, fizic şi cerebral, la o experienţă revoluţionară. Dacă lucrurile stau altfel, iertaţi-mă pentru vizită.

Urmează o tăcere care are asupra mea acelaşi efect ca atunci când ai pierdut contactul cu un post de radio, când toate pălăvrăgelile celor de acolo deviază în eter, şi neantul vine să-ţi odihnească urechile; te prinzi?

— Nu mai lucraţi? întreabă doamna.

— Pensia, draga mea. Retragerea! Un cuvânt care n-ar trebui să existe decât pentru generali. Totul s-a dat peste cap în prima dimineaţă în care, la ora când, în zilele celelalte, mă bărbieream, am putut rămâne în pat. Demobilizat, m-am simţit mai rău decât inutil: zadarnic. E un sentiment cumplit. Nu-mi rămăsese decât sexul planturos. Vreţi să-l vedeţi?

— Nu simt nevoia, domnule Felix, protestează doamna, pe care o ghiceşti în culmea supliciilor, dar care încearcă să-şi ţină firea.

— Nu cumva sunteţi lesbiană? întrebă politicos Félix.

— Absolut deloc.

— Atunci o frumuseţe de coadă bărbătească vă interesează, scumpa mea. Toate femeile cu moravuri ortodoxe sunt interesate de o coadă de bărbat. Vă rog să o luaţi în consideraţie pe a mea: ca şi capul lui Danton, merită osteneala. Fiţi liniştită, nu încerc să atentez la pudoarea dumneavoastră, pur şi simplu mă aştept să citesc în ochii dumneavoastră uimirea şi, cine ştie, admiraţia pe care unele binevoiesc s-o acorde corpului meu delict. Aşteptaţi s-o extrag. Am rămas cu prohabul tradiţional: cel

cu nasturi. De bună seamă, nasturii se mai întâmplă să-ţi cadă, dar lucrul ăsta e de preferat unui fermoar înţepenit sau care îţi răneşte glandul când te grăbeşti prea tare să te întorci în pantaloni. Mi s-a întâmplat să-mi zgârii glandul, doamnă, după deşertări brutal întrerupte. Şi un gland zgâriat, credeţi-mă, nu e deloc comod de plimbat în chiloţi. Drace! Nu mai iese o dată afurisita? Ah, un sex supradimensionat nu se poate manipula lesne, credeţi-mă! Chiar după şaizeci şi cinci de ani de practică, tot mă mai lupt s-o scot din pantaloni, cum se străduieşte un pescar de păstrăvi să smulgă dintr-un pârâu un exemplar de trei livre, când a pus un ac prea mic. Remarcaţi că în cazul meu lucrurile stau tocmai invers: acul meu e prea mare. Încă niţel; gata, am dat de ea! Ce părere aveţi despre chestia asta, scumpă prietenă? Fiţi de acord cu mine că e foarte frumoasă. Nu vreau să vă constrâng la linguşiri, ferească Dumnezeu; ce aştept din partea dumneavoastră e o reacţie spontană, sinceră şi viguroasă, cum zicea marele mahăr ăla de odinioară. Ei bine, ce spuneţi? Fie vorba între noi.

— Năucitor! bâiguie persoana.

— Nu-i aşa? Şi încă o vedeţi într-o poziţie plină de modestie; gândiţi-vă că, atunci când zburdă, volumul i se triplează, pe puţin. Sunteţi cumva curioasă de un asemenea spectacol, scumpă doamnă? În cazul acesta faceţi-mi cinstea de a-mi lua coada cu amândouă mâinile şi a-i imprima câteva mişcări de du-te-vino, propice pentru a o aduce la alcătuirea dorită.

— Dar domnule!…

— Nu, fără împotriviri între noi.

— Sunt măritată, domnule!

— *Errare humanum est*, biata mea prietenă.

— Înţelegeţi-mă, îmi iubesc bărbatul!

— Dumnezeu să ocrotească această dragoste! strigă tare, dar cu destulă ironie primprejur, Félix cel cumsecade. Numai că ce treabă are, doamnă, dragostea

dumneavoastră conjugală cu acest sex-fenomen? Şi pentru care pricini spectacolul circului Barnum i-ar putea fi contraindicat unui credincios? Dacă vă rog să procedaţi la dilatarea cozii mele prin manipulări la urma urmei absolut inofensive, nu o fac pentru a aduce atingere prestigiului soţului dumneavoastră, ci pentru a vă întipări solid în amintire o imagine care, după spusele multora, merită să supravieţuiască acolo.

— Oh, domnule…

— Haideţi, doamnă, prezentul ne porunceşte, nu-l faceţi să eşueze din pricina unor idei preconcepute, prost concepute şi, prin aceasta, prost folosite. Contribuiţi la triumful meu, doamnă. Gesturile pe care vi le sugerez nu lezează cu nimic pasiunile dumneavoastră maritale, absolut dimpotrivă.

— Şi dacă… dacă vă…

— Încoţopenesc, nu vă fie teamă de cuvinte, draga mea, sunt la fel de puţin redutabile ca şi sexul meu. Ei bine, dacă mă încoţopeniţi?

— Aţi accepta să participaţi la experienţele noastre?

— Lucrul rămâne de discutat, scumpă prietenă. Întâi faceţi ce v-am zis, pe urmă mai vedem noi. Hotărârile noastre sunt ca fluturii, clătinându-se de incertitudine, şi care se aşază întâi aici, pe urmă aiurea, în voia adierilor de vânt…

Doamna, convinsă sau cel puţin învinsă, subscrie cererii lui Félix, ceea ce se poate constata graţie brăţării Cartier, cu trei inele, pe care o poartă.

— Efectul nu se lasă aşteptat, nu-i aşa, dulce doamnă? face amicul nostru, cu un glas care păleşte. Ah, aveţi un simţ tactil admirabil de bine dezvoltat! Continuaţi… Continuaţi fără să schimbaţi deloc ritmul. Magnific! Încă! Da! Daaa!

După o ţâră de timp, curtenitorul Félix zbiară de să crape şi mai abitir imobilul:

— Şi acuma suge-o, japiţă!

UN DOMN CARE NU-ŞI VREA BINELE

Bem are ochii morocănoşi şi încercănaţi ai unui basset englezesc hidrofob, ce a primit sarcina de a se duce să scoată o raţă împuşcată în mijlocul unui iaz ale cărui ape prezintă o temperatură învecinată cu zero.

Îţi dai seama?

Mă zdrobeşte cu nemulţumirea lui.

— Cu unul ca tine poate pe dracu' omul să se ducă să pună şi el un număr. Va să zică, eu mă strofoc, în viteza a patra, să-mi golesc problema, ca să nu te fac să aştepţi, şi când mă întorc – nimeni. Domnul şi-a luat tălpăşiţa. Păi dacă e să-mi aduc aminte, de câte ori a rămas mandea pe stradă, uitat de Dumnezeu, în vreme ce matale îţi vedeai de cursele cu obstacole pe la câte o damicelă? Hmm?

În loc să-i răspund, îl chem prin interfon pe Mathias.

Gacica Claudette, valoroasa noastră secretară bună la de toate (e croită din acelaşi material ca şi sugarii), îşi plimbă flotoarele într-un decolteu atât de ameţitor, încât i se vede şi permanentul pubian. Îmi întinde o foaie ruptă dintr-un bloc-notes:

— Un tip care a sunat de mai multe ori şi va reveni în următoarele zece minute.

Citesc: „Aldebert Mudas”[5].

În legătură cu ce?

— N-a precizat. Avea numai două vorbe în gură: „confidenţial” şi „urgent”.

Mathias apare, şi parcă asistăm la un răsărit de soare în munţi, atât de feeric îi străluceşte roşcovanului coama înflăcărată!

— Nevoie de mine, domnule comisar?

— Ia zi, tu care le ştii pe toate despre lumea ştiinţifică, ai auzit vorbindu-se despre un profesor Chultenmayer?

El se încruntă – sprâncenele îi sunt ceva mai puţin roşcate decât pletele – şi repetă:

---

5 *Moue d'as* - moue - mutră; *as* - vulvă (n. tr.).

— Chultenmayer?

Aştept să opereze activitatea de căutare pe sub grămada de hăţişuri incandescente. Dar Mathias îşi scutură – ştii ce? Capul. Un tip ca el în faţa unui bărbat ca mine. Nostim, nu?

— N-am auzit niciodată de numele ăsta, domnule comisar. Cu Ruginitul nu e cazul să mai insişti. Când ştie – ştie şi când nu ştie – nu ştie.

— Vrei să te pun la curent? Eminentul personaj locuieşte în Fundătura Raiului, la numărul 88, către Vaugirard.

— Bun…

— Se pare că ar fi inventat o anumită rază „a Uitării", care ar neutraliza memoria. Lasă impresia unei chestii cam greu de digerat, eşti de acord?

— Ba nu, de ce? se miră Mathias. Totul e posibil.

Asta cam aşa e: totul e posibil. Suntem prea adesea grăbiţi s-o uităm. Ne încredem în limite, dar limitele se retrag fără încetare.

Cârâitoarea de pe biroul meu dă semne de viaţă, şi luminiţa verde care împodobeşte aparatul telefonic începe să palpite.

— Vrei să răspund eu? se obligă Béru.

— Nu merită osteneala.

Vocea Claudettei anunţă laconic:

E domnul Mudas.

Bingo, preiau legătura.

Şi iată că în trompa lui Eustaţiu cea din partea dreaptă am parte de o răsuflare gâfâită.

— Comisarul San-Antonio?

— Da.

— După cum mi s-a părut, ferestrele dumneavoastră dau spre Champs-Élysées?

— Şi ce-i cu asta?

— Vă duceţi la geam şi aşteptaţi câteva minute, mă găsesc la oficiul poştal de peste drum. Până traversez şi

ajung pe trotuarul dumneavoastră…

— Dar…

— E un chioşc de ziare, aproape în dreptul agenţiei dumneavoastră, nu?

— Ascultă, domnule Mudas…

— Ba nu, dumneavoastră mă ascultaţi pe mine! O să mă opresc lângă acest chioşc. Port un costum gri foarte deschis şi o cămaşă albastră descheiată la guler. Acolo se va petrece totul, priviţi cu mare atenţie. Daţi instrucţiuni să nu fiţi deranjat sub niciun pretext, chiar dacă ar interveni vreun telefon urgent. M-aţi înţeles bine?

— Domnule Mudas, aş vrea tare mult să înţeleg. Dacă binevoieşti să-mi oferi câteva explicaţii…

— Inutil, faptele vor vorbi mai bine decât aş reuşi eu s-o fac. Va să zică, ne-am înţeles, mergeţi la fereastră şi nu vă mai mişcaţi de acolo. Îmi daţi cuvântul dumneavoastră?

— Dar, în sfârşit, Doamne Dumnezeule…

— Daţi-mi cuvântul de onoare! Vocea capătă deodată accente patetice.

— Foarte bine. Ai cuvântul meu. Un intens oftat de uşurare.

— Mulţumesc.

Interlocutorul închide telefonul.

— Ai o moacă ca un semn de întrebare, constată Grasul. Ce e cu nenea ăla?

— Un ţăcănit. Îmi cere să stau la fereastră şi să mă uit la el, asigurându-mă că se va petrece ceva.

— Ce?

— Tocmai că refuză să precizeze.

Mă duc la geam şi-l deschid, în pofida căldurii din exterior, care ne va carboniza instalaţia de aer condiţionat.

— Coborâţi amândoi, le poruncesc oamenilor mei. Tipul zice că poartă un costum gri deschis şi o cămaşă albastră. Fiţi gata să interveniţi.

Prin frunzişul copacilor zăresc oficiul poştal de pe Champs-Élysées şi furnicarul de du-te-vino de acolo.

Tutungeria elegantă de alături. Nişte îndrăgostiţi care îşi înfulecă gura unul altuia, în plină circulaţie, chiar dacă un taxi-driver iese pe jumătate prin geam pentru a le striga o scârboşenie – poţi avea încredere în oamenii ăştia şi în replicile lor prompte, realizate cu ajutorul revistei *Hérisson* pe care o citesc în timpul staţionării.

Bun! Iată clientul anunţat. Un nene în gri foarte deschis, cu o cămaşă bleumarin. Aşadar există, nu avem de-a face pe de-a întregul cu o farsă. E înalt… Ar fi trebuit să-mi iau binoclul. E într-un sertar, însă nu vreau să-l slăbesc din ochi pe tip. Acesta traversează puţin pe lângă zebră, haina deschisă îşi flutură pulpanele. Omul are pasul hotărât, întins, de militar american. Părul îi e castaniu, puţin roşcat după cum îmi pot da seama de la distanţă. Gata, urcă pe trotuar, vine spre imobilul nostru. Trei negri înţoliţi de-ţi iau ochii trec pe lângă el, înghesuindu-l uşor, dar băiatul nu reacţionează deloc. Urcă pe Champs Élysées până la chioşcul de ziare din faţa lui *Paris Detective Agency*. Şi aici se imobilizează. Faţa i se ridică spre mine. În mod evident, omul mă caută. Mă zăreşte. Îşi înclină capul, satisfăcut. Îi adresez maşinal un semn, gestul aruncătorului de harpoane care semnifică „urcă încoace”! Dar el refuză, cu o altă clătinare a capului. Înfricoşat deodată, privesc împrejurul lui. Trecătorii indiferenţi deambulează fără grabă. Automobiliştii bântuie prin aleea laterală, în căutarea unui ipotetic loc de parcare. Drama la Paris, când eşti automobilist, este aceea că, o dată instalat la volanul hodoroagei tale, trebuie să găseşti un loc unde să poţi opri. De parcă droaşca n-ar mai avea frâne şi nimic n-o mai poate stopa, cu excepţia unei catastrofe. Câteodată, la unele telescopări la care asist, mă întreb dacă nu cumva unul dintre băieţii implicaţi în afacere s-a plictisit să tot caute o parcare şi preferă să-şi bumbăcească fierotenia ca să termine o dată, să pună capăt rotocoalelor infernale, cerşetoriei după un loc de staţionare, din pricina cărora a ajuns să i se acrească de

viaţă.

Dar basta, să ne întoarcem la interlocutorul meu cel ciudat. E aici, proptit pe picioare, santinelă în inima mişcării, apărat de firavul meterez reprezentat de chioşcul cu mârşăvii. Lasă impresia că ar aştepta nu se ştie ce chestie foarte deosebită, improbabilă chiar. Apoi, cu un gest rapid, îşi duce mâna la buzunarul pantalonilor şi scoate un pistolet negru, a cărui ţeavă şi-o lipeşte de tâmplă. În ciuda zgomotelor circulaţiei, aud perfect detunătura. Pare să se detaşeze de vacarmul ambiant. E seacă. Se ridică un pic de fum albăstrui. Un val stacojiu inundă capul tipului care se prăbuşeşte. Lumea din jur o rupe la fugă, urlând. Bérurier şi Mathias, aflaţi la pândă lângă intrarea în imobilul nostru, intervin.

Iar eu, fascinat, buimăcit, rămân rezemat de fereastră, murmurând:

— Nu-i adevărat! Nu, nu se poate să fie adevărat! Şi totuşi e adevărat.

FERPAR

Ei bine, nu ştiu dacă-ţi dai seama, dar genul ăsta de aventură îţi face moralul harcea-parcea. Un tip îţi telefonează ca să-ţi ceară să-l priveşti de la fereastră şi-şi umple tărtăcuţa cu bomboane, în plin Champs-Élysées! Un menestrel zărghit, care îţi oferă spectacolul morţii lui de parcă i-ar cânta o serenadă propriei matracuce. Multă lume necăjită pe Pământul ăsta, nu?

În cele din urmă mă smulg de la geam şi-l închid pe cel din urmă, pentru a regăsi aerul artificial, dar răcoros, al biroului meu. Oamenii sunt destul de proşti încât să aştepte sosirea verii şi apoi iute să se apere de ea îndată ce apare, deşi nu e decât în trecere. Procedăm la un *rewriting* al timpului, la fel cum în presă se *rewrite* manuscrisele; pentru ca totul să se uniformizeze, să fie bine calibrat, să nu iasă prin nimic în evidenţă. Într-o zi, vor fi astupate mările şi aplatizată Himalaya cea atât de istovitor de urcat. Prevăd lucrul ăsta, îl prezic în mod

solemn. Când anunţ câte ceva, nătărăii de voi credeţi că umblu cu goange. Dar o să vedeţi că harul de Nostradamus al lui San-Antonio e făurit din acelaşi bronz ca şi alexandrinii hugolieni.

Fiindcă mi-a trecut prin minte orice idee, se va şi materializa ceea ce era de demonstrat! L-aţi auzit adineauri pe Mathias? Totul e cu putinţă. Imposibil e tocmai imposibilul.

— Sunteţi bolnav, domnule comisar? se nelinişteşte Claudette.

Îi răspund că nu. Totuşi aş da la boboci, din toată inima. Lucrul cel mai cumplit e că omul a venit să se proţăpească în faţa ochilor mei, precum Charlot în faţa aparatului său de filmat, şi m-a insultat în felul cel mai rău: făcându-şi de petrecanie sub nasul meu. Drace, n-am fost obişnuit cu aşa ceva!

Când îţi iei zilele, n-o faci cum ai arunca un chiştoc cu un bobârnac. Există, fatalmente, un ceremonial al sinuciderii. În sfârşit, aşa mi se pare mie. Te desparţi de tine fără să-ţi faci griji pentru ceilalţi, cel puţin atunci când eşti sincer; nu vorbesc despre cei care se sclifosesc ca să se strecoare binişor în prima pagină din *France-Soir*. Te-ai prins?

Ascensorul mă coboară în marele nostru hol marmoreean, pe care aplicele îl fac să semene cu un nou Versailles revăzut şi corectat de personalul raioanelor de lux ale magazinului Samaritaine.

Năvala e de acum enormă. Mai mulţi agenţi trudesc cu şoldurile şi cu glasul pentru a-i împrăştia pe toţi aceşti hoitari magnifici. Sunt nevoit să-mi pun în funcţie coatele şi posteriorul ca să ajung în first rang. Béru şi Mathias au îngenuncheat pe trotuar, de o parte şi de alta a sinucigaşului. Mathias îl palpează, Béru îi scotoceşte buzunarele. Probabil că şi-au dat la iveală calitatea de poliţişti, întrucât cei doi agenţi aflaţi de faţă îi lasă să

acţioneze.

— Ei bine? zic.

Omul zace pe spate, şi ochii lui deschişi parcă mă privesc, mă imploră ceva de dincolo de moarte. O moacă interesantă, palidă, cu pistrui şi irisul decolorat. Favoriţii, cum li se spunea odinioară, îi coboară până la curba maxilarelor şi sunt uşor ondulaţi. Un băiat frumos, la vreo treizeci de ani. O vârstă la care nu te prea împuşti, de acord?

— Mort, îmi răspunde Mathias. N-are nicio noimă, aşa-i?

Se aude sirena sinistră a unei ambulante. Curcani-brancardieri îşi fac apariţia în trap săltat, îşi desfăşoară targa, îl încarcă pe domnul Mudas şi îl îmbarcă.

— Există martori? întreabă un brigadier. Îi fac un semn lui Béru.

Grasul tace mâlc. O cucoană se precipită precum că ea a văzut totul.

O a doua se laudă că ea a văzut şi mai bine.

*

* * *

— Dacă am bea ceva? presupune sau propune Béru. Să bem?

A, da: să bem.

O şmecherie de-a bărbaţilor chestia asta. Ca să-şi înalţe mentalul său, dimpotrivă, să şi-l coboare. Să-şi împrăştie în mansardă niţică ceaţă catifelată, pentru ca, vreme de o clipă, viaţa să fie mai puţin scârboasă, cât să-ţi tragi răsuflarea.

Da, hai să turnăm ceva pe sub nas.

Grasul serveşte trei whiskies atât de bine îndesate, încât nu există loc pentru niciun glason. Înainte să bea, aruncă pe canapea, lângă mine, un portvizit suplu. Din box, cu colţare de aur.

— L-ai luat de la băiatul?

— L-am.

Nu mă grăbesc să-l manipulez. Avem tot timpul. Şi pe urmă obiectul acesta, atât de personal, care i-a aparţinut sinucigaşului, îmi dă o nedesluşită stare de stinghereală. Ba chiar de greaţă, de parcă ar fi vorba de o bucată de materie altă dată vie. Notează că boxul, dacă stai să te gândeşti şi dacă nu e sintetic, e o parte dintr-un animal mort.

— Când şi-a scos spada, murmură Borţosul după ce trage o duşcă zdravănă, de maior din Indii, am crezut că o să se apere de careva, aşa că m-am benoclat în jurul lui. Dar nu era nimeni care să belicozeze, nu, nimeni nu lua seama la nenea al nostru.

Mă întorc spre roşcovan. S-ar zice că a pălit pe sub lentile bietul Mathias.

— Eu, din contra, nu l-am pierdut din ochi, declară el. A acţionat cu premeditare. Vreau să spun că, o dată declanşat, gestul lui n-a avut nici cea mai mică ezitare. Dacă mă gândesc bine, singura şovăială a apărut înainte de a-şi duce mâna la buzunar. Şi nici n-a fost şovăială, ci o chestie ca atunci când faci un efort, fiind foarte obosit. Prima dată văd un om sinucigându-se.

Tragem o duşcă. Claudette trăncăneşte prin intermediul maşinii de scris. Bănuiesc că frumoasa noastră înfulecătoare îi scrie bătrânei sale mame. Literele imprimate mecanic sunt mai uşor de citit. Îi spun „înfulecătoare” fiindcă e o regină a suzetei draga de ea. Decorticheză, de-a lungul întregii zile, tot ce trece prin dreptul ciocului ei. O adevărată fixaţie. E în lipeală cu un băieţică extenuat, ale cărui cearcăne sunt subliniate de trei ori cu dermatograful negru. Când amândoi se întorc din vacanţă, sărmanul e nevoit să se îndoape cu vitamine ca să recupereze: vară şi fum! Claudette nu-l lasă să-şi smulgă caneaua din gura ei decât când tipul simte nevoia să se golească în alt mod.

Bun, dar cu asta ne-am îndepărtat de sinucidere.

— Ce nevoie a avut să se perforeze în vreme ce te sticleai tu la el? visează Grasul, cu ochii deschişi.

A scos în evidenţă misterul, Bibendum. Într-adevăr, asta e întrebarea, cum ar fi zis Shakespeare dacă ar fi vorbit o limbă civilizată în locul păsăreştii lui caraghioase.

Cum se face că un om, atât de lacom de moarte încât nu ezită să se împuşte în plin Champs Élysées, să fi ţinut ca un poliţist (mai mult sau mai puţin privat) să asiste la plecarea lui pe cealaltă lume? Din ce motiv? În ce scop? Pentru a dovedi ce? În numele cărei cauze postume?

Mă hotărăsc, în sfârşit, să deschid portvizitul. Conţinutul acestuia e mai mult sau mai puţin, cel clasic: un buletin de identitate pe numele de Aldebert Mudas născut la Angers la 5 iulie 1934, şef al serviciului vânzări de la un mare magazin de automobile de pe bulevardul Gouvion-San-Cyr şi locuind pe acelaşi bulevard, la numărul 633. O legitimaţie de la *American Express* atestă că omul avea o oarecare suprafaţă. Permisul de conducere i-a fost eliberat la Paris, în 1955. Avea asupra lui suma de două mii două sute optzeci de franci. Portvizitul mai conţinea fotografia în culori a unei femei foarte frumoase, blonde, purtând un şort alb şi un chemisier înnodat în talie. Îmi zâmbeşte ca dintr-o reclamă pentru pastă de dinţi.

— Cheam-o pe Claudette, Grasule.

În încăperea de alături, maşina de scris încetează să creeze o ambianţă de lucru. Aspiratoarea de elită apare pendulându-şi tenderul.

— Auzi, drăgălaşo, la ce oră a sunat pentru prima oară acest Mudas?

— Puţin după 14, 30.

Îmi îndrept periscoapele spre ţăcănitor, care indică ora 17 şi ceva mărunţiş. Aşadar, omul şi-a amânat cu trei ceasuri gestul fatal, *ca să mă aştepte*!

— În total, de câte ori a sunat? Numără în gând.

— De patru ori. Îi spusesem că trebuie să vă

întoarceţi la agenţie, dar fără să-i precizez când, fiindcă nu ştiam.

— Care au fost exact cuvintele lui?

— Prima dată v-a cerut pe dumneavoastră. I-am spus că încă nu sunteţi aici şi l-am întrebat cum îl cheamă. Mi-a dat fără ezitare numele. Apoi a precizat că vrea să vă spună ceva grav şi foarte urgent. L-am întrebat dacă are un număr la care l-aţi putea suna; mi-a răspuns că nu, că se deplasează prin Paris şi că deci nu poate fi găsit, dar că va mai telefona el, ceea ce a şi făcut, peste mai puţin de o oră. La al doilea apel, şi-a rostit pur şi simplu numele. Şi când a aflat că încă nu v-aţi întors, a închis. Chestia s-a repetat după o jumătate de oră. Atunci a scos un fel de geamăt. Apoi a oftat: „O, Doamne! În sfârşit, cu atât mai rău, o să aştept”. La a patra încercare v-a găsit.

— Un nebun? îl întreb pe Mathias. Dar el se strâmbă:

— Nu cred.

— Deoarece?

— Uite aşa… O impresie. Nu poţi lupta împotriva impresiilor, domnule comisar.

Bérurier înhaţă sticloanţa cu scotch.

— Hai, încă o picătură înainte să plecăm, decide amabilul personaj.

— Încotro? îl întreb.

El ridică din umeri:

— Păi la el acasă, ce te faci că nu ştii? Îndrăzneşti să pretinzi că nu te mănâncă să ajungi acolo?

*

* * *

Totdeauna cartierul Gouvion-San-Cyr m-a făcut să mă gândesc la America anilor ’30. Pesemne că din pricina atelierelor auto adunate aici. Locul e plin de barăci metalice, miroase a benzină, ulei, cauciucuri. Totuşi, din ce în ce mai puţin – din cauza domnilor promotori, care

înlătură acest folclor cu ajutorul betonierelor.

— Urc şi eu? întrebă moale Maiestatea Sa, la picioarele scării de la numărul 633.

Întrebarea mă surprinde, având în vedere că, de obicei, Grasul are tendinţa să nu-mi ceară avizul. El se impune, cum o fac toţi oamenii voluminoşi. La dumnealui, toate complexele bărbaţilor se rezumă la unul singur: nu are complexe.

— Crezi că nu merită?

— Mi-e frică.

— Ţie?

— Frică să nu dăm peste o familie încă neanunţată de moartea tipului, mi-e jenă de ei.

Atâta pudoare ajunge să mă impresioneze. De regulă, pentru a aduce la cunoştinţă nenorocirile, stilul lui ar fi: „Chiar dumneavoastră sunteţi doamnă *văduvă* Cutare?”

Îmi zâmbeşte strâmb, ca unul care ţi-ar fi pasat săptămâna trecută un cec fără acoperire şi speră că acesta încă nu ţi-a fost refuzat la plată.

— Nu mă lasă inima să carbonizez moralul contemporanilor mei, zice Béru-ul.

— Foarte bine, am să mă duc singur.

Dacă e să dau crezare cartonului lipit pe ghereta portăresei – şi de ce m-aş îndoi în privinţa lui?

— Mudas locuieşte sau mai degrabă locuia la etajul întâi. Pe măsură ce urc treptele, o întristare profundă mă cuprinde în mijlocul matelor, acolo unde se află, în realitate, sediul inimii. La câţiva metri de mine, cineva îşi duce viaţa de zi cu zi. Îi voi bâigui câteva cuvinte acestui cineva şi, instantaneu, existenţa lui se va pomeni schimbată. Acest cineva va descoperi că lumea încetează să mai semene cu ceea ce este acum. Nu ţi se pare că toate lucrurile prin care trebuie să treacă oamenii, şi prin care şi trec, şi pe care le au de învins, până la urmă ajung să fie prea mult? Şi după o asemenea mizerie mai şi continuăm, fie ce-o fi, să alergăm după noi, fără să ne

ajungem niciodată din urmă, la dracu'! Ai nevoie de sănătate pentru aşa ceva. Iar sănătatea rezistă la şocuri. Abia când totul merge foarte bine te lasă şi ea, ca să-ţi meargă rău!

Imobilul e de standing mijlociu. Ambianţă mai mult sau mai puţin superioară. O mochetă râioasă pe treptele de lemn, până la etajul doi. Pe urmă aparenţele se mediocrizează pe măsură ce urci. Dar eu mă opresc după primele octave ale claviaturii. Etajul întâi înseamnă elita. Numai două uşi. Una la stânga, cealaltă – ai mirosit de pe acum, fiindcă în felul tău eşti foarte inteligent – la dreapta. Ştergătoarele de picioare poartă iniţialele locatarilor, ceea ce are totdeauna efect asupra poştaşilor şi a plasatorilor de aspiratoare. A.M! Aldebert Mudas. Hai, Sana, tupeu, scumpule! Trebuie să treci printr-un moment împuţit. Aruncă-te!

Târr!

Aproape imediat aud un glas de femeie care strigă:

— Te deranjează dacă te duci tu să deschizi, micuţo?

Vine cineva. Cineva deschide.

Şi mă trezesc nas în nas cu Marie-Marie!

Ei bine, da, ştiu lecţia: întâmplarea este un mare maestru, totdeauna se întâmplă ceea ce nu era de aşteptat, nu trebuie să te mai miri de nimic etc. Ţi-aş putea debita mormane de chestii de astea, care însă n-ar contribui cu nimic la diminuarea consternării mele! Ai înţeles, sper? Spune-mi că ai înţeles, mi-ar face bine. În fine, va să zică un tip îmi telefonează ca să-l privesc când se omoară, eu vin acasă la el să anunţ evenimentul, şi uite că îmi deschide uşa frumoasa noastră veveriţă. Te rog să notezi ca stupoarea ei se unisonizează cu *The mine* de mai mare dragul. Apoi neliniştea ia locul stuporii.

— Tonio, bâiguie ea, nu cumva unchiul a dat de necaz?

— Absolut deloc, dar ce învârteşti tu pe-aici? De data asta stupoarea cedează locul uşurării.

— Cum adică ce învârtesc pe-aici, nu pe mine ai venit să mă vezi?

— Nici vorbă.

— Atunci pe cine?

— Drept să-ţi spun, nici eu nu prea ştiu.

Ea ridică mâna şi-şi aşază frumoasele degete prelungi pe fruntea mea de gânditor îngândurat:

— Eşti sigur că n-ai nimic la cap?

Între timp o uşă se deschide spre vestibulul slujindu-i drept decor lui Marie-Marie, şi o doamnă în taior de instructoare de străjeri, având o ditamai sacoşa de piele neagră, cu burduf (mandea are grija detaliului, ca toţi marii romancieri, întrucât cunosc cel puţin o mie de condeieri care nu şi-ar fi dat osteneala să adauge „cu burduf), apare afişând un aer la fel de îndatoritor ca un adjutant de jandarmerie căruia i-ar fi fost speriaţi pantalonii în vreme ce el făcea ardei umplut, cu o ţărancă, într-o şiră de paie. Mă eschivez, ca să-i dau răgazul să dispară, şi ea profită de breşă pentru a o zbughi dincolo de zare. O a doua persoană iese la rândul ei în hol, ţinând în îndoitura cotului un tampon de vată pătat cu sânge. Este vorba de doamna a cărei fotografie era conservată de Mudas în dreptul inimii. Scena mă determină să gândesc că la zgomotul soneriei s-a făcut nevăzută o infirmieră care practica o intravenoasă (sau o recoltare de sânge).

— Ce este? întreabă această frumoasă, cu un zâmbet care te unge la mansarda sufletului, apoi îţi coboară până în slip, unde îşi aşază tabăra.

— Un prieten de-al meu, doamnă, răspunse ţânţăraşul. Doamna încetează rapid să mai zâmbească.

— Ascultă, micuţo, apartamentul meu nu e loc de randevuuri şi pe urmă lecţia dumitale nu se va termina decât peste cinci minute.

Bun. va să zică a sosit pentru mine momentul nefericit de a lua cuvântul. Mă prind că doamna e profesoară de nu ştiu ce şi că dă lecţii particulare de acest

nu ştiu ce adorabilei nepoate a lui mister Béru.

— Sunteţi doamna Mudas?

— Da.

— Pe dumneavoastră am venit să vă văd, doamnă. Iar întâlnirea mea cu Marie-Marie Bérurier e pur şi simplu întâmplătoare.

Astea fiind zise, termin de intrat, cum se zice în ţinutul nostru natal de familie. Şi închid uşa.

Marie-Marie e toată gravă şi fremătătoare. S-ar spune că a ghicit misterele aflate în suspensie. Trebuie să ştii că mă cunoaşte bine şi îmi poate interpreta inflexiunile, expresiile şi alte mimici.

— Cine sunteţi dumneavoastră? întrebă doamna Mudas. Puştoaica mă devansează:

— E comisarul San-Antonio, doamnă. Ştiţi, i-am vorbit de el alaltăieri soţului dumneavoastră.

E mândră cu mine Marie-Inima mea.

Şi atât de frumoasă, afurisita! E tot ce-ţi poate rezerva o fată în materie de uimiri pe planul crisalidă – şi, peste un minut, fluture. N-ai mai văzut-o de câteva săptămâni, şi trosc, abia de-o mai poţi recunoaşte.

„I-am vorbit alaltăieri soţului dumneavoastră”. Bun, un micuţ colţişor al vălului se ridică deja. Prin miss Tresa (cu grad de general) a căpătat Mudas coordonatele mele. Şi tot din cauza ei, fireşte, i-a venit ideea să mă aleagă drept martor al sinuciderii sale.

Trecem prin vestibul şi totodată printr-o perioadă de tăcere, două lucruri care nu sunt incompatibile. De vreme ce există cetăţeni care, cântând la un instrument, pot parcurge un bulevard, nu există niciun motiv să nu poţi şi tu să străbaţi un hol fără să vorbeşti. N-am dreptate?

Salonul-sufragerie e de un modernism cu preţ fix, stil forme noi, aflat în vânzare la toate bunele magazine Lévitan-Barbès-Mobilier-de-France. Nu lipseşte nici măcar lampadarul japonix, tip lampion alb cu tijă orientabilă (şi extrem orientală).

Gazda mă roagă să iau loc pe un scaun mai modern decât restul şi abia mai puţin confortabil decât o bornă kilometrică.

— Tocmai v-aţi făcut o mică injecţie? încep stângaci. Doamna Mudas clatină din cap, cu dezinvoltură.

— Nimic grav.

Marie-Marie mă mănâncă din ochi, într-un chip de cuceritor, ca un proprietar care-şi vizitează domeniul.

— Şi sunteţi profesoară de…

— De germană.

— Iar eu sunt eleva dumneaei, îmi explică Marie-Marie, deşi nemţeasca îmi face rău.

— Totuşi e o limbă foarte frumoasă, ne asigură profesoara.

— Ca să comanzi deschiderea focului la Oradour ori ca să cânţi Wagner, nu zic, doamnă, dar eu una ştiu că n-aş vrea să vorbesc despre dragoste pe nemţeşte.

Afirmaţia pare să o întristeze pe doamna Mudas. Şi atunci îmi zic că părul ei blond, ochii ei albaştri şi buzele cărnoase n-au ieşit din clocitoarea unui katanghez.

— Marie-Marie, intervin, nu ţi-a trecut niciodată prin minte că profesoara ta poate fi de origine germană?

Puştoaica tresare.

— A, nu!? E adevărat, doamnă Mudas, că aţi fi neam de friţi? Cea interpelată face o strâmbătură încântătoare.

— Da, mai mult sau mai puţin.

— O, atunci, imploră fetişcana, vă cer iertare. Ştiţi, vorbeam şi eu într-o doară, ca s-o fac pe interesanta.

Doamna Mudas are un gest dezinvolt:

— Toată lumea are colţişorul ei de rasism, pe care îl cultivă. Pot afla obiectul vizitei dumneavoastră, domnule comisar?

— Păi… Ei bine…

Mă salvează, provizoriu, soneria departe-vorbitorului.

— Vă rog să mă scuzaţi…

Se ridică şi merge în camera de alături, să ridice

receptorul. Marie-Marie mă pârjoleşte cu ochii ei adorabili, tandri şi impertinenţi.

— Sunt al naibii de mulţumită că te văd, ştii?

— Şi eu că te văd pe tine, dar aş fi preferat ca totul să se petreacă în alte împrejurări.

— Din ce cauză?

Un ţipăt puternic şi deznădăjduit răsună în încăperea vecină. Gata, s-a comis: am scăpat de o cumplită corvoadă, fiindcă doamna Mudas tocmai a fost informată că e văduvă. Acest strigăt-vaiet, acest strigăt de refuz, îţi dai seama... Elocvent! La asemenea chestii îmi spun că noi, oamenii, suntem un soi de instrumente. Ţipăm, gemem, horcăim în momentele de vârf: când ne naştem, când murim, când facem amor, când ne doare ceva, când suntem încornoraţi, mulţumiţi, când o zărim pe Sfânta Fecioară: un ţipăt. Coarda e ciupită şi vibrează, vibrează...

— Vino, îi zic păsăricii, cu siguranţă că are nevoie de ajutor.

Stând în picioare în faţa unui birou cu divai (de mama mea)[6] modern, abia mai are puterea să ţină receptorul lipit de obraz. Simţim cum acesta devine greu ca o halteră. Iar doamna a căpătat o paloare nostimă, galbenă, pricepi? Şi ochii faimoşi şi limpezi ai zice că i-au fost pricopsiţi cu nişte lentile de contact mate. Nu vor să mai exprime nimic.

Ascultă nişte aiureli pe care un funcţionar made in Pirineii Orientabili probabil că i le debitează cu un accent bolovănos. Dar oare le mai ascultă?

Mă apropii de dânsa. O eliberez de receptor. Îl pun înapoi în furcă.

Ea rămâne dreaptă ca o lumânare. Cu aceeaşi culoare de pucioasă ca a lumânărilor. O chem încetişor:

— Doamnă Mudas...

6 vai de mama mea

— Asta veniseţi să mă înştiinţaţi, nu-i aşa?

— Ei bine… da…

Chestia cea mai ciudată e că Marie-Marie, curioasă mereu şi în toate privinţele, mai abitir decât o mie de nevăstuici, nu pune nicio întrebare. Asistă tăcută la nenorocirea profesoarei sale. Ghiceşte despre ce-i vorba? Da, fără îndoială.

— Ce vi s-a spus? o întreb pe gazdă.

— Că s-a sinucis de curând, pe un drum public.

— Vi s-a precizat în ce fel?

— Cu revolverul…

— Ştiaţi să aibă vreunul?

— Nu.

— Purtarea lui din ultimul timp lăsa să se prevadă un asemenea act?

Nu-mi răspunde. Se târâie până la o canapea şi se aşază cu picioarele sub ea. E scuturată de frisoane. Caută instinctiv primprejur. Eu, galant cum mă ştii, o dată îi pun peste umeri haina mea. Ce naiba, dacă noi ăştia, viii, nu ne ajutăm între noi nu?

Cred că nu mi-a auzit întrebarea. Dar iată că răspunde la ea:

— De vreo săptămână se schimbase cu totul.

— Adică?

Îi clănţăne dinţii, sărmănica.

— Mă duc să vă aduc o cuvertură, murmură Marie-Marie şi se eclipsează.

— În ce fel se schimbase, doamnă Mudas? insist.

— Era foarte abătut, nu mai vorbea, părea absent. Mă temeam, cu adevărat, să nu i se întâmple ceva rău. În sfârşit, nu mă gândeam chiar la ce-a făcut, deşi…

— Deşi ce? Nu poţi împiedica să moară o fiinţă care a hotărât aşa ceva. La o adică poţi doar s-o tulburi în actul ei. Aveaţi vreo idee în legătură cu această depresiune nervoasă?

— Nu. La început, m-am gândit că păţise necazuri la

slujbă. Am aranjat o întrevedere, şi asta s-a întâmplat chiar ieri, cu patronul-director general de la Garages Paris-Auto, unde lucra soţul meu. Domnul cu pricina mi-a declarat că e încântat de rezultatele lui Aldebert. Mi-a declarat însă că, în ultimele zile, şi lui i se păruse că acestuia „nu-i sunt boii acasă”.

Atât de tare nu-i erau boii acasă, că s-a dus să-i caute pe cealaltă lume!

— Şi atunci?

— Doamne, oftează ea, trebuie să mă hotărăsc să admit că a avut o deziluzie în dragoste.

— În afara căminului său?

Ea ridică spre mine nişte ochi care s-au mai limpezit puţin.

— Îmi ador bărbatul, domnule comisar.

Marie-Marie se întoarce cu o cuvertură. Îmi scoate haina de pe umerii „văduvei” şi mi-o restituie înainte de a o înlocui cu învelitoarea, şi chiar în acea clipă îmi spun că s-a dus după cuvertură mai mult din gelozie decât din compasiune: pentru ca haina mea să nu întârzie prea mult pe formele cărnoase ale profei ei. Uite, asta e domnişoara noastră!

— Aveaţi îndoieli cu privire la fidelitatea soţului dumneavoastră?

— Nu mai înainte de zilele trecute. Era un soţ grijuliu, mă copleşea cu daruri şi îmi acorda tot timpul lui liber.

— De o săptămână îşi scurta şederea aici?

— Nici vorbă, aş putea zice că dimpotrivă. Părea să caute un refugiu acasă.

— Îl ameninţa un pericol?

— Nu ştiu. Drept să vă spun… Nu, nu cred. Cel puţin nu un pericol în sensul în care îl înţelegeţi dumneavoastră. Nimeni nu părea să-i facă necazuri, mi-aş fi dat seama de aşa ceva, şi pe urmă mi-ar fi vorbit chiar el; ne spuneam totul.

Privirea mea exprimă, probabil, ceea ce gândesc, fiindcă ea se grăbeşte să adauge:

— Îmi spunea totul, în afară de ceea ce îl muncea în ultimele zile.

Are aerul unei naufragiate, aşa cum stă înfăşurată în pătura aceea scoţiană.

Adineauri era plină de viaţă şi de graţie, frumoasă, sănătoasă, hotărâtă. Şi acum iat-o ruptă. Nu există vreun alt epitet potrivit; ruptă. Ruptă aşa cum e ruptă o păpuşă, cum e ruptă o ambianţă; la propriu şi la figurat. La propriu şi la desfigurat!

— Doriţi să chemăm aici pe cineva din familia dumneavoastră, doamnă?

— Nu am drept familie decât un tată care mă detestă; mama a murit.

— Copii?

— Nu. Şi nu voi mai avea niciodată…

Şi izbucneşte în plâns.

Mă abţin să-i spun că timpul va trece şi că din nou ea va apuca de coadă nişte făcăleţe înainte de a şi le înfige pe unde are poftă. Asta e viaţa – şi ce poţi face împotriva ei? O pădure de ciomăgele. Când cel care îţi aparţinea în exclusivitate a căzut, ajungi până la urmă să te caţeri după un altul. Normal, nu?

Eu, personal, aş lăsa-o din toată inima pe papagaliţa asta încântătoare să-şi ciugulească penele cocoţată pe stinghia mea.

— Fiţi amabili amândoi, murmură, lăsaţi-mă singură.

— Ascultaţi, doamnă, ar fi de preferat să nu rămâneţi… Repetă, aproape furioasă:

— Ieşiţi afară!

Durerea te face să devii rău, am remarcat-o adesea. Şi solitar, va să zică!

Are nevoie să rămână singură doamna Mudas. Ultrasingură Până şi pe sine se simte în plus. Trage cu ochiul spre neant. Trebuie să reziste. Să se folosească de

minute, apoi de zile pentru a ajunge, în cele din urmă, o evadată din ea însăşi.

Destinul ei nu ne mai aparţine. Nu mai avem dreptul să intrăm cu picioarele în el. Trebuie lăsat să se împlinească în conformitate cu predispoziţiile lui.

UN BĂRBAT CARE...

Fetişcanele astea, dă-mi voie să ţi-o spun, sunt o adevărată nostimadă; nici n-am ajuns bine pe scară, veveriţa şi cu mine, că dumneaei şi mi se şi aruncă la pieptul de aramă şi se porneşte pe un plâns de cele zdravene, de jalea profei, Marie-Marie a mea, înnebunită de mizeria asta de lume pe care începe s-o descopere. Cu tot ce va urma de-a lungul timpului în privinţa propriei sale persoane. Lacrimi amare ce clocesc în glandele lacrimale pentru cortegiile de „mai apoi”... Vai, existenţa, ce mai corvoadă! Cel mai bine e să râzi. Să nu pierzi clipa de răgaz.

Nu încerc să o consolez cu vorbe. Lucrul cel mai bun pe care îl pot face pentru ea sunt nişte săruturi mărunte, pe zulufi, lângă ureche. Şi cu palma lipită de spatele ei.

O babă care coboară să-şi golească pechinezul se opreşte pentru a ne privi, uimită. Tot timpul trecătorii se minunează de durerile altora, ca şi cum lor înşile nu li s-ar întâmpla niciodată să plângă. Când tu dai apă la şoricei, e o dramă; când o face seamănul tău, e un spectacol.

Aşa că, cocoana îşi ţine patrupedul de lesă şi se chiorăşte la noi cu deplină indecenţă. Ca s-o bag în sperieţi, mă uit cruciş la ea şi scot limba. Şi iată că se indignează şi se grăbeşte s-o ia la vale.

Marie-Marie scoate o batistă din poşeţică şi-şi usucă pupilele. Şi află că-ţi vine s-o ronţăi, aşa, cum pluteşte în derivă printre hohotele de plâns.

— De ce s-a omorât, zice, părea atât de cumsecade... Ce-i drept, ea l-a cunoscut pe Aldebert.

— Cum de i-ai vorbit lui Mudas despre mine? şoptesc.

— Fiindcă toată vremea nu vorbesc decât despre

tine, răspunde.

Drace! Simt o zguduitură peste tot, de la ciuf până la tendonul lui Ahile, trecând prin măduva spinării! Recunoaşte că o astfel de replică face cât declaraţiile de dragoste cel mai bine aduse din condei.

Nu mai rezist la atâta înfocare nevinovată, la atâta nevinovăţie neîmblânzită. La atâta dragoste, puternic ancorată într-o inimă nou-nouţă. Fata e aici, pe această scară mohorâtă mirosind a ceară de parchet şi ipsos vechi. Triumfătoare la cei şaisprezece ani ai ei, ca o floare de câmp pe câmpul cu pricina. Aşa că îi înhaţ bărbia cu mâna mea impură, şi o sărut pe buze. Pentru prima oară. O, nu e o înfulecare lacomă, pupoiul tembel, pregătitor de alte alea. Gurile ne rămân închise. Nu se gustă. Doar se unesc. Asta e adevărata, veritabila unire. Această blândă alăturare, aşa cum o inimă abordează o altă inimă, încetişor, ca să nu se ciobească una pe alta. Doamne, ce minune! Ce mai muzică în sufletele noastre, drace! dacă mă pot exprima astfel. Muzică. Raiul există: am fost acolo. Buzele ei au gust de lacrimi. Rămânem aşa o clipă, da, numai o clipită de veşnicie de nimica toată, care nu se va sfârşi nicicând.

Apoi ne despărţim, dar asta nu mai e despărţire.

În ciuda a ceea ce simt, mă cuprinde ruşinea de a fi abuzat de situaţie, când de fapt situaţia a abuzat de mine. Sau când m-a sedus. Convenţiile îşi reintră, fuguţa, în drepturi. Ce mai, i-aş putea fi tată, şi lalala... Numai că, uite: nu sunt tatăl ei. Şi cu asta totul se dă peste cap. Nu! Nu sunt tatăl ei, ci doar bărbatul care a văzut-o crescând. Care s-a amuzat şi s-a înduioşat la butadele ei impertinente, de puştoaică dezgheţată. Un bărbat care nu se mai poate agăţa de amintirea amintirilor ce o păstrau copil. Eu nu sunt tatăl ei, şi ea nu mai e un copil.

Mă iubeşte dintotdeauna cu o dragoste de femeie. Iar eu mă mulţumeam să-i arăt o afecţiune de adult faţă de o fetiţă. A fost o mică morişcă frenetică ce făcea să scârţâie

roţile nebune ale copilăriei sale.

— Am impresia că par un caraghios, şoptesc.

— Lasă, răspunde ea cu însufleţire, nu spune nimic, nu merită.

Şi rămânem în capătul scărilor, fără să ne hotărâm a le coborî.

— Sunt mândră, suspină Marie-Marie.

— De ce? De cine?

— De noi. De viaţă…

De cealaltă parte a uşii, o femeie prăbuşită plânge o dramă ieşită din comun.

UN AMĂNUNT…

Râsete mai neruşinate decât un cap de viţel în oţet ies în valuri din loja portăresei.

Mă benoclez prin vizeta amenajată în uşa cu geamuri şi îl zăresc pe viteazul Béru aşezat la masă în tovărăşia unei tanti zdravene şi uşor ameţite de băutură, cu un nas bătând în roşu precum cerul la Paişpe Iulie. Un litru de vin, roşu şi el, îi desparte, ceea ce n-a constituit niciodată un obstacol de netrecut între doi indivizi, ba dimpotrivă.

Bérurier, conform interpretării pe care o dau ecourilor sonore provenind de sub portic, tocmai îi povesteşte doamnei Sugaciu despre cea mai bună poziţie pe care trebuie să o adopte o cucoană pentru a se înşuruba din picioare. Şi merge cu amabilitatea până acolo, încât se ridică spre a-şi face mai explicite afirmaţiile şi a mima contururile unui „h” (n-am zis „H” majuscul). Această postură (cu un picior ridicat în unghi drept) este, după foarte marele tehnician în ale amorului, cel mai bine adaptată împrejurărilor care fac necesar un coit la verticală. Domnul comentează torsiunea pe care poziţia o imprimă piesei de bază a celei interesate, torsiune asigurând un unghi de penetraţie cu mult superior celui rezultat din poziţia în „y” răsturnat. Ceea ce o amuză nespus pe cerberă, care obiectează că, în ce o priveşte, ea

e, în cazurile urgente, partizana figurii pe din dos, pe care o practică în unele dimineţi cu un gunoier senegalez ai cărui camarazi au amabilitatea să asigure prestaţiile slujbei în vreme ce el o scotoceşte pe madamă cu un pămătuf de douăzeci şi opt de centimetri, acestea petrecându-se în cămăruţa unde păstrează pubelele. Viteaza portăreasă cu dindosul atât de puţin rasist subliniază că o atare postură permite ajustarea după dorinţă a tirului şi-i asigură partenerului o prindere mai bine adaptată. După opinia ei, verticalitatea predicată de Béru, deşi le prilejuieşte partenerilor un faţă-în-faţă deloc neglijabil, prezintă inconvenientul major al instabilităţii, o barză ce stă într-un picior fiind mai uşor de dezechilibrat decât un mamifer bine înfipt pe labe şi beneficiind de un solid sprijin anterior.

Cele două teze riscând o degenerare, ciocănesc în ochiul de geam jegos pentru a-mi alerta companionul.

Care se ridică.

Strânge mâna grăsulie a interlocutoarei şi iese. Dând peste nepoată-sa, se încruntă.

— Ce învârteşti prin locurile astea, puştoaico? întreabă ca un tutore perfect, conştient de responsabilităţile lui.

Îi spunem. Totul. Despre întâmplarea atât de neaşteptată, atât de vicleană; despre nenorocirea doamnei profe. Nu păstrăm tăcere decât asupra acelui moment fermecător de pe scară, fiindcă el ne aparţine doar nouă amândurora.

— Şi în tot acest timp tu flirtai cu portăreasa! se indignează Marie-Marie. Nu vreau să te jignesc, unchiule, dar ca să găseşti pe cineva mai scârbos decât tine, trebuie să te trezeşti devreme.

O iau de braţ pe fosta fetiţă.

— Ia zi, scumpo, ce vârstă ai?

— La vreo şaişpe anişori, dar de ce?

— Ar trebui să începi să-ţi rectifici felul de a vorbi;

aşa ca chestie. Ceea ce era amuzant când aveai zece ani şochează acum când eşti o domnişoară. Ştiu bine că osmoza e un fenomen dificil de combătut şi că între doi inşi slobozi la gură e greu să ajungi porumbiţă, dar performanţa va fi, tocmai de aceea, mai grozavă.

În loc să se supere, uite-o că străluceşte de bucurie.

— Tonio! Asta înseamnă că ai de gând ca, într-o bună zi, să mă iei de nevastă? Te temi să nu-ţi fie ruşine cu mine, da? Să nu te fac de râs când ai să mă scoţi în lume? Asta e, da?

— Hei. Ia ascultă, ai ajuns să sari peste o întreagă herghelie, pufnesc, cu fetele care reclamă de la un bărbat căsătoria îl bagă în sperieţi mai mult decât orice, aşa să ştii.

Dar că nu se lasă demoralizată de un lucru atât de mărunt.

— Află că nu mă gândesc decât la asta. Şi-mi spun că, bine, de acord, mentalitatea ta şi chiar vocaţia ta sunt acelea de celibatar; numai că mai există ceva: eu sunt singura femeie de pe lume pe care o vei putea lua de soţie, Tonio. Singura! Te iubesc dintotdeauna, pricepi? Aşa că mă pregătesc pentru tine, mă păstrez pentru tine, sunt de pe acum a ta, ce mai, să nu ne fie frică. Şi tu mă vei putea modela cum îţi convine. Pygmalion. Se pare că Pigmalyon e visul tuturor bărbaţilor, nu?

Nu-i răspund. Simt nişte chestii mişunându-mi prin suflet sau prin alte părţi…

Grasul, care nu ne-a ascultat, declară brusc, radios:

— Încântătoare femeie, plină toată de subtilităţi, ne asigură vorbind despre sugătoare. Am făcut cunoştinţă cu ea ca s-o trag de limbă despre clientul nostru.

— Şi ai aflat ceva interesant?

— E posibil.

Bravo. Şi-a început numărul de cavaler misterios. Se delectează uneori jucându-se de-a v-aţi ascunselea. În cazul de faţă, fiindcă am şi eu clipele mele de cruzime,

încetez să-l mai descos şi îl aştept să fete spontan.

Ne îndreptăm spre hodoroagă. Soarele s-a domolit. E răcoare. Departe, deasupra pădurii Boulogne, cerul e plin de culori incredibile. De ce am impresia că m-am schimbat radical? Azi-dimineaţă, când m-am trezit, eram altul. Aparţineam trecutului. Acum am intrat în prezent şi mi se pare că e pentru prima oară.

— Cucoana asta portăreasă, declară în cele din urmă Bérurier, merge la simpatie. Imediat mi-am dat seama că mutra mea îi era plăcută. Că eram genul ei.

— Nu-ţi mai rămâne decât să te deghizezi în gunoier, rânjesc. El gângureşte:

— Păi *uai not*? Ştii doar că persoana nu întoarce spatele când vine vorba de o cavalcadă.

— Ba dimpotrivă, după confidenţele ei s-ar părea că tocmai asta face.

Marie-Marie se înfurie auzindu-ne cum pălăvrăgim. Zice că ei bine, bărbaţii, ce mai turmă de porci; şi ce mai viitor poţi nădăjdui din partea lor atunci când, fată plină de iluzii, îi auzi cum îşi bat joc de chestiile amorului! A, nu! Mersi frumos. La urma urmei, să ajungi călugăriţă nu e un lucru mai nasol decât atâtea altele. Şi, cu un avânt turbat, domnişoara aleargă spre un autobuz, nu mai ştiu ce număr, care tocmai s-a oprit, la momentul oportun, şi se aruncă în el fără niciun cuvânt de bun-rămas.

Eu şi Grasul ne uităm unul la altul. Butoiul cu vinaţuri râde. I se pare hazoasă indignarea pupilei. Zice că o să se răzgândească ea, puştoaica, mai încolo, după ce o să-şi facă reglementara provizie de leviere. Că fecioarele, cu excepţia Ioanei d’Arc, o fac toate pe înţepatele până ce ajung să fie înţepate de-adevăratelea. E o lege a existenţei.

— O, tacă-ţi fleanca, oftez eu. Habar n-ai de lucrurile nobile, Alexandre-Benoît. Nu te interesezi în viaţă decât de ceea ce este gras şi decretezi că bucăţelele slabe sunt incomestibile. Spune-mi mai bine ce-ai aflat de la javra aia de portăreasă, să nu ne mai pierdem vremea cu fasoane de

ucenici de măcelar.

Ieşirea mea îi dă de gândit. Îşi propteşte în persoana mea cele două ventuze încleiate ale ochilor. Apoi îşi întoarce privirile.

— Are haz, constată.

— Ce are haz?

— A, nimic. Nişte idei… Tu şi Marie-Marie… În unele nopţi visez că locuieşti la noi împreună cu ea. O fi ceva premoniţios în felul său?

Şi întrucât eu păstrez o tăcere încăpăţânată, o tăcere aproape nefericită, el decide să schimbe subiectul.

— Portăreasa mi-a zis că Aldebert Mudas al nostru îi făcea figuri jumătăţii lui.

— De exemplu?

— O rugase pe ea, portăreasa, să oprească scrisorile trimise din Elveţia şi să i le dea numai lui personal. De fiecare dată când se petrecea chestia asta, îi dădea femeii un bacşiş baban.

— Şi primea multe?

— Extrem de rar, numai o dată ori de două ori în an.

— Scrisori cu antet?

— Nu.

— Cu siguranţă că dama ta citea ştampila poştei?

— Geneva.

— Şi deschidea şi plicurile, ţinându-le la aburi?

— Am întrebat-o; fireşte că protesta că nu, dar până la urmă mi-a pretins că erau scrisori de afaceri, care conţineau probabil chestii de bancă.

Acest „conţineau probabil” e un soi de eufemism, de acord?

— Şi în afară de asta? În probleme de păsărică?

— Niciodată n-a prins ceva în legătură cu iataganul; după ea, se pare că tipul se dădea în vânt după propria-i nevastă.

— Aparentele sunt mereu înşelătoare, psalmodiez eu. Grasul se râde:

— Prima oară aud chestia asta.

P.D.G.-ul marilor garaje Cutăriţă e de soiul „timpul meu costă parale”. Ochelari cu ramă de baga, calviţie blondă, ochi plictisiţi, ac de cravată perimat, jiletcă.

Biroul lui cu pereţi de sticlă dă spre o hală mare, plină de hodoroage noi pe care indivizi în salopete roşii le fricotează cu piele de căprioară, la fel de minuţios cum îţi cureţi tu ochelarii după ce ai mâncat o fierbinte supă de varză.

— Cum, mort? Sinucis? Mudas? O, drace! Să nu-mi spuneţi una ca asta!

Branşează un interfon cu un bobârnac al arătătorului şi aruncă.

— Frivolet, ştii ce am aflat! Că Mudas s-a sinucis nu de mult. Închide aparatul înainte de a auzi reacţia lui Frivolet.

Întrebă:

— Unde? Când? Cum? Ceea ce eu îl informez.

Branşează din nou aparatul:

— Animalul ăla şi-a vârât un glonte în tărtăcuţă, în plin Champes-Élysées. Să mi-l convoci pe Arnaudy mâine dimineaţă la prima oră, mi se pare întru totul indicat pentru a-l înlocui.

Apoi către noi:

— Când îl îngroapă?

Răsfoieşte vioi un carnet Hermès şi-l examinează, după ce şi-a ridicat ochelarii pe creştetul capului jumulit, ca să-şi debaraseze ochii de ei.

— Am o fereastră poimâine dimineaţă. Ar fi în regulă pentru funeralii? Ce? A, nu depinde de dumneavoastră, ci de ai lui?

Şi în microfon:

— Frivolet, intră în contact cu soţia lui: funeraliile poimâine dimineaţă, la zece. Dacă doreşte, te ocupi de

flori. Cu toate că pentru un sinucigaş, hm? Ce tembel! La vârsta lui! Ce l-o fi apucat?

Interfonul e iar buclarisit. Acum insul mi se adresează mie:

— Tocmai asta e, scumpe domn, contăm oarecum pe dumneavoastră ca să elucidăm această problemă obscură: ce l-a apucat?

Interlocutorul meu îşi ridică spre cer manşetele.

— Fiindcă eu de unde să ştiu? Deja nevastă-mea m-a întrebat dacă slujba îi mergea bine. Era neliniştită. Fireşte că slujba îi mergea bine, mai puţin în ultimele zile, când părea să nu fie în apele lui. Dacă slujba nu i-ar fi mers bine, l-aş mai fi ţinut aici. ia spuneţi? Ce prostie!

— Nu era în apele lui, ziceţi?

— Ei şi? Putea să fie o chestie de origine virală, nu?

— Ştiţi cumva dacă avea probleme cu banii?

— Probleme cu banii? Ce idee! Muncea, nu? Mânca o pâine albă, nu? Ducea o viaţă fără griji, nu? Cumătra lui preda lecţii, nu? Şi îi ştiţi pe ăştia din învăţământ, cu grevele lor, nu?

— Pe scurt, nu bănuiţi nimic care să-i fi putut motiva gestul?

— Absolut nimic. Era ultimul tip despre care aş fi crezut că se aruncă în aer. Dacă nu cumva… Da, asta trebuie să fie…

— Ce adică?

— Sănătatea. O boală pernicioasă, vă închipuiţi ce vreau să zic? Gen cancer la cuibar, ce mai, ori ceva şi mai rău.

— Starea lui fizică lăsa să se prevadă aşa ceva?

— Nu, dar vizuinile de iepuri nu se văd pe câmpie; ar trebui să-l consultaţi pe doctorul lui, scumpe domn.

— Mulţumesc de sfat.

Bun, toate bune şi frumoase. Dar mi se acreşte de conversaţia acestui neică, pedegeul lui peşte prăjit. Băieţică le orăcăie plin de emfază, cel mai rău e că nici

măcar nu se ascultă bolborosind. Frazele îi pocnesc de la sine, ca eşapamentul unei motociclete. Nu-s nimic altceva decât scoriile unor gânduri neduse până la capăt. Ce mă mănâncă pe mine e altceva.

— N-aş vrea să mai abuzez de timpul domniei voastre, domnule director. Dacă binevoiţi să-mi arătaţi biroul bietului Mudas, tare aş vrea să-i arunc o privire.

— Ce idee!

— Poate aş găsi vreo însemnare sau corespondenţă susceptibile să ne clarifice…

— Haide, haide, locul lui de muncă era aici, scumpul meu domn. Biroul lui are un caracter strict comercial.

— Scumpul meu director, graniţa dintre viaţa noastră particulară şi viaţa noastră profesională e foarte permeabilă… Îmi veţi spune unde se află biroul lui?

Bombăne, deloc binevoitor:

— Box 8, numele i-a rămas încă pe uşă.

Dar cu un om atât de realist, n-o să-i mai rămână mult. Mâine, cel târziu, eticheta numitului Arnaudy o va înlocui pe aceea a lui Mudas.

*
* * *

Pe când explorez cele două sertare ale biroului de sticlă, ideea mea, te previn fără înconjur, e să pun mâna pe hârtiile acelea provenind din Elveţia şi pe care Mudas le primea pe ascuns de soţie. Hârtii de bancă pretinde portăreasa lui. Ba chiar… Dacă le despărţea de poşta obişnuită, înseamnă că voia să le ţină secrete faţă de nevastă. Dacă le ţinea secrete, fatalmente trebuia să le ascundă altundeva decât acasă. Desigur, ar fi putut cere să-i fie adresate direct la biroul de la garaj, dar cu un coupe-papiers ca acela al directorului pe care tocmai l-am

părăsit, documente cu un caracter atât de personal n-ar fi fost în siguranţă. Mai rămânea posibilitatea de a fi avut tot aici o ascunzătoare mai mult sau mai puţin ingenioasă. După o privire circulară şi zece pipăieli, mă conving de contrariul. Nu, dacă Aldebert Mudas a păstrat hârtiile cu pricina, le ţinea în altă parte. Unde atunci? într-o casetă de bancă?

Mă uit la hala uriaşă, unde munca tocmai a încetat şi în care acum nu mai e ţipenie de om. Maşinile pe care le adăposteşte par nişte jucării. *Sunt* jucării. Jucării de bărbaţi. Mudas a trăit mai mulţi ani în acest mediu de big bazar. Probabil a fost fericit. Îşi iubea soţia, se spune, se întorcea acasă îndată ce putea s-o facă. Şi pe urmă s-a petrecut un nu ştiu ce care l-a dus până la a-şi zbura creierii la poalele imobilului meu.

Dar de ce, de ce, Dumnezeule mare, ţinea cu tot dinadinsul să-l privesc în timpul operaţiei?

Ca să-şi dea curaj? Pentru ca un om „de meserie" să poată depune mai apoi mărturie că a fost, în mod indiscutabil, o sinucidere la mijloc?

Nu, pe cuvânt, tu n-ai nicio idee?

UN ANUME FEL DE A TRAGE UN CHEF

Până la urmă ţi se acreşte de damicele. Cel puţin de acelea lângă care mă lungesc eu. Acestea sunt, în general, de două sorturi: există cucoanele măritate şi umblăreţe, care îşi traduc respectivul pentru a-şi oferi motive să-l suporte, şi există acele biutifule fetiţe stil „Elles" ale *Lui*, făcute să intri şi să ieşi, ba chiar mai mult să ieşi decât să intri, delicate, pasteurizate, cu păsărica frumos pieptănată şi de o curăţenie aproape asexuată. Sunt pline de culori, dar personalitatea le e fadă; sunt strălucitoare florile de la tropice, dar nu miros a nimic; sunt nebuneşte de apetisante, dar nu au niciun gust; sunt lascive dar, în majoritatea cazurilor, se dau în bărci ca nişte scaune de

închiriat. De fiecare dată mă las prins de scânteierea lor ca o ciocârlie de o oglindă rotitoare. În curând – uite, în general când alegem meniul la un restaurant – încep să le dezaprob în secret. Inima începe să-mi caşte de plictiseală mai abitir decât gropiţa lor. Seara noastră începe să şchioapete, în ciuda perspectivei frumosului tras în ţeapă final. Chestia cea mai rea e conversaţia găunoasă, nimicurile ce trebuie debitate, tapiseria mohorâtă pe care o ţes minutele în curgerea lor şi de care mi se face iute ruşine. Mă insult pe mine însumi, cu gura plină, clămpănind mure de viţel Clamart şi-mi spun: „Să-ţi pierzi vremea în halul ăsta, cu o hiperproastă, doar pentru un muls de trandafir la sfârşitul traseului, drace, nu ţi-e ruşine, handicapatule?” Şi alte numeroase socoteli, cu mult mai rele, pe cuvânt! Uite, Félicie a mea, de pildă. Să o las să ardă gazul în casa noastră cu pereţi de piatră şi să asculte la nesfârşit tic-tacul pendulei… În timp ce Nătăfleaţă se joacă de-a Forţosmanul în faţa unei donşoare blazate…

Tristă mai e viaţa când nu pui în ea nimic din ce-ţi aparţine şi te laşi doar în voia ocaziilor. Asta îmi şi recit în împrejurarea de faţă, în vreme ce pivnicerul mă adapă cu Chablis, în acest distins stabiliment discret, plin de acajuuri şi ciubucării. Mă sticlesc la copila Juliana, atât de blondă, atât de neruşinată, pictată precum o ceaşcă japoneză. După clămpău, voi avea parte de o mică fâţâială, pe un ring de dans cine ştie prin ce coclauri – şi apoi marea căţărare. La ea acasă, fireşte, în apartamentul mişto de la Passy. Va petrece ore în şir să-şi pună în ordine piţipoanca; damicelele astea, când intră în baie să se pregătească pentru noapte, nu-ţi poţi face idee la ce oră vor mai ieşi. E mai rău decât la culcarea Regelui-Soare. Lulu, cel puţin, nu-şi abluţiona instrumentul ceasuri întregi. O învârtitură cu vătraiul prin perucă, pentru a evacua puricimea, pe urmă o uşurare în oala de noapte, din aur masiv, fluturată de un superduce, şi trosc: pe

somieră! Pe când paraşutele astea de lux, cu toate cremele lor, cu unguentele, loţiunile şi sprayurile cu care se mânjesc, se împroaşcă, îşi frământă cărniţa, toate chestiile fluide sau cleioase din tuburi, cutiuţe, pulverizatoare – e curată osândă să le aştepţi până ce uzează şi abuzează de ele borfotrepele naibii. Să te autoserveşti, de atâta plictiseală, şi mai multe nu. Să adormi, poftim, dacă vrei să ştii. Mi s-a şi întâmplat să mă strecor în braţele lui Morfeu, tot aşteptându-le pe acelea ale lor. Şi după chestiile astea tot ele vin să te ia în gură (în înţelesul pe deplin figurat al cuvântului, se înţelege), să te trateze de mojic, de adormit (în înţelesul acela special al cuvântului, fireşte), mama lui peşte de nefericite! Viţici neobrăzate, îngălate, lipsite de jeg, jagardele de ultima speţă! Le scormoneşti stabilind performanţe regale, te dedai unei prestaţii măreţe – ceea ce nu te scuteşte ca, după aia, vagabondele să-ţi scoată, cu viteza luminii, vorbe rele despre capacităţile de hăndrălău. Şi reputaţiile se destramă atât de repede! Bârfele, de la gură la şliţ, circulă cu paşi de uriaş. Te trezeşti bănuit de fleşcăială abdominală, la orice da pe care îl spui şi mai ales la orice nu. Şi dacă te ţine lumea de stafidit prin locurile de casus belli, ia-ţi adio de la împins vagoane, iepuraşule! Adio de la pus ardei în oţet! Saluţi! Bombonicile astea nu pot suferi să se deschiloţeze de pomană. Să le tragă în zadar curentul printre emisfere, tot aşteptându-te, neobosite, să revii la viaţă. Nu-ţi pierde niciodată controlul asupra berbecelui, fiule! Cea mai mică lunecare a volanului – şi vei fi acuzat de decădere. Renumele îţi va fi aşezat pe un furnicar, ţine minte!

Juliana, aşa cum te pune în gardă şi naşul ei de botez, e olandistă. Poartă gloriosul nume al reginei sale, nevasta prinţului de sânge şi de zece la sută. Dar ea una nu cântăreşte o tonă şi nu bântuie cu bicicloanţa. E manechin. N-o ştii? Poza aia sofisticată pentru colecţia de ţoale Cutare? Răsuceală de târtiţă, cambrare de ţâţilici, cu aerul că e călare pe situaţie (şi chiar fiind, pe situaţie şi pe

altele, în mai toate nopţile). Bine croită Juliana, dinspre partea asta nimic de zis. Casa de Orania ştia ea ce face în materie de volumetric Ăştia sunt obişnuiţi cu digurile, prin spatele şi prin faţa construcţiilor de orice fel. Şi-i mai curând din Casa de Orgasmia puştoaica mea, într-atât frumuseţea ei îţi aprinde fosforul petardei şi-i conferă drepturi de plicticoasă pe care dânsa le foloseşte la grămadă.

Iar la ora asta mândelovici boscorodeşte din ce în ce mai abitir, de ajung să mormăi ca un popă bătrân care-şi recită breviarul când umblă pe calea ferată. Caut un clenci să-i pot face vânt tinerei persoane. Mi-ar trebui un înlocuitor, ca la parlament. Un neică disponibil, care să mi-o ia degrabă pe Juliana din cale. I-aş pasa cu dragă inimă talonul acestei tărăboanţe, pe legea mea! Şi ca supliment i-aş plăti o haleală într-o tavernă de lux. Bineînţeles că fecioara şi-a comandat tot ce-i scris mai pipărat în meniul cu scoarţe de pergament, şi abia dacă se va atinge de bunătăţi, asta numai aşa, ca să mă scoată din pepeni. Risipa face parte din standing la puicuţele astea.

— Nu eşti prea zburdalnic, îmi şopteşte bataviana, cu un accent pe bază de mucoase înfierbântate.

— Nu-ţi face griji, păpuşico, îi ripostez, zburdalnic nu sunt, dar am o bălăngăneală de mai mare dragul.

Persoana pare indignată mai abitir de limbajul meu decât de şperţurile prinţului Bernhard.

— Dar e o scârboşenie ce spui dumneata acolo!

— La masă te indignează, însă în pat te umple de satisfacţii.

Dânsa o face pe înţepata (acum numai la figurat!) şi se ariceşte într-o tăcere stigmatizantă, gen „unde mi-o fi fost capul când am acceptat invitaţia dumitale?”

Iar pe mine tensiunea ei mă destinde. Mă delectează. Îmi întind pe ea la uscat ranchiunele, ca pe o frânghie de rufe. Aşa că mă dau şi mai şi în spectacol. Dacă m-ai vedea în chip de mare ţopârlan, pe mine care nu te-am învăţat cu

de-alde astea! Îmi mănânc sparanghelul rezemându-mi coatele de masă şi făcând un zgomot ca de pompă dezamorsată. Juliana se crispează din ce în ce. Nu ciripeşte nicio silabă, dar dindărătul trebuie să-i fi ajuns prins tot în copci, închis ermetic, ca un portofel de scoţian. Şi-atunci ştii ce face băiatul? Cred că m-a luat prea tare apa. După ce mi-am clămpănit sparanghelul în sos olandez, înhaţ farfuria cu pateu de ficat a lui Juju, pun în locul ei talerul meu vid, proptindu-l în sutienul divei, şi rad pateul întinzându-l pe pâine cu ajutorul cuţitului.

E prea mult.

— Nu remarcasem la prima vedere că eşti până într-atâta de prost crescut, îmi recită ea, cum citezi o frază din nea Proustică la un prânz la tanti baroneasa.

— Cum adică prost crescut? Nu trebuie să arunci nimica de la masă, fetiţo, când există copii la indieni care sug cuiele de la pătuţ.

Şi-mi suflu nasul, cu zgomot, în faţa de masă.

L-am învins pe Béru. Izbutesc chiar imitaţia unui râgâit, care face să tresară întreg salonul. Damicela îşi umflă gentuţa şi porneşte în galop spre ieşire, cu capul între umeri.

Ceea ce dovedeşte că, atunci când vrei cu tot dinadinsul o chestie, o obţii la moment. Eu râvneam absenţa Julianei şi iată că ea mi-o şi plesneşte peste mutră. Ah, binecuvântare cerească! În sfârşit singur, cu gândurile, preocupările mele… Voi putea să reflectez la Mudas, să-mi amintesc sărutul cules cu gura închisă de la Marie-Marie. Şi să-mi readuc în minte nenorocirea profei ei de germană, acea femeie blondă, frumoasă şi puternică, părând atât de fericită până ce nu apucase să sune telefonul…

— Domnişoara a plecat? îmi şopteşte maître d’hôtel.

— Da, scumpul meu prieten, mi-a făcut acest dar nepreţuit. Să ştii însă că şi eu am avut o contribuţie la asta. Graţie ei, voi putea avea o scară de libertate totală.

— Un lucru de-a dreptul inestimabil, afirmă

pinguinul, cu un zâmbet trist.

Poate că, cine ştie, s-ar lăsa ispitit să-mi facă nişte confidenţe, toată lumea având o viaţă mai mult sau mai puţin erectă de pus pe tapet; dar se produce un incident în exterior, mai exact spus o foarte puternică deflagraţie. O fereastră a restaurantului zboară în ţăndări. Muşteriii se trântesc la pământ. Strada izbucneşte în ţipete. Personalul din stabiliment dă fuga să afle despre ce-i vorba. Eu, înarmat cu acel selfcontrol care nu e cea mai mică dintre calităţile mele, rămân la masă, impecabil, elegant, suveran, ca şi când nu mi-aş fi dat seama de nimic. Mai mult, continui să-mi sorb Chablis-ul cu înghiţituri mici, de cunoscător. În vreme ce un chiloman creşte în exterior, iar convivii de aici se agită ca o pastilă de Alka Seltzer într-o juma de pahar de apă proaspătă.

Pesemne că s-a lăsat cu ceva păruială pe bulevard, fiindcă vuietul mulţimii se asezonează cu sirene ale poliţiei, apoi ale unor ambulanţe.

Maître d'hôtel se întoarce. E palid şi se clatină ca tipul care a străbătut pe jos distanţa Strasbourg – Paris. Vine înspre mine punându-şi picioarele unul în faţa altuia, asemeni unui dansator pe sârmă care n-ar dispune decât de un fir cu ecartament îngust.

Chelnerul-şef îşi permite un lucru rarisim în restaurantele cu renume: se aşază pe banchetă alături de mine.

— O, domnule, domnule, domnule, spune, într-un mărunt trap englezesc.

— Mi se pare că eşti zăpăcit de-a binelea, îl încurajez eu.

— Am şi de ce. Dac-aţi şti ce oroare…

— Ei bine?

— Tânăra care era cu dumneavoastră…

— Rănită?

— Se poate vorbi de răni când un cap a fost despărţit de trunchiul lui?

Are amabilitatea să-mi împingă masa departe de el şi începe să dea la boboci pe mocheta magnifică, din fericire vopsită în culoarea drojdiei de vin.

PĂLĂVRĂGELI

— Ei, fiule, ai avut o zi bună?

E de-a dreptul spontană în seara asta Félice a mea. Poate din pricina buchetului de trandafiri pe care i l-am cumpărat înainte să mă întorc la Publicis.

Niciodată nu-i aduc destule flori. Mă gândesc la asta numai din când în când. Dovada – când m-am năpustit în coteţul nostru cu braţul de trandafiri, scumpa mea bătrânică s-a uitat la calendar, să verifice dacă nu cumva e ziua ei aniversară ori vreo altă sărbătoare. Dar întrucât e vorba de o zi banală, vegetalele îi provoacă o plăcere cu mult mai savuroasă, deoarece doar tandreţea mea şi nimic alta le motivează. Te prinzi?

Le aşază cu dragoste într-o vază de porţelan pictată, moştenire de la mama ei şi căreia o toartă i-a fost lipită. Eram de faţă când Félicie a spart-o, într-o seară, la chiuvetă. Ştergea vaza şi, tocmai ea ale cărei mişcări sunt atât de blânde şi precise, a făcut un gest plin de stângăcie. Iar vaza s-a pomenit desfigurată. Mama a căpătat o expresie de fetiţă, ca de atâtea ori, în atâtea ocazii. Ochii i s-au umplut de lacrimi, şi ea a murmurat:

— O, vaza de la mama…

Aveam un clei extraforte (care lipeşte totul, până şi fierul) după cum pretindea reclama de pe tub. Am reparat stricăciunea. Acum trebuie să ştii de ea ca să-ţi dai seama de accident. Totuşi vasul de porţelan a devenit un soi de bătrân mutilat pe care îl ţinem la noi din obligaţie filială.

Florile încep să-şi dea ifose în acest trofeu de familie. Între degetele bătrânei mele încep să se simtă la largul lor, nici vorbă.

— O zi bună?

Într-o clipită mă gândesc la toate. „Toate” fiind

evenimentele zilei: atât de numeroase, de diverse, de puţin banale, de dramatice.

— Da, destul de bună, mamă. Apropo, m-am întâlnit cu domnul Félix, ţi-l aminteşti?

— A, da, profesorul acela de pe vapor?

— În persoană.

— Cum îi merge?

— Nu prea grozav, mă tem că raţiunea lui o ia razna.

Şi îi povestesc cum a ţâşnit pe neaşteptate din metrou, cu mâinile încătuşate, sărmanul. Ca şi marota lui de a face literatură cu sexul. Să vrei să scrii viaţa prin intermediul mădularului e o chestie riscantă. Când atâţia profesionişti se mulţumesc să scrie cu picioarele!

Félicie a mea e cuprinsă de milă. Mă întreabă ce-am putea face pentru el. Ceea ce mă determină să o evoc pe doamna care îi propunea să-l lase fără memorie. Bizară invitaţie, mie-mi spui? Există ceva ce nu ţi-am precizat, dar la dracu', de fapt n-am de ce să-ţi dau ţie socoteală. Nu-i nicio grabă, da? Chestia e că m-am ascuns ca s-o vizionez pe respectiva în cauză la ieşirea din cameră. Şi am avut stupefacţia să descopăr o deosebit de frumoasă dămiţă, elegantă, încă tânără, seducătoare. S-a uşchit val-vârtej de la obsedatul nostru, după ce acesta îi ceruse să-l vidanjeze. Problemele de soiul ăsta îţi creează agitaţie, fie că ai consimţit la ele, fie că refuzi. Şi-mi spun că persoana n-a împins prea departe oferta ei de a aduce uitarea.

Timp de o clipă am urmărit-o pe stradă pentru a mi-o întipări bine în dovlecel pe ciudata negustorească. Are părul roşu-castaniu, tuns foarte scurt, o siluetă de te înţepeneşte, poartă o rochie de bumbac subţire, verde şi alb, şi dispune de nişte umblătoare cum nu prea întâlneşti peste tot, ţi-o spun eu care sunt un maniac al genunchilor şi al gambelor!

Din cauza afacerii Mudas, care mi-a căzut pe cap după aceea, o trecusem pe mesagera profesorului Chultenmayer în rezerva gândurilor mele. Şi pe prof. idem,

cu aceeaşi ocazie. Şmecheria lui cu raza de făcut amnezic nu-mi zice nimic bun. Va trebui să decid asupra ei. Dar asta „după”. După ce? Ei bine, clarificarea poveştii cu sinuciderea.

— Ai mâncat, fiule?

— Da, da, nu-ţi face griji.

— Vrei o cafeluţă decafeinizată?

— Cu dragă inimă, şi o să luăm şi o picătură de chartreuse, din cea veche de o sută de ani.

Mama zâmbeşte.

— Asta-i curată sărbătoare.

De câte ori mă întorc la mama mea e sărbătoare. Privirea i se umezeşte. Şi doamna mama mea bâiguie:

Eşti un drăguţ.

Fireşte că sunt un drăguţ, dar cine m-a făcut aşa de drăguţ dacă nu chiar ea?

— Ştii că Toinet ţi-a făcut un desen?

Îmi arată, pe bufet, o mâzgălitură colorată. S-ar părea, după spusele mamei, că reprezintă o casă cu soarele deasupra şi câte un copac de fiecare parte. Din câte a citit ea în *Parents*, nu există o exprimare mai grozavă din partea unui copilaş decât desenul cu o casă, soare şi copaci. Asta înseamnă că se simte fericit şi vrea să-şi arate bucuria de a trăi. Fără a mai pune la socoteală, dacă te gândeşti niţel, că, în afară de amor, nu e nimic mai bun pe lume decât o casă şi nişte copaci.

Mama închide ochii ca să-şi guste păhărelul de chartreuse.

— E tare, se scuză ea.

Undeva se aude radioul lui Marie-Thérèse, noua noastră bonă, o bretonă micuţă, proaspăt debarcată din Quimper şi pe care am angajat-o prin brutăreasa a cărei nepoată e fata. Marie-Thérèse e o muncitoare care munceşte de te lasă mască. Munceşte ca o apucată, îndeplinind făgăduielile mătuşii ei, dar are un defect: sparge prea multe vase. Aşa că mama a cumpărat de la

Euromarché un serviciu încasabil; costă o nimica toată, aşa că îl poţi sparge fără păreri de rău.

Iar viciul, deocamdată, al lui Marie-Thérèse e radioul. Are un tranzistor pe care îl plimbă după ea din cameră în cameră şi uită să-l închidă înainte de a adormi.

— Ar trebui să te culci, Antoine, pari obosit.

Emoţiile, fără îndoială. Îţi zgârie sufletul, îţi iau în coarne inima, şi totul e încasat de fizic, se repercutează în el. Necazul e că n-am somn.

— Ştii, a telefonat astă-seară micuţa Marie-Marie.

— Şi ce vrea?

— Nimic, doar aşa, să mai afle ce fac. Am flecărit cel puţin un sfert de ceas. Se pare că merge bine cu învăţătura. În orice caz, se exprimă într-o franceză foarte îngrijită. Nu mai are apucăturile de gavroche.

— Toată lumea îmbătrâneşte, zic pentru a-mi ascunde o stingherealã de care bătrâna mea scumpă nu-şi dă seama deloc.

După care o îmbrăţişez pe Félicie şi sui la mine în cameră. Scara îmi arată în ce hal m-a îngreunat harababura din după-amiaza asta.

Şi ce mai finiş, nepoate! Tărtăcuţa lui miss Juliana la rigolă, ca aceea a primei Marie-Antoinette de pe stradă! Firește, mandea fusese vizat. Cineva mă urmărea. De când? De unde? Mi-am dat întâlnire cu Juliana la *Fouquét's*. Tărăboanţa mea stătea bine mersi în parcarea de la George V; a ei fiind garată prost, am optat pentru cea din urmă. Cerul ne-a dictat alegerea (a mea, nu a ei). Dacă nu, roaba mea ar fi fost prefăcută în capcană, şi crăticioara tovarăşului Santonio ar fi plecat să se plimbe ca un belfer de-a lungul trotuarului.

Îţi dai seama cum îmi degust cămăruţa regăsită.

De câte ori i-am împins uşa spunându-mi că, fără un magic concurs de împrejurări, n-aş mai fi ajuns s-o revăd!

Îţi dai seama – dacă nu m-ar fi apucat pe nepusă masă oroarea faţă de micuţa olandieră? Ne-am fi dus

împreună la maşina ei şi tot împreună am fi împroşcat pavelele Parisului cu frumosul nostru borş. Şi de ce m-a luat cu oroare faţă de răpitoarea păpuşică? Din cauza unui sărut cast dat şi luat de la o fetiţă care a crescut prea repede.

Ceea ce e totuna cu a zice că fără Marie-Marie…

Sună.

Nu prea mult. Şi chiar ea, miss Codiţe răspunde, repede, ca şi cum îmi aştepta apelul.

— Tonio?

— Se pare că ai sunat la noi mai adineauri?

— Vream să-ţi cer iertare pentru ieşirea aceea. Dacă mă înfurii doar pentru nişte glume, am început-o bine, aşa-i? La asta te gândeşti şi tu, nu? Recunoaşte.

— Ba nu, puicuţo, gelozia face parte din dragoste.

— Atunci nu eşti supărat pe mine?

— Dimpotrivă.

— Adevărat?

— Pe cuvânt.

Veveriţa nu mai găseşte puterea să vorbească. Pentru moment, e *out*, învinsă de fericirea nemaivăzută care i se revarsă în suflet. Dar, fiinţă de excepţie cum o ştii, îşi potriveşte scările şeii şi porneşte iar, în galop năvalnic.

— Auzi, Tonio, sunt îngrijorată.

— Pentru?

— Profa mea, doamna Mudas.

— Te înţeleg. Biata femeie…

— Nu e vorba de nenorocirea ei, ci de altceva.

— Ce?

— Când s-a înnoptat, am vrut să-i dau un telefon, să o întreb dacă nu are nevoie de mine; mă necăjeam că am părăsit-o atât de brusc, cum ne ceruse chiar ea. A trecut multă vreme până să răspundă; în cele din urmă, receptorul a fost ridicat. Mi-a răspuns o voce bărbătească.

Doar cu un „alo”. Am cerut-o pe doamna Mudas. Atunci el a închis. Am crezut că greşisem numărul. De atunci am tot sunat, cum ai fi sunat şi tu, dar vine mereu ton de „ocupat”, aşa a fost şi adineauri. Nu crezi că chestia asta e anormală?

— O, nu chiar. E careva cu dânsa, un prieten, fără îndoială şi, ca să fie lăsată în pace, a decuplat telefonul.

Coţofana mea nu prea se lasă convinsă.

— Hmm, aşa crezi?

— Probabil că aşa stau lucrurile. Doamna nu vrea să schimbe nicio vorbă cu nimeni, doar ai fost de faţă când ne-a rugat să plecăm.

— Dacă mi-aş asculta intuiţia…

— Dacă aş da ascultare intuiţiei mele, o corectez eu.

— A, da, scuze; limbaj ales, pentru a-mi onora domnul şi stăpânul, pufneşte ticăloasa mică. Ştii că adineauri i-am făcut mamei tale un număr de vocabular academic? Nicio greşeală de acord, epitete scoase din Larousse, imperfect al subjonctivului turnat în bronz!

— Într-adevăr, mi-a vorbit de asta, a fost foarte impresionată. Marie-Marie pluteşte în al nouălea cer.

— Îţi dai seama, trebuie s-o obişnuiesc cu faptul că nu mai sunt o puştoaică.

Apoi, revenind la profesoara de deutsch:

— Nu te duci să dai o raită pe la alde Mudas, Tonio?

— E trecut de zece şi jumătate, puişor. Mugeşte:

— Nu-mi mai spune „puişor”, pentru Dumnezeu, ţi-am cerut asta de o mie de ori, îmi face greaţă.

Îi şoptesc:

— Marie-Marie… Nădăjduieşti cu adevărat că într-o bună zi o să mă amuze să târăsc în faţa vreunui primar o scandalagioaică de talia ta? Hm? Ia zi, puicuţo?

Ea îşi drege glasul.

— Da, spune cu hotărâre, nădăjduiesc cu adevărat. Şi întrerupe convorbirea.

ÎN VITEZA A CINCEA

Bulevardul Gouvion Saint-Cyr e puţin populat în această clipă din zi. Câteva pisici ciufulite explorează pubelele, ţinându-şi coada ţeapănă ca o perie de spălat sticle. Lume grăbită să ajungă la orizontală cutreieră cu paşi mari bitumul. Hârburile zdrăngăne pe sub lampadare.

În spatele multor ferestre deschise se zăresc luciri televizioniste, iar zgomotele adunate prin cartier sunt toate produsul casei Gruyère. Aerul e cald, aproape fierbinte, genul de dogoare ce zămisleşte insomnii în apartamentele pariziene. Cei care n-au plecat în vilegiatură dorm despuiaţi, ceea ce incită la copulare; dar o dată artificiile trase, se tăvălesc în umezeala fără leac, visând la adierile din umbra bolţilor de verdeaţă.

Când penetrez sub porticul de la 633, o umbră mai deasă decât umbra ambiantă se mişcă uşor. În vreme ce un glas semeţ lansează, ca pe un lasou stângaci manipulat:

— Cotro, prietene?

Stopez ca să văd mai bine. Umbra înaintează puţin, dezumbrindu-se deci, din pricina razelor venite dinspre bulevard, şi o recunosc pe doamna portăreasă căreia Béru îi secase ceva mai devreme sticla de cărţălău, consiliind-o asupra postúrilor coitului vertical.

Are un aer veştejit mătuşica, pe baza nasului ei stacojiu şi a ochilor ca nişte boabe de strugure storcite.

— Mă duc la familia Mudas, zic.

— Nu-i nimenea.

— De unde ştii?

— Ea a plecat pe seară, cu o valiză în mână. Dă-te mai la lumină, să te văd.

Subscriu cererii sale. Cerbereasa mă examinează şi zbiară:

— Ai mai venit o dată, azi după-masă, cu sticletele ăla scârbos.

— Aşa-i.

— Sticlete şi matale, fireşte?
— Păi cum?
— Ce treabă are curcănăria cu alde Mudas?
— Are că domnul Mudas a murit.
— Nu!
— O, ba da!
— Accident?
— Aproape.
Persoana rumegă:
— Care va să zică burdihanul ăla ştia? Şi nu mi-a zis nimic. După matale, de ce nu mi-o fi zis?
— Fiindcă obezitatea nu exclude discreţia, cumsecadea mea doamnă.
Care scoate un oftat de poţi mătura curtea cu el.
— Nu vrei să-mi tragi şi mie un număr? mă întreabă cum întrebi tu un sergent de stradă despre o adresă.
Oarecum uşor deconcertantă întrebare, şi mai ales delicată. Desigur, nu e posibil să-i răspunzi afirmativ acestei căpcăune, amestec de vrăjitoare şi vagabond, dar un refuz prea prompt ar risca să o mâhnească.
— Sunt în misiune, eludez problema. Ea se iritã:
— Misiune, misiune… Misiune pe dracu’ să vă ia. Păi nu haliţi când sunteţi în misiune? Nu vă deşertaţi? Ba da, aşa-i? Şi atunci din ce cauză nu vă şi lustruiţi bastoanele? Mă mănâncă între buci, fir-ar să fie! maimuţoiul meu bătrân doarme ca un carnet cu cotoare de bilete. Sforăind de-mi sângerează urechile. Şi mai e şi căldura asta. Mai ales că locatarii de la doi tocmai s-au dat în bărci ca la luna-parc. Ce tărăboi! De piatră să fii şi nu rezişti. Ea mai cu seamă, dacă ai şti în ce fel ne explică tot ce-i face dumnealui, pe măsură ce! Adevărată comentatoare de la radio. Şi eu când aud asta, simţurile mi se prefac în tirbuşoane. Iar maimuţoiul meu bătrân le horăie de parcă i-ar cânta din vioară, nesimţitul! Nu, trebuie să ţi-o spun, băiete dragă: viaţa e nedreaptă. Pentru că îmbătrânim, ne deformăm şi chiar dezapretăm, reuşim tot mai greu să

scoatem câte un cocoşel din ascunzătoarea lui. Când eram tânără şi bine făcută, n-aveam decât greutatea alegerii. Selectam. Acuma trebuie să organizez ambuscade. Veritabile safariuri până ce găsesc un coşar să mă desfunde. Îi agăţ prin surprindere. Şi de care? Câte un gunoier negru, un arab, muncitor necalificat, la o adică şi un iugoslav. Şi nici străinezii ăştia nu mi-o trag totdeauna. Sunt mereu gata să halească pâinea francezilor, dar când să le aranjeze şi portăresele, o dau cotită. Fac pe năzuroşii. Mă ajut cu întunericul, bagi de seamă, dar mai sunt şi unii care vor să vadă în ce-şi aruncă preţioasa încărcătură. Bănuitori, neliniştiţi. Şi când se prind că nu mai am anii de altă dată, dau bir cu fugiţii. La o adică, mai consimt doar la câte un sugiuc înfulecat în goană. Dar un sugiuc, să fim înţeleşi, îţi dezmiardă cerul gurii, dar nu-ţi vindecă pandaliile. Rămâi tot cu mâncărimea veche, ca la început. Ba chiar te mănâncă şi mai abitir. Reţine că, o dată transformat în portmantou, calicul se lasă mai uşor convins să încerce şi pe la capătul celălalt. Purtat de avânt, dacă îţi sufleci poalele la vreme, se întâmplă să consimtă şi la un tras în frigare, mai ales dacă îl stârneşti cu nişte porcării bine aduse din condei şi rostite cu glas destul de fierbinte. Numai că nu toţi ştiu franceza. De câte ori nu mi s-a întâmplat să debitez nişte orori în faţa unor mocofani care nici măcar nu întrezăreau frumuseţea textului! Chiar nu vrei, aşa, prieteneşte, să te înfigi niţeluş în mine? Numai ca chestie? Am un truc cu care îi înnebunesc pe toţi băieţii de se aventurează între fesele mele: păsărica epileptică, dacă înţelegi cum vine asta. O adevărată strângere de mână; ajută la lucru şi, ca senzaţie, pare-se că nu-i de lepădat. Ni s-a transmis din familie, toate femeile noastre au avut găurica palpitantă; mama era tot aşa, după câte mi-a povestit socru-meu care m-a şi deflorat, dragul de el. Va să zică, tot nu vrei? Atunci lasă-mă să-ţi spun şi eu ceva: toţi bărbaţii sunteţi nişte neisprăviţi. Nu vreţi să vă daţi nicio osteneală. E de ajuns să întâlniţi o piţipoancă, una de-alea

care nu ştiu să se slujească mai mult de târtiţă decât de creier, şi gata, iată-vă zburdalnici, năpustindu-vă la o coţăială de doi bani: cioc, cioc, cine-i acolo? Aparentele, ce mai; tânără şi împopoţonată să fii, restul nu mai contează. Turmă de tembeli! Să mă vedeţi voi, dimineaţa, cu senegalezul meu! De-a buşelea. Ei spun ca o gazelă. Îl plimb prin toată cămăruţa pentru mături. Îi agăţ cârligul de remorcare – şi la drum. Îi place. Iar când se deşartă, îşi dă şi sufletul Bambula. După care fuge să prindă din urmă maşina gunoierilor ajunsă în colţul străzii. Lui i se fâlfâie de vârsta mea înaintată. Cu el nu-i nevoie să mă ascund în întuneric aşteptând să-mi cadă în ambuscadă un ştremeleag. E un băiat corect. Negru, asta da, şi nici n-o ascunde, dar corect. Aşa că să nu-mi veniţi să pălăvrăgim despre rasism. Să ştiţi că sunt negri care fac cât unii francezi. Mai ales Bambula, cu o sculă ca a lui! Ei bine, fiindcă nu pofteşti să te reproduci, coate-goale ce eşti, fereşte linia; se termină spectacolele la cinematografe, îmi mai rămâne o şansă. Las poarta din dos întredeschisă, ceea ce îi îndeamnă pe bărbaţi să profite ca să se uşureze. Şi atunci – hop! Eu le sar pe robinet. Nu totdeauna prinde. Mulţi se şucăresc şi-o rup la fugă. Dar unii se lasă manipulaţi îndată ce-şi dau seama că pleaşca le pică pe gratis. Primul reflex al tipilor, când le pui laba în nădragi, e să întrebe „cât?”. Atunci eu decartez la iuţeală: „O fac numai din viciu, dragul meu”. La care ei îşi dau aprobarea. Dar. Doamne, ce grea e viaţa când trebuie să alergi după lopăţica de scărpinat între fese!

Astfel s-a exprimat portăreasa de la numărul 633 în acea noapte de vară înăbuşitoare.

O abandonez ca să pornesc în sus pe scară. Portăroşenia ei reintrându-şi în drepturi, doamna protestează:

— Unde te mai duci, dacă ţi-am spus că madam Mudas nu e acasă?

— Să mă asigur că-i aşa, îi răspund dezinvolt.

Poate că prepusa ar mai protesta, dar un zgomot de paşi singuratici, pe trotuar, o îndeamnă să-şi reia poziţia de pândă.

Două apăsări uşoare pe butonul soneriei, pentru a subscrie la regulile bunei-cuviinţe.

Cum era de aşteptat, nu mi se răspunde. Ajutor, Sesamule!

Uşa aceasta, de oameni cinstiţi, e lesne de deschis. Intru şi mă încrunt. Îţi jur că mă încrunt: oglinda din vestibul poate depune mărturie. Fiindcă mă văd în ea şi chiar asta mă face să-mi unesc sprâncenele: lumina funcţionează a giorno în apartament. Să fi fost tânăra văduvă atât de grăbită încât să fi uitat să stingă becurile la plecare? Totuşi gestul de acţionare a comutatoarelor dintr-o vizuină pe care o părăseşti e unul firesc, nu-i aşa?

Merg în salon.

Şi aici lămpile împroaşcă din plin.

Un miros caracteristic îmi biciuieşte nările. Dacă simţul olfactiv nu mă înşală, s-au tras focuri de petardă pe aici, şi asta nu de mult. Şi când mă uit mai bine – Iisuse, ce dezordine! Totul a fost devastat. Totul e cu susul în jos: mobilele, covoarele, mochetele, pernele, tablourile şi restul. Bârlogul lui Mudas a fost scotocit centimetru pătrat cu centimetru pătrat. Lustra dată jos. Canapeaua modernă spintecată. În sfârşit, vezi şi tu. La ce bun să merg mai departe cu o descriere care nu ţi-ar aduce nimic în plus?

Adevărată nenorocire. Devastare îţi zic. Şi încă o dată devastare. Prădăciune integrală. Braţele mi-ar cădea pe lângă trup dacă nu mi-ar fi şi ajuns astfel, precum cele două vâsle ale unei bărci de îndrăgostiţi.

Au fost nişte oameni care au făcut treabă bună. Căutau ceva ce se presupunea că acest ciudat Aldebert Mudas îl ascunsese la el acasă… sau în altă parte. Apoi i-au îmbarcat nevasta, fiindcă portăreasa a văzut-o plecând

cu o valiză în mână. De fapt, era singură sau escortată tânăra şi frumoasa văduvă? Rămâne de aflat. Trebuie s-o întreb pe doamna Prinde Ţepe.

Dormitorul, aflat alături de salon, e şi mai răvăşit decât acesta. Două saltele sfâşiate (alde Mudas vruseseră să se simtă la largul lor) produc oleacă de dezordine, crede-mă. Înoţi până la genunchi în lână. Ai impresia că interpretezi marea scenă din „Am întâlnit ţigani fericiţi", aceea când protagoniştii protagonizează (şi agonizează) în puf de gâscă. Nostimă scotoceală. Ca la carte, sălbatică. Explozie integrală. Până şi portretele de familie au fost scoase din rame, ceea ce dă de bănuit că obiectul căutat a fost o hârtie.

Şi peste tot acest miros de fum de praf de puşcă. Drace, de ce s-a revolverizat în acest coteţ? Cine pe cine a luat la ochi? Nu pe doamna Mudas, fiindcă ea a ieşit din imobil. Iar dacă ea ar fi dispus de un puşcoci, n-ar fi aşteptat să-i fie dărăcită toată casa până să se servească de el, nu? Atunci ce? împuşcături de intimidare?

Nici bucătăria n-a scăpat de vandalismul vizitatorului sau vizitatorilor. Menajera care va încerca să facă ordine aici va putea cere un supliment de leafă, ascultă-mă pe mine.

Şi încă unul baban. Cu umărul rezemat de tocul uşii, studiez cu ochi de cunoscător dezastrul. Există o fascinaţie a calamităţii. Marile grozăvii ale vieţii nu te poţi împiedica să le examinezi cu interes, cum contempli o panoramă dintr-un punct de orientare sau o paradă de Paisprezece Iulie. Nimic nu e mai spectaculos decât nenorocirea, distrugerea. Asta se numeşte complexul lui Nero. În fine, aşa îl califc eu. Priveşte cum îi atrag ruinele pe turişti. De acord că aceşti kodakmen se duc, după cum zic ei, să încerce să-şi închipuie în ce fel arătau în timpul vieţii Persepolis, Parthenonul sau Pompeiul. Dar asta nu împiedică locurile mai puţin distruse să atragă în mai mică măsură decât celelalte. Omul are nevoie de dărâmături ca

să se simtă bine. Dovada – fiecare generaţie procedează o dată sau de două ori la asemenea operaţii.

Această bucătărie ruptă în bucăţi, sfârtecată, încheie tragedia necunoscutului Aldebert Mudas care m-a rugat să-l văd murind pe când eu nu-l ştiam iar el aflase de mine doar din auzite. Ea relatează tragedia. Oroarea destinului lui de om zdrobit de nu ştiu ce maşinaţie cumplită.

Şi biata lui nevastă ce căuta în toate astea?

Mă duc la baie. E la fel ca şi restul casei. Invadatorii au împins sadismul până la a desfunda îmbrăcămintea căzii, pentru a cerceta golul dintre recipient şi micul zid împodobit cu plăcute de sticlă italieneşti.

În faţa acestei percheziţii totale, îmi spun că tipii n-au putut pune mâna pe ceea ce veniseră să caute. Dacă nu cumva au descoperit documentul în ultima secundă, în ultima ascunzătoare posibilă?

Mă pregătesc să bat în – ştii ce? Da, în retragere, mersi, bravo! când zăresc o chestie bizară printre cioburile de sticlă şi produsele cosmetice risipite pe pardoseală. E vorba de un soi de şarpe lat şi turtit, de un roşu bătând în culoarea bordoului vechi. Vine dinspre colţul instalaţiei sanitare din baie, care e izolată de restul printr-un paravan de sticlă fumurie.

Înaintez spre micul local, evitând flacoanele sparte, băltoacele de parfum, cutiile cu cremă plesnite, de unde ies măruntaie de culoare ocru.

Spectacolul ce mi se oferă, cum se scrie în toate cărţile de doi bani, nu întârzie să mă impresioneze. Şi ţi-l voi descrie în câteva rânduri pline de simţire. Dacă eşti emotiv, dacă suferi cu marafetul, dacă pompa îţi derapează şi pe deasupra te mai chinuie şi nişte palpitaţii, nu mai citi. N-aş vrea să zici că de la mine ţi s-a tras infarctul.

Notează că şi pentru un suflet tare într-un corp sănătos priveliştea înseamnă un şoc. E un nene aici.

Mort, ai ghicit asta, fiindcă la urma urmei nu eşti chiar atât de tembel pe cât o spun eu. Dar lucrul cel mai

tragic e postura lui. Închipuie-ţi că are un picior înfundat, până la genunchi, în gaura scaunului de porţelan. Poartă un ciorap de mătase tras peste mutră, camuflaj dintre cele mai simpliste, dar deloc lipsit de efect. Un glonţ i-a produs ravagii pe la ceafă, regiune năclăită într-o drăguţă dulceaţă de zmeură. Alte două bomboane i-au sfredelit haina de culoare deschisă. Omul a căzut într-o parte şi zace rezemat de zid, răsucit ca vai de lume.

Nu-ţi poţi imagina cât e de cumplită vederea tipului mascat cu un ciorap, cu dovlecelul desfundat, şiroind de sânge, rămas aproape în picioare, cu un gaibarac vârât în puşculiţa pentru ciocolată. E necuviincios, e înfricoşător.

Îmi iau răgazul să-l privesc. Şi, încet-încet, îmi cade fisa. Mă prind atât de bine, încât caut ceva pe jos şi îl găsesc la moment: o scorojeală în covorul de gresie. Ce s-a întâmplat? Eu, San-tonio, prinţul poliţiştilor, detectivul cu studii postuniversitare, Sherlock-ul vremurilor noi (trec peste celelalte), reconstitui scena în doi timpi şi trei mişcări ale spiritului meu clarvăzător.

În seara asta, un tip a poposit la doamna Mudas. Mascat, înarmat, cu intenţia de a recupera un misterios document deţinut de răposatul ei soţ şi provenind poate din Elveţia. Sub ameninţarea pistolului, a încercat s-o facă pe văduvă să vorbească, întrucât ea nu ştia nimic, nici n-a putut spune nimic (ceea ce era de demonstrat). Înţelegând cum stau lucrurile, omul a întreprins scotocirea ale cărei urme sunt atât de îngrozitoare. În final, a venit să cotrobăie şi prin baie. Ultimă tentativă, înverşunatul ăsta a vrut să examineze şi bazinul din perete. S-a urcat pe capacul vasului de jos, ca să ajungă la rezervor – care, fiind de tip vechi, era cocoţat destul de sus. Omul îşi ţinea întruna puşcociul în mâna cea stângă probabil, îndreptându-l spre micuţa profă, în vreme ce cu dreapta se pregătea să ridice capacul de fontă al bazinului. Numai că atunci s-a produs un incident extrem de banal, dar care a avut pentru agresor consecinţe dintre cele mai funeste, o,

la, la! Capacul scaunului e confecţionat dintr-un material plastic prea puţin rezistent. Aşa că s-a rupt sub greutatea individului al cărui picior a pornit-o spre subsolurile oraşului. Dezechilibrat, nenea a scăpat pistolul (de unde şi ciobeala gresiei de pe jos). N-a avut decât o obsesie, să nu cadă pe spate, şi şi-a folosit toată energia pentru a-şi recăpăta echilibrul. Atunci doamna Mudas, fără îndoială moartă de spaimă şi cu nervii în pioneze, s-a repezit la revolverul ce zăcea la picioarele ei şi l-a descărcat în agresor.

Dându-şi apoi seama că îl lichidase, frica a cuprins-o şi mai şi. Nu i-a trecut prin minte că poate invoca legitima apărare. A umplut în grabă o valiză şi a fugit de acasă.

Încotro?

Părerea mea e că se va preda înainte de miezul nopţii; îndată ce în capul răvăşit îi va reveni un pic de calm. Se afla aproape în transă când a tras, când şi-a făcut geamantanul, când a plecat. Descumpănirea îi poate fi înţeleasă. I se pot acorda toate circumstanţele atenuante cu putinţă. Prin câte chestii a trecut ea azi puţine cucoane ar fi izbutit să treacă fără a ajunge la glumeţi.

Sărmana de ea.

Şedea aici, în apartamentul ei curăţel, dându-i lui Marie-Marie lecţii de friţească. Îşi aştepta soţul. Poate aveau nişte planuri în curs de desfăşurare, fie de vacanţă, fie de vreun bebeluş, mai încearcă acum să afli. O pereche nu e o chestie statică şi nu se rezumă la călărie şi la chitanţele de plată a gazului. Ci încearcă să se proiecteze în viitor.

Şi uite…

Drace! Mi-au dat lacrimile în faţa acestei imbecile monstruozităţi a sorţii. Totdeauna sunt îndurerat de destinele care o dau cotită repede. Aş vrea să fac ceva pentru ele. Să încerc ceva în folosul lor. Dar ce? Dar cum?

Şi, de altfel, şi acela al meu e mereu în pericol. Mă simt de o precaritate nebună. Aş vrea să existe o insulă,

departe, pe lângă Seychelles sau aiurea, un locşor binecuvântat, apărat, unde să-i poţi ocroti pe toţi cei dragi. Să-i pui la adăpost de existenţă. Să-i aşezi în incubator, ca pe copiii născuţi prematur, pentru ca ticăloşeniile sorţii să nu-i mai poată atinge.

Un vis.

Visul.

I-AUZI, I-AUZI, I-AUZI!

Un colţ al livingului a fost amenajat ca birou. E ridicat cu o treaptă, dacă pot spune aşa, şi te rătăceşti printre hârtiile ce zac aici. Clasoare zdrenţuite, facturi, note, scrisori comerciale referitoare la fapte ale vieţii de zi cu zi. Toată hârţogăria unui menaj, ce mai: gazul, impozitele, Asigurările Sociale, chitanţele de plată a avocatului şi restul, tot restul…

Îmi trebuie o jumătate de oră ca să examinez totul, în speranţa că voi descoperi ce căuta celălalt. Dar el n-a găsit nici măcar ştiind ceea ce caută. Aşa că eu… Ei bine, eu găsesc tocmai ceea ce nu caut.

Bingo!

Şi chestia mă face să mă poticnesc ca o mârţoagă în faţa unui obstacol care o calcă pe nervi. E vorba de un livret al familiei Mudas. Ne întâlnim, eu şi el, după colţul unui clasor zdrenţuit. Şi de la prima pagină individul mă agresează.

Fiindcă îmi dezvăluie, cu litere şucare, admirabil caligrafiate, numele şi prenumele doamnei Mudas. Prenumele ei e foarte frumos şi sună a operetă: *Rose-Mary*. Numele e ca oricare altul, numai că mă face să sar în sus în interiorul meningelor: Chultenmayer.

Îţi mai aduci aminte?

Chultenmayer! Numele faimosului savant, inventatorul razei care îţi subtilizează memoria.

Drăguţ, ai?

Îmi place la nebunie când o istorie îşi muşcă coada.

Mai bine pe-a ei decât pe-a mea, nu?

Aşadar doamna Mudas e rudă cu profesorul Chultenmayer! Cine ştie, poate chiar fiică-sa. O fiică renegată, fiindcă, după propriile ei spuse, tăticul său o detestă.

Bine; mă cărăbănesc. Sătul până în gât de acest apartament bogat în catastrofe.

*

* * *

Trebuie musai să pălăvrăgesc cu portăreasa. Porticul e închis, uşa gheretei încuiată. S-o fi dus să tragă pe acostament?

Locatarii de la doi au aşternut masa pentru încă un steeple-chase. Boncăluitul lor răsună în marele puţ întunecat al curţii şi zboară spre stelele care şi ele lucesc de nu se mai poate. E adevărat că dama povesteşte tot ce se petrece pe saltelele lor, precum că bibiloiul ei s-a culcat pe spate şi dânsa îl călăreşte pe deşelatelea, poziţie prilejuind frecări interesante, deloc previzibile când nu te afli în poziţie operaţională. Se pare că lui Michel i se înţepeneşte cât obeliscul din Place de la Concorde (că aşa îl cheamă, Michel). Şi că, păcătosul, ar avea-o şi încovoiată. Micuţa lui călăreaţă îşi continuă vânătoarea cu hăitaşi, sporindu-şi sprinteneala dacă nu poate şi discreţia. Îl imploră pe Michel să-i proptească un deget în fereastra de din dos şi să-i şopocăie porcărele cât mai împuţite. Dar, în materie de vocabular, negustorul nu e un imaginativ. Îi lipseşte lirismul făcăleţului. Să făcăluiască, asta da, îşi asumă cu brio misiunea, numai că la texte e slăbuţ. Neglijează coloana din dreapta, cum se zice în cinematografie. Găselniţele îi sunt sărăcuţe, iar epitetele vrednice de milă. Tot ce găseşte să-i spună bombonicii e „hai! hai!”, ceea ce ca oricum face din toată inima, şi se mărgineşte să o trateze de „vicioasă”, ceea ce se înţelege de la sine; şi totul la voia întâmplării, cum zice Bérurier.

— Şi ai vrea să rezist cu un chiloman ca ăsta? întreabă un glas din umbră; cel al cerberei în suferinţă. Crezi că e o viaţă să auzi toate astea alături de un moş tăgârţă care le horăie? Ştii, sunt momente în care, dacă ar fi să dau ascultare dorinţelor, aş urca la alde Dupondard, să mă alătur fâţâielilor lor. M-aş face mică de tot, dar folositoare. Eu una nu ţin să fac parte din orchestră, îmi ajunge şi o strapontină la galerie. I-aş linge corcoduşele domnului în timp ce el e în plină practică sau aş despica-o pe doamna, nu contează, nu sunt sectară, dar aş participa şi eu cât de cât, ce mai!

Emula baronului de Coubertin e în plină derivă sexuală. Am impresia că va sfârşi, în curând, la mărcuţa, având drept doamnă de companie o sfeclă de zahăr.

— De ce nu urci acolo, oftez, poate cooperarea dumitale ar fi binevenită.

— S-o crezi dumneata! Nu există vreunii mai plini de ifose ca ticăloşii ăştia; el lucrează la Ministerul Marinei, iar iapa lui se ocupă de o operă de binefacere patronată de Élysée. Niciodată nu-mi răspund la bună ziua; ce să mă mai şi lase să-i ling prin tender. Gândeşte-te, nici măcar când sunt în călduri. Sau atunci ar trebui să-i iau pe neaşteptate, pricepi? Să fiu acolo. Dar cum aude soneria, toată lumea se fleşcăie şi-şi recapătă respectabilitatea, odată cu pijamaua. Tâmpiţii.

Pe neaşteptate, beată de ranchiune şi de refulare, începe să urle:

— Nu mai terminaţi odată cu porcăriile, acolo sus, la Dupondard? Mai există şi oameni cinstiţi care vor să doarmă, fir-ar al dracului.

Vocile greco-romanilor tac. Cumătra Plângepuţă suspină.

— Bun, pentru astă seară le-am tăiat-o. Am să încerc să-i fac o suzetă maimuţoiului meu, dacă o mai avea vreo tresărire mortăciunea; dar nici în culmea forţoşeniei nu se umple mai mult de o treime, boşorogul. Numai de-ar veni

încoace Bambula, mâine-dimineaţă.

— Scumpă şi nostalgică prietenă, îi zic, am nevoie de câteva informaţii cu privire la doamna Mudas.

— A plecat, mă omor tot spunându-ţi-o.

— Yes, dar era singură?

— Singură cu valiza, da.

— Părea grăbită?

— Foarte grăbită.

— Ai avut impresia că fugea din calea unui pericol?

Baborniţa mă ia de braţ, chestie de care mă înfior numai când îţi povestesc, şi mă trage spre poarta mare, greu de întrezărit în întuneric. O deschide pentru a beneficia de luminile de pe bulevard. Raze palide şi tăioase. Raze ale unei nopţi de iarnă, când de fapt domneşte o căldură semitropicală.

— Să stăm aici, spune ea, îmi place să mă încârlig la întuneric, dar să pălăvrăgesc la lumină. Zici că fugea din calea unui pericol?

— Nu, te întreb dacă n-ai avut impresia asta.

Maica Lingebanane mă săgetează cu pupilele ei pofticioase la din contra. Adevărată osândă scorpia asta plină de cuperoză, cu părul slinos, privirile gelatinoase şi nişte trenţe ce par să dateze de dinainte de construirea imobilului.

— Acuma, că mi-o spui dumneata, ei bine, aşa e. Credeam că se grăbeşte, dar de fapt murea de spaimă. După felul cum privea în jur şi chiar în urmă. Înainte să iasă, s-a oprit o ţâră, pe urmă a examinat exteriorul cu circumscripţie. Mi-am zis precum că verifică de-o aşteaptă careva. Dacă mă întrebi pe mine vrei să-ţi spun ceva? Tocmai aflase de moartea soţului, sărăcuţa, şi dădea fuga să vadă mortul, nu? Văduvă la vârsta asta! În sfârşit, tânără şi frumoasă cum e, n-o să-i fie greu să-şi găsească un încălecător. Sau mai mulţi. Eu, în locul ei, decât să mă mărit iar, m-aş lăsa scotocită cât e ziulica de mare de te

miri cine şi mai toţi; să profit niţel, ce mai! mai bine un şir de tipi care îşi calcă în picioare nădragii în onoarea ta decât unul singur care te pune pe tine să i-i calci cu fierul. Nu? Râde.

Îi întorc omagiul.

— Şi cine-o aştepta?

— Nimeni, a plecat spre metrou.

— N-ai remarcat prin apropiere vreo maşină având înăuntru un tip ce părea să stea la pândă?

— Nu.

— Ei bine, îţi mulţumesc, doamnă scumpă. Noapte bună. Ea îmi scuipă pe pantofi şi exclamă:

— Noapte bună! Să-mi spui asta mie, care am o asemenea mâncărime pe dinăuntru şi un bătrân maimuţoi adormit, chiar că înseamnă să vorbim să n-adormim.

ŞI CHESTIA CONTINUĂ!

Sunt oameni care-şi merită mutra şi străzi care-şi merită numele. Poate că, de eşti pofticios de Paris, da, poate că atunci cunoşti Fundătura Raiului, din cartierul Vaugirard?

Dacă da, sări peste acest paragraf, ieduţule, că nu face de tine. Dacă nu, delectează-te cu descrierea încercată de mine, te aştept acolo.

Fundătura Raiului e un rai. M-aş putea opri la atât, lăsându-ţi un mare spaţiu alb ca să te incit să meditezi; dar pentru a-l incita pe patronul meu să mă editeze, îţi voi zugrăvi niţeluş locurile.

Imaginează-ţi o grădină mare, dispusă pe lungime şi înghesuită între nişte imobile înalte, însă apărată de acestea prin copaci venerabili ce n-am fost atent la soiul cărora, cum ar zice Bérurier; fapt este că au crescut masivi, stufoşi, cu trunchiuri frumoase şi impunătoare, noduroase, cu ramuri ce se desfac de la mică înălţime. Imaginează-ţi peluze nepieptănate, cu borduri din merişor care miros bine, a cimitir la venirea toamnei. Flori puţine,

adică tufe de irişi hirsuţi. Şi doar câteva construcţii vechi şi joase, stile Île-de-France, acoperite de muşchi, decrepite, dar nobile. Cea mai mare parte a acestor melancolice şi romantice reşedinţe (vă vine să plângeţi, nu?) este ocupată de artişti cu stare, mai ales sculptori. Iar activitatea acestor oameni împlineşte aspectul fantasmagoric al Fundăturii Raiului. Lucrările lor debordează din ateliere şi în jurul caselor – un întreg univers de vis creat din gesturi imobile: Venere cu braţe graţios împreunate, fauni ţopăitori, amoraşi bucălaţi, căprioare rătăcite, cornuri ale abundenţei debordând de flori şi de fructe, pălării florentine cu Terenţi şi cu Didine, la dracu', trebuie să închei enumerarea asta care până la urmă va ajunge să semene cu catalogul de produse de la Manufrance.

În sfârşit, ce mai, e foarte mişto, foarte nostalgic. Te mângâie pe suflet şi chiar pe trandafir, celălalt fiind corolarul unuia, orice ar zice poeţii fleştenogiţi care sunt obligaţi să-şi caute în dicţionare rimele.

Casa cea mai nouă e şi cea mai mare. Ferestrele cu multe ochiuri de geam Ludovic paisprezeciste au fost înlocuite cu pereţi de sticlă prea tare mătuită ca să mai fie şi curată. Păcat, construcţia asta care anacronizează în peisaj este demoralizantă, fiindcă te face să pricepi că tot ce-i aici se află pe cale de dispariţie şi că foarte curând în locul grădinii extraordinare, căzute dintr-un cântec de Trenea, se va ridica un straşnic imobil cu grinzi de oţel şi acoperit cu geamuri fumurii.

Ajung pe un peron micuţ ale cărui trei trepte se clatină ca dinţii unui bolnav de scorbut sau un dormitor de granzi. Uşa e şi ea modernă. De sticlă. Ptiu! Nu ştiu dacă şi tu eşti ca mine, dar sticla îmi produce oroare şi ruşine. E un material de tembeli. Urăsc Murano, care ne-a făcut atâta rău. Şi mi-ar plăcea grozav să mă plimb pe acolo în sus şi în jos la volanul unui tanc AMX 30. Asta ar fi un noroc pentru toată lumea.

Stăpânindu-mi repulsia, împing unul dintre batantele givrate şi necurate. Fiindcă, trebuie să ştii, deasupra scrie: *Intraţi fără să bateţi*. Visul meu! Deoarece nu există nimic mai idiot decât să baţi ori să suni la o uşă şi să aştepţi să vină cineva să-ţi deschidă. E o supravieţuire a podului mobil din Evul Mediu.

Pătrund într-un hol mic, vopsit pe de-a întregul în alb, cu pardoseala în carouri cenuşii şi negre. Mobilierul e constituit dintr-o măsuţă minusculă, de bucătărie, un scaun şi un bătrân. Bătrânul poartă blugi de tăvăleală tăvăliţi, o şapcă şi o pereche de papuci de piele. Scaunul îl poartă pe bătrân; cât despre masă, ea poartă o sticlă de Ricard şi o carafă cu apă. Moşneagul ţine în mână un pahar şi pare fermecat de razele opalescente, de culoarea mierii, ce se degajă de acolo. Apariţia mea nu-l inoportunează, el considerând-o nulă şi, exact, neavenită.

— Ei, tataie, cum e cu Ricardul? îl abordez sprinten. Oamenii tineri adoptă totdeauna un fel de a vorbi rotunjor când se adresează unui bătrân, ai remarcat? Tinereţea e protectoare a bătrânilor pe care nu-i asasinează. Cel interpelat bea o înghiţitură zdravănă înainte să răspundă:

— Ricardul? E cea mai frumoasă cucerire făcută de apă[7]. Mondenităţile fiind încheiate, intru în miezul subiectului.

— Aş vrea tare mult să-l văd pe profesorul Chultenmayer.

— Ce treabă ai cu el?

— Doar să flecărim niţel.

— Ştii, zice Ricardman-ul, primeşte puţină lume.

— Şi are dreptate, asta îi îngăduie să-şi selecţioneze vizitatorii. Scot o carte de vizită admirabil gravată, dintr-un portvizit

Hermès anume conceput pentru asta şi croit din pielea unui caiman crescut în acest scop numai cu lapte Guigoz.

---

7 Această publicitate nu e de vânzare (n.a.).

— Te rog să i-o aşezi în faţa ochilor.

StrăMoşul cu şepcuţă îşi scoate din buzunar ochelarii, îi pune călare pe un nas acoperit cu fire de păr cenuşiu, citeşte, clatină din cap.

— Am cunoscut, pe vremuri, un poliţist, zice restituindu-mi obiectul.

— Niciodată doi fără trei, prorocesc eu la preţ redus.

Şi îndată ce rostesc banalele cuvinte, de la capătul orizontului soseşte plin de furie un ciclon care ar merita să fie jamaican, într-atât violenţa lui e extremă.

— Da – Bérurier, tu ai spus-o. Ori cel puţin gândit-o.

Bérurier într-un costum de blugi spălăcit, îngălbenit, jumulit cum se cuvine în epoca noastră în care cu cât semeni mai mult a vagabond, cu atât eşti mai în modă.

*

* * *

Un Bérurier în trombă, în trombă, fără cămaşă – şi îi poţi admira pădurea de păr taurin care i se revarsă prin deschiderea hainei încheiate doar la ultimul nasture (fiindcă acesta se află sub pântec). Şliţul cu fermoar e larg căscat, îţi dai seama, chestia asta nu putea fi ratată. Gaibaracele fără şosete, vârâte în nişte ceva din pânză care au vrut odată să fie bascheţi şi nu mai sunt decât o năclăială de bumbac şi cauciuc.

— A, bun, ai şi ajuns aici! recită descoperindu-mă. I-l desemnez, printre dinţi, omului cu Ricardul:

— Iată-l şi pe al treilea caraliu al matale messire, n-aveam eu dreptate?

— Deci ai aflat noutatea? mă chestionează Béru.

— Despre impozitul pe capital, care…

— Naiba să te ia! Damicela, maica Mudas… La ea acasă a fost… I-o retez:

— Ştiu totul, potoleşte-te! Te vânzoleşti ca un tânăr sergent de stradă care tocmai l-a zărit pe inamicul public Numărul Hunu.

— Pentru că am aflat că persoana e fiica…

— Şi eu. Aşa că nu mai proclama, ca de la o înaltă tribună, lucruri de acum arhicunoscute.

Întrucât omul cu şapcă şi cu Ricard în curs de încălzire pare oarecum niţel descumpănit, îi declar:

— Toate astea ca să-ţi spunem că trebuie să fim primiţi de extremă urgenţă la profesorul Chultenmayer.

Moşul devine brusc convins.

— Desigur, admite el, mă duc să văd.

Şi se evacuează prin uşa din fund, ca într-o piesă de Sacha Guitry, care el, dimpotrivă, o folosea ca să intre.

— Drăguţă mastică, nu? zice Bérurier.

Cuvântul îi aduce anason în gură, de aceea amicul goleşte păhărelul recepţionerului.

— Cine ţi-a spus povestea?

— Otrava de nepoată-mea, care mi-a împuiat urechile cum că la profesoară-sa nu răspundea nimeni şi că trebuie să se fi întâmplat ceva. Aşa că am fost acolo. Şi am descoperit…

— Un mort în baie.

— Da, şi pe urmă, uitându-mă la hârtiile împrăştiate peste tot…

— Că madam Mudas se numea Chultenmayer pe numele de fată?

El se mohorăşte.

— Cu tine nu mai poate face omul nimic.

Şi alege soluţia cea mai înţeleaptă: aceea de a-şi oferi un nou Ricard*[8] plin şi ras.

Trece un timp, curgând încetişor, cum am citit recent într-un roman atât de inimaginabil de frumos, încât nu-mi pot ierta că i-am uitat titlul.

— Îţi dai seama, reia Alexandre-Benoît, înviorat de Pernodul moşului (nu citisem bine eticheta, era un Pernod din 1945), ce înseamnă împrejurările când îşi pun ele mintea? Noi, Félisc, ieri, după-amiază. Şi tu care te-ai

---

8* **Îţi jur că Ricard nu-mi dă nici un ciubuc. De altfel, de aici înainte îi voi pune pe cei doi să bea Pernod (n.a.).**

întors la el să-i întorci arcul pendulei şi ai auzit vorbele asistentei… Şi pe urmă tipul care, în vremea asta, telefona după tine, ca să se poată omorî în faţa ta. Şi de fapt el era – dacă te gândeşti bine –, stai să nu spun vreo prostie, că nu e genul meu; da: era ginerele savantului, de vreme ce se însurase cu fiică-sa, nu, dacă deducţiile mele sunt corecte? Şi tu care te duci la bietul tip şi o găseşti acolo pe nepoată-mea. Şi pe urmă…

— Află că ştiu toată povestea, zic. Bătrânul în jeanşi se întoarce înnebunit.

— Ei, asta-i bună! Ei, asta-i! bolboroseşte dânsul.

— What? orăcăi eu, presimţind o nouă dramă.

— Niciunul nu mai e acolo!

— Nu ştiai?

— Am sosit aici acum vreo douăzeci de minute, am deschis cu cheile mele şi m-am instalat pe scaun, ca în toate dimineţile.

— Şi profesorul când se arată de obicei?

— Nu are oră fixă; după caz. Mi se întâmplă chiar să nu-l văd câte o zi întreagă, când se închide în laborator. N-o văd decât pe ea.

— Cine ea?

— Nevasta.

— Şi asistenta?

— Nu există asistentă; nevasta îl ajută la lucrări.

— O tânără şatenă, tunsă scurt?

— O cunoaşteţi?

— Din vedere. Dar fiică-sa?

— N-o ştiu. Am auzit vorbindu-se de ea; relaţiile dintre ei nu erau deloc bune.

— Şi ginerele? Ginerele i-l cunoşti?

— Pe el da. L-am văzut o dată, ba nu, de două ori. Deşi între domnul Chultenmayer şi băiat lucrurile mergeau prost de tot.

— A venit aici?

— Da, două zile la rând. Dar a doua oară, când a

plecat, patronul îl luase rău la vale, fiindcă s-a cam dus cu crucile în vine.

— Cât e de-atunci?

— O, a fost de curând; vreo două săptămâni.

— După aceea a mai venit?

— Nu.

— Nici n-a telefonat?

— Asta nu ştiu, sunt paznic, nu centralistă.

— De mult lucrezi pentru profesor?

— De când s-a instalat aici, trebuie să bată în vreo doi ani. Dar îl cunosc mai de mult.

— De când?

— Din Ocupaţie. Fără să vreau să-l jignesc, domnul Chultenmayer e evreu de nu se mai poate, încă evreu-neamţ, ca să fie tacâmul complet. Dar, pe scurt, asta nu l-a împiedicat să fie un om foarte cumsecade. Al dracului, posomorât, dar cumsecade, în vremea Ocupaţiei şedea ascuns în imobilul meu, sub numele de Mathieu. Mathieu, cu o mutră ca a lui, mare minune, dar în sfârşit, la urma urmei era treaba lui. Locuia pe acelaşi palier cu noi, cu mine şi nevastă-mea, care pe atunci mai trăia, scumpa de Rose. Într-o seară, bate cineva la uşă. Deschid. Era el, alb ca o fetişcană la prima comuniune. „Lasă-mă să intru, mă imploră, e o problemă de viaţă şi de moarte”. Îl poftesc înăuntru. Nu mai putea să răsufle, nici să vorbească, nimic. Şi o dată se aude pe scară un tămbălău mare. Vreau să mă duc să văd ce-i. „Nu, nu, îmi spune el, nu deschide, e Gestapoul!” Şi-mi şopteşte precum că e evreu. Chiar pe când intra în clădire a văzut oprind o tărăboanţă plină de friţi. Câţiva au întrebat de el la portăreasă care, din fericire, nu-l zărise intrând. Aşa că bietul om s-a năpustit ca un nebun, şi iată că i-a venit ideea să bată la uşa mea, având în vedere că eram în relaţii de bună seara şi că uneori o ajuta dimineţile pe Rose să ducă jos gunoiul. Era grav pentru noi dacă îl ascundeam, puneţi-vă în locul nostru. Dar şi să-l vedem înnebunit ca un animal rănit şi să

auzim zbierându-se în nemţeşte pe scară, puneţi-vă în locul nostru. Ne era aproape la fel de frică, lui Rose şi mie, ca şi lui, ba chiar şi mai mult, deoarece, noi, nefiind evrei, nu aveam antrenament. Dacă v-aş spune prin ce clipe am trecut acolo, în vestibulul nostru… Ascultându-i pe ăia cum urlau ca nişte smintiţi şi ce mai spuneau, Dumnezeule! auzind cum e spartă uşa de alături. Tropăielile de dincolo de perete. Cât o să trăiesc n-o să uit, înţelegeţi? Cât o să trăiesc. Până la urmă, au plecat. Dar au lăsat pe unul de-ai lor la portăreasă. Domnul Chultenmayer a rămas patru zile la noi. Remarcaţi că a ştiut să-şi arate recunoştinţa, fiindcă avea la el mulţi bani, şi cartele de alimente, mai mult sau mai puţin false. Evreii, să fim bine înţeleşi, sunt obligaţi să fie prevăzători, cu toate necazurile care le cad pe cap de la un secol la altul, sărmanii. Cu atât mai mult cu cât, de nu te întreabă nimeni dacă vrei sau nu să fii evreu. Peste patru zile, calea fiind liberă, l-am deghizat în damicelă, cu boarfele bietei mele Rose, şi l-am lăsat să plece cu Dumnezeu. Când, ce să vezi, acum doi ani, cu cine dau nas în nas pe rue de Rennes? Ne-am recunoscut în acelaşi timp. „Dom Mathieu!” am strigat eu. „Boujus!” Am sărit unul în braţele celuilalt. Deloc băţos domnul profesor. Şi de o recunoştinţă nebună, ceea ce e nu cazul cu toţi evreii. Îi văd, de pildă, pe cei de la cumnatu-meu. Nişte inşi care locuiau în casă cu el şi pe care omul nu i-a denunţat cât a ţinut războiul. Credeţi că i-au arătat gratitudine? Cucu! Dar în sfârşit, sunt evrei şi evrei, nu? Ca peste tot. Eu unul am cunoscut negri impecabili, comunişti idem; nu există regulă absolută. Dar ca să revin la întâlnirea noastră de pe strada Rennes – profesorul se întorcea din Anglia, unde stătuse mai mulţi ani, şi se instalase aici, în Fundătura Raiului. Am vorbit aşa, de una, de alta. I-am spus de văduvia mea, de faptul că biata mea Rose a murit prematur, de un cancer într-un loc nepotrivit, şi că eu sunt la pensie, lucrând te miri ce, pe ici pe colo, la negru cum se zice, chestie ca să-mi rotunjesc veniturile. Şi atunci m-a

angajat ca receptor domnul Chultenmayer, că îmi vine mereu să-i spun Mathieu, din cauza Ocupaţiei. Lucrez aici opt ore pe zi. Văd de încălzire, repar robinetele, meşteresc. Când vine careva, îl primesc, adică nu-l las să treacă, ce mai. O slujbuliţă bună, care nu-ţi scoate sufletul.

Îşi ia paharul, îl descoperă, gol, se încruntă fiindcă îl ştia pe jumătate plin, pe urmă îl umple şi gustă, fără să-şi dea seama că din motivele enunţate mai sus eu am înlocuit Ricardul cu Pernod. Trebuie să precizez că n-are niciun motiv să fie la fel de scrupulos ca mine, aşa că este absolut îndreptăţit să prefere Ricardul (cea mai nobilă cucerire făcută de apă) Pernodului, fie acesta din urmă chiar şi din 1945; e sau nu-i aşa? Dar, în sfârşit, nu cu astea avem noi treabă.

— Când ai intrat în serviciul profesorului, acum doi ani, el era deja căsătorit?

— Fireşte.

— Vorbeşte-ne un pic de soţia lui.

— Ce vreţi să vă spun? O femeie nu prea deosebită, plină de conştiinciozitate, pricepeţi soiul? Se ocupă de el cu tot devotamentul. Cred că i-a fost elevă înainte de a-i deveni nevastă.

— Li se întâmpla să mai plece pe nepusă masă, ca astăzi?

— Niciodată. E prima oară.

— Ai impresia că au ieşit, pur şi simplu, pentru câteva clipe sau că au plecat, de-a dreptul, într-o călătorie?

— Nu prea văd diferenţa.

— Însoţeşte-ne în apartamentul lor, am să ţi-o arăt.

— Dar…

— Îţi spun că suntem poliţia.

— De acord, dar e nevoie de un mandat de percheziţie, nu?

— Cine vorbeşte de percheziţie? Vrem doar să aruncăm o privire. Nici pomeneală să ne atingem de ceva.

— Bine atunci. Dar nu ştiu dacă profesorului are să-i

placă asta. Detestă să intre cineva la el. Până şi eu nu trec decât rareori mai departe de birou.

*
* * *

În partea de jos a clădirii (întreg parterul, plus subsolul) se află încăperile destinate lucrărilor lui Chultenmayer. E absolut inutil să-ţi descriu acest bârlog de alchimist modern, cu materialele lui misterioase, confecţionate din oţel cromat şi din sticlă, şi cu aparatele a căror utilitate e imposibil s-o întrevezi. Mare lucru dacă privirea se agaţă de vreun obiect identificabil, căruia eşti în măsură să-i atribui un nume: bec Bunsen, eprubetă, retortă etc. Aici e domeniul neliniştitor al cercetării; neliniştitor fiindcă te întrebi ce se poate oare descoperi cu ajutorul unui talmeş-balmeş atât de impresionant. Anumite maşinării, cu forme complicate, par periculoase, şi nu simţi deloc nevoia să te aventurezi în asemenea locuri unde te recunoşti proscris prin ignoranţă.

Aşa că să rămânem în pragul acestor camere, conştienţi că oricum ne periclităm sănătatea, prin simplul fapt că le contemplăm.

— Profesorul primea multă lume? întreb coborând glasul, ca şi când m-aş afla într-un sanctuar.

— Foarte puţină.

— Cât de des?

— Nu se poate spune că des; câteodată venea câte cineva, de cele mai multe ori era aşteptat, şi profesorul îl primea îndată la el în birou. Printre alţii, un tip, un străin care nu era francez, cu un accent puternic, nu ştiu de pe unde. Unul gras, foarte blond, care purta ochelari cu ramă de aur şi, nu ştiu de ce, plecând, lăsa mereu câte o bancnotă pe colţul mesei mele.

— Se numea cum?

Domnul Boujus îşi ridică o ţârucă şapca şi porneşte

să-şi râcâie ţeasta cu ultimele trei degete de la mână.

— Staţi niţel… Un nume destul de scurt… Cerne… Terne… a, îmi amintesc: Sterny.

— Stătea mult?

— Uneori toată ziua. Mergeau amândoi să halească la un mic restaurant din rue Vaugirard, *„Viteazul Caporal”*, unde se găteşte o dumnezeiască tocană de măruntaie.

— Şi în afară de acest Sterny?

— Păi, inopinaţi, cum s-ar zice. Rari.

Chultenmayerii nu şi-au oprit partea leului pentru confortul lor personal. Într-adevăr, partea locuibilă se compune dintr-o cameră mare, în dezordine, o baie, o chicinetă şi o cameră mansardată care se dorise salon, dar pe care ocupanţii n-au avut nici timpul şi nici, mai cu seamă, energia de a o amenaja ca atare. Astfel încât nu se găseşte aici decât o canapea cuprinzătoare, plină de jurnale, un pick-up, grămezi de discuri, altele de cărţi, plus un lampadar cumpărat de la un Uniprix. Pereţii n-au fost tapetaţi şi sunt acoperiţi doar cu ipsosul de origine, îţi dai tu seama?

Nicio sufragerie. Vădit lucru, hrana trecea pentru familie pe ultimul plan, şi când cei doi clămpăneau at home, stropul de bucătărie, cu masa rabatabilă şi taburetele ei, le era de ajuns.

— Mâncau în oraş? întreb.

Camaradul Boujus râde:

— Ba nu se omorau cu asta. La amiază, mă duceam eu şi le luam două sandvişuri cu unt şi jambon şi două banane pe care le înghiţeau fără să se oprească din treabă, bând apă minerală. Seara, ea pregătea haleala. Dar nişte mizerii: un biftec şi brânză, plus fructe, asta da, multe fructe. Nu se duceau la *„Viteazul Caporal”* decât în compania grasului de Sterny, fiindcă nenea ăla, cu gabaritul lui, nu era în măsură să sară un clămpău.

— Aveau o menajeră?

— Nu, pe mine şi cu asta basta. Pentru treburile

grele – şi totdeauna în compania lui madam Margarette.

— E prenumele doamnei Chultenmayer?

— Exact. Dar, după cum constataţi, nu făceau mare lucru; savanţii, mai ales cei evrei, în chestiile de confort, de întreţinere, de menaj – zexe. La ei – doar munca, biznesul, treaba serioasă. Păi vă daţi seama că n-au nici măcar teve? Ăsta-i lucrul cel mai de mirare la mine: n-au teve. Să trăieşti fără Zitrone la seară de teatru, nici cu Litere şi cifre, pe care nu le înţeleg totdeauna, dar îmi place să mă uit, mai ales din cauza lui Masc Favalelli, care e un ins inteligent, plin de bun-simţ, şi care ghiceşti cât e de cumsecade doar din felul cum găseşti cuvinte de opt litere, asta, drept să spun, cum de se poate nu ştiu. Şi dacă aţi mai şti una!... Nici radio n-au. Trăiesc pustnicizaţi amândoi. Ba nu, sunt abonaţi la *Monde*. Dar *Le Monde*, ce să mai vorbim, din punctul de vedere al ilustraţiilor – poftim? În fine, fiecare cum îl taie capul...

În vreme ce flecarul ăsta îşi descarcă inima, eu contemplu camera mare, atât de puţin veselă, ticsită cu reviste ştiinţifice şi cărţi rebarbative. Pluteşte în ea un miros dezagreabil şi imposibil de definit. Duhoare de chimicale. Şi poate de trupuri nespălate. Se văd rufe murdare zăcând peste tot.

Mă duc la un şifonier. O privire îmi dezvăluie că Chultenmayerii au plecat în călătorie. Fiindcă pe placa de jos se profilează foarte limpede locul unde s-a aflat până de curând o ditamai valiză, graţie prafului care înconjoară un dreptunghi cu contururi precise. Şi pe urmă hainele agăţate sunt foarte puţine. Şi a mai fost luată şi încălţăminte de pe un rastel de aramă.

— Curios, nu ţi-au lăsat niciun mesaj, îi zic lui Boujus.

— Asta nu-i în regulă. Nu le stă în fire. E îngrijorat.

— Dacă nu cumva or să-mi telefoneze.

— Posibil.

— Numai că nu e neam de aparat aici, la intrare; va trebui să las uşile deschise până în biroul lui, ca să aud

soneria.

În timp ce el presupune, eu cobor iarăşi. Bérurier nu mai e unde l-am lăsat. În clipa când am pornit după Boujus, îmi făcuse semn că rămâne acolo, şi crezusem că hotărârea îi era dictată de sticloanţa de Martini (vezi, schimb iar marca, aşa că n-o să mi se poată reproşa nimic, nu?). Fireşte nivelul lichidului pare să fi coborât, dar lui Mister Mammouth nu-i trebuie cine ştie cât ca să radă câţiva centilitri de orice-se-bea. Şi atunci? Unde să fie?

Îl strig prin casă: nimic.

Afară, pe modulaţia mea de frecvenţă: re-nimic. Ce tot moşmondeanul Burdihaşte? Ai vreo idee? Nu? Ca de obicei!

— Nu mai e aici amicul dumitale? se neliniştеşte Boujus.

— A, ba da, umblă de colo colo, evit eu. Ia spune, profesorul avea vreo maşină?

— Nu.

— Şi nevastă-sa?

— Nici ea, maşina nu e genul lor. Se vede că nu-i cunoaşteţi; lucrurile ordinare, care îi interesează pe oameni, ei i se fâlfâia de ele.

— Ieşeau mult?

— Foarte rar. Ba da, într-o seară au fost la un concert. Altă dată s-au dus la un prânz în stil mare, chiar că madam Chultenmayer era supărată cum că bărba-său nu avea nimic mai brava să pună pe el. Iar el săracul flumina precum că detestează modernităţile, însă din câte am putut înţelege era un gen de recepţie de unde nu se făcea să lipsească.

— Şi ea, ea ieşea?

— Nu cine ştie ce, totuşi mai mult ca el. Să zicem o dată pe săptămână, îşi rezerva o după-masă pentru cumpărături şi alte treburi de astea. Era nevoie. Eu le cumpăram de haleală din cartier, dar restul, ţoale, chestii, nu mă puteam ocupa de astea.

— De unde pot da un telefon?

— Păi din biroul lui, vino încoace.

Mă întorc în… birou? În cazul ăsta trebuie să precizez definiţia noţiunii de birou. Dacă e vorba de locul unde un individ se retrage ca să scrie ori să studieze, atunci de acord, camera asta, prevăzută cu un vizor, ai cărei pereţi se ascund în spatele unor vrafuri de cărţi ce se sprijină reciproc pentru a-şi menţine echilibrul precar, camera asta cu o masă rudimentară ce se prăbuşeşte sub mormanele de hârţoage şi cu clasoare metalice luate din talcioc, camera asta se poate numi birou.

Formez numărul agenţiei noastre. Damicela Claudette răspunde după o eternitate.

— Ce-i asta, faceţi o grevă perlată? bombăn eu.

— Îl sugeam pe Mathias, se scuză ea.

— Sper că aţi apucat să terminaţi, fiindcă am nevoie de el.

— Încă nu. Şmecherul ăsta nu poate fi socotit drept ejaculator precoce. Se pare că se gândeşte la nevastă-sa, şi asta-l face să se reţină, adaugă ea nu fără enervare.

— Şi când îşi lucrează nevasta, se gândeşte la dumneata, iar asta, dimpotrivă, îl activează, păpuşico. Ia dă-mi-l puţin.

Ruginitul are vocea chinuită a tipilor prinşi în flagrant de coit pe furiş.

— Auzi, roşcovane, îl iau la vale, o morfoleală de chewing-gum nu e totuşi cucerirea Everestului.

— Clau-claudette vorbeşte prostii, domnule comisar, bâiguie el.

— Tacă-ţi fleanca, ipocritule! Îmi trebuie foarte urgent o informaţie. E posibil ca azi-noapte profesorul Chultenmayer şi soţia lui să fi avut nevoie de un taxi. Găseşte-l şi să ne spună unde i-a lăsat pe cei doi. Cred că ţi-am dat adresa lui Chultenmayer?

— 8, Fundătura Raiului?

— Bravo.

— Când vă trebuie informaţia?

— După ce Claudette te isprăveşte şi te închei la pantaloni, desfrânatule!

Închid. Şi tocmai atunci iată că aud un zgomot nostim.

SĂ FI PIERDUT BÉRU CEVA?

Să nu facem confuzie: sunt zgomote şi zgomote, nu?

Există zgomotul categoric, ca acela al unei detunături. Zgomotul modest al unei unelte mânuite sau al unui obiect deplasat. Zgomotul ambiant, ca de pildă cel al străzii, al unei şosele, al unei gări. Zgomotul de care te îndoieşti, fiindcă e abia audibil şi dispare instantaneu.

Şi altele, multe altele.

Cel la care fac aluzie la sfârşitul capitolului precedent este genul sporadic, dar ascuţit. Înţeleg prin asta că e de mică intensitate, foarte scurt, dar se repetă. În bucătăriile bine echipate auzi zumzăituri de acest fel, care dispar imediat pentru a reîncepe la intervale regulate. Maşini de spălat ce pot fi reglate după dorinţă şi care fac toate treburile în timp ce menajera se duce să se înţepe.

Se întâmplă o chestie, stai, nu mişca, e un „tzzzzon”. Uite, aşteaptă – „tzzzzon”. Ba nu, sună altfel, trebuie încă un „z”: „tzzzzzon”. Apoi o tăcere de zece secunde. Şi-mi vine în minte că, probabil, e vorba de o maşinărie de-a lui moş Chultenmayer. Numai că de ce ar funcţiona, de vreme ce savantul e „out”?

Eu – îmi cunoşti temperamentul adesea tracasist? În ce măsură mă poate bântui o aiureală, chiar insignifiantă? O ştii bine, nu-i aşa, de când ne amândoi?

Atunci să nu te miri că Antonio se apucă minten să bată nu câmpii, ci casa. Vizitează laboratorul, apoi o magazie de scule (îţi şi lasă gura apă?). După care coboară la subsol, unde alte săli de experimentare şi de cercetări te neliniştesc din cauza monstruoasei lor aparaturi, neliniştitoare prin aceea că nu te prinzi la ce foloseşte,

pricepi? Spaima vine mereu din lipsa de înţelegere. Un pericol foarte limpede, explicit, ei bine, îi faci faţă pe faţă, nu-ţi risipeşti energia cu întrebări peste întrebări. Dar aici…

Şi într-o micuţă cotineaţă neagră descopăr şmecheria.

S-ar zice că e o sală de proiecţie privată sau, mai exact, colţul cu vizioneuza dintr-o cabină de montaj. Hai atunci să-ţi explic olecuţă, că eşti greu bine la dovlecel. Şi trebuie să ţi se lumineze şi ţie mintea măcar de data asta, ce dracu'! N-o să te las să mori idiotul satului!

Imaginează-ţi un bloc negru, de mărimea unui televizor. Dar ecranul acestui fals aparat teve se află în interiorul cutiei, într-o adâncitură de vreo doisprezece centimetri, pricepi? Dom'le, eşti sigur că ai priceput? În partea superioară a numitei cutii e un soi de rezemătoare pentru frunte, ceea ce arată că trebuie să te benoclezi la ecran lipindu-te de el sau aproape. Un tub metalic lung şi flexibil pleacă din stânga aparatului (sau din dreapta, dacă eşti stângaci; eu, îţi dai seama cât îmi pasă mie de asta). Tubul e lung de cel puţin trei metri. Şi terminat cu gargamelă mică, rotundă şi plată pe care trebuie s-o apeşi pentru a declanşa gălăgia[9].

M-ai urmărit?

Perfect.

În faţa televizorului de sanchi se află un scaun pivotant, fără spătar, reglabil deci, care îi permite spectatorului să se aşeze la înălţimea potrivită, indiferent de statura lui.

Şi acum, acest tablou fiind zugrăvit rapid, ca o cameră de oaspeţi în ajunul unui party, nu-mi rămâne decât să ţi-l completez informându-te că messire Béru e aşezat pe scaun, că fruntea taurină îi e potrivită în suportul de marcasme, că amicul ţine în mână gargamela declanşatoare şi că stă ţeapăn ca, desigur, episcopul

9 în orig. fr. - *bouzin* - zgomot, vacarm.

Cauchon în faţa căminului, în serile de iarnă, după trebuşoara de la Rouen; în sfârşit, cel puţin aşa nădăjduiesc pentru el.

Strig:

— Béru!

Dar el nu mişcă.

Numai „tzzzzzon”-ul vizioneuzei taie în rotocoale liniştea grea.

Santantonio se repede. Îşi înşfacă de umeri pretinul şi-l smulge din contemplare. O privire spre ecran.

Înţeleg de ce e pasionat de program Uluitorul. Mamă, mamă, ce mai documentar! Pe sticla minusculă e reprezentată o damă răpitoare, desfăcându-şi picioarele la fel de mult ca, odinioară, bunul de Gaulle braţele, şi văzându-i-se toată panarama, *urbi et orbi*, iar ticăloasa asta ştii ce face? Închide un pic cartea, să nu poată citi nimeni peste umărul tău, n-aş vrea să am vorbe cu cenzura pe caz că nişte minori de sub doisprezece ani (fiindcă ăsta e majoratul legal, mi se pare, de acum înainte, nu?) citesc neruşinături. Ei bine, remarcabilă puică de târfa îşi culisează în raniţă un supradimensionat baston de mareşal; dar un ciomag de coşmar, pentru un poponist hemoroidar, un ciomag putând sluji drept firmă unui bordel sudanez, un ciomag ca în poveştile marchizei d’O, d-o rupi la fugă, în dinţi şi-n paişpe, cum nu ţi se poate propune să crezi. Mai mult decât feroce macazul monstruos, inacceptabil, pick-hameritoriu, în stare să abolească legea falică. O dementţială codobatură de cauciuc, aptă să servească drept armăsar unei vrăjitoare, ba chiar unui ucenic prăjitor. Or, damicela, din contra (sau din contre): în mărime naturală, vânturi şi ploi, nu-contează-miel-să-iasă, sculaţi voi oropsiţi, fusul ici fusul colea, la mai mare, vino-ncoa’ dacă eşti bărbat, reuşeşte să şi-o introvertească în laminorul de bigi-bigi, fără să-şi estropieze peştera muierii, nici să-şi efracţioneze muştiucul cornului englez. Până în plăsele! Zborng!

Dispărut! Încurcălit!

După care îl du-te-vino o ţârucă, imitând fluxul şi refluxul omenesc, foarte ca lumea. Şi, naturalmente, face feţe, convulsii, revulsii, emulsii. O imitaţie perfectă a coitului cel frumos care întristează atât de tare anima mea. Apoi trage afară din teacă micul (marele) obelisc autocolant şi-l flutură în prim-plan, ca să ne arate că şurubelniţa nu e din imitaţie de elefant, ca portofelele de bazar. Şi filmuleţul (fiindcă nu măsoară mai mult de trei minute) ia sfârşit, ca s-o ia de la început tot atunci, fiindcă e montat în buclă, şi dama se împământează în permanenţă, nelăsându-i direcţiunii nici măcar timpul cât să vândă, între proiecţii, sacrosanctele fulgarine pentru bebeluşi.

Smulg gargamela din mâna bérureeană. Grasul mă lasă s-o fac fără să sufle o vorbă. E sonat de-a binelea, s-ar zice. Apăs pe compulsorul endemic de tractare, ceea ce are drept rezultat oprirea bruscă a programului. Ecranul devine opac ca un imbecil.

— Ei bine, Prosper, scandalagesc eu, fiindcă sunt cumplit de zeflemist, dacă ai remarcat. Nu există mai zeflemegiu ca mine. Zeflemizez în orice împrejurare: mergând, dormind şi chiar făcând amor. A lua la vale e viciul meu, raţiunea mea de a fi, a doua mea natură, hobbyceiul meu, floarea mea de spirit, preaplinul sufletului meu, ejacularea precoce a gândirii mele, flacăra subconştientului meu. Mă gargarisesc cu zeflemele, mă ung, mă scald în îmi ascut extremităţile la care sunt supus. Sunt un zeflemar profesionist, ce mai!

Aşa încât aici, aplecat asupra buimăcelii colaboratorului meu, găsesc prilejul să-mi zeflemisesc neliniştea.

— E un capăt de film erotic ce ţi se învârteşte prin bostănel? El ridică asupra-mi doi bieţi ochi roşii şi proeminenţi ca nişte ecrane de protecţie împotriva U.V. (în limbajul episcopal: ultraviolete, mersi).

— Cu ce vă pot fi de folos? mă întreabă, cu o voce dintre cele mai păstoase, de parcă şi-ar fi înmuiat-o în gumarabică.

Oleu! Alelei! Ce i-a venit, pe nepusă nicio masă, Grăsuliului? Şi mai întâi ce-i vizioneta asta? Faptul că declanşatorul ei se află la capătul unei conducte lungi de trei metri nu-mi spune nimic bun. Cu atât mai mult (sau mai puţin, cum pofteşti, te rog, ca la tine acasă!) cu cât la nici doi metri de aparat se găseşte un soi de paravan, aşteaptă să-l pipăi…

De plumb! Un paravan de plumb, mai rău ca la radiologi. Ceea ce ne face să deducem că din fofoloanca excavatoare a damei din film ies şi radiaţii periculoase. Şi tontul meu de Béru, prost de să înfulece codoi de gorilă cu maioneză, vine bâldâbâc să se aşeze în faţa acestui spârc şi-şi oferă o autoşedinţă încursetatul! Nu lasă să se piardă nimic când vreo posibilitate de gugumănie se profilează la orizontul lui răhăţesc! Exemplar rarisim, îţi jur… Mă tot întreb cum face de rămâne încă în viaţă în epoca noastră. Trebuie să fi încheiat un pact cu diavolul acest Faust doldora de slănină.

— Mă auzi, spune, purcoi de larve?

— Ei bine, da! Ei bine, da! Dar cine sunteţi, domnule?

Un fior, destul de lejer la început, ca o adiere la suprafaţa unei oglinzi de apă, îmi porneşte de la cărarea interhemisferică şi mi se dispersează în rectumul de ceremonie, cu o forţă de gradul 6 Beaufort.

Dumnezeule şi scumpe Stăpâne, îl interpelez pe susnumitul. Ar fi posibil ca această maşinărie de rahat să fi zdruncinat raţiunea totuşi atât de solidă a bravului meu Sanchu Pansu? Să fi îngăduit tu o asemenea inechitate pentru a-i pedepsi curiozitatea? Asta să fie răsplata pentru cele trei minuţele de documentar asupra acelui Hopa-Mitică socotit drept o operă de maestru emerit al artei, deşi era un biet articol de bazar?

— Mă iei în aerostat, Alexander-Benoît? insist, cu

energia disperării.

— Ia ascultă, dom'le, mormăie îngrămădind, nu te ştiu, n-am avutără onoarea. Dacă vrei să mă tutuieşti, ar trebui măcar să-mi zici cum te cheamă.

Vai, vai, vai… Da, de trei ori vai!

Dar ce spun eu; de o mie de ori vai, că doar n-o să mă zgârcesc când e vorba de un prieten de-o viaţă. Nu am încotro, mă supun evidentei: Maiestatea Sa, dacă nu cumva simulează, ceea ce m-ar mira, şi-a pierdut, în parte, minţile. Te aşteptai la o lovitură ca asta?

Da?

Cum adică da? În cazul ăsta, vino de te aşază aici şi spune prostii în locul meu; iar eu mă duc în locul tău.

CAZUL BÉRU

Clinica e discretă, în capătul unui parc. Deşi nu aparţine unor autori de fraude fiscale făgăduiţi unor cazne ravaillaciene, este totuşi destul de înstărită. Doctorul Danloigne[10], un neurolog reputat, din lumea bună, intră în salonaşul unde eu îmi exersez răbdarea admirând frumoasele costume şi alte smochinguri ale lui Edgar Schneider în *Jours de France*. Locul e agreabil, elegant. Pereţi acoperiţi cu ţesături în culori deschise, tablouri de bun gust, nici prea abstracte, ca să nu-i ia cu ameţeală pe mărginiţi, nici prea figurative, ca să nu-ţi zbârlească părul intelectual; mobile opulente, dar discrete. Pe scurt, locul ideal pentru a aştepta naşterea unui bebeluş. Un perete de sticlă ale cărui panouri sunt ridicate, din pricina căldurii, dă spre o grădină de vis, plină de polen şi ciripituri.

Dar să mi-ţi revin la Danloigne care termină să intre cu un pas sigur, de nene bucurându-se de puteri discreţionare.

— Aşadar, doctore?

Bluza albă îi e larg deschisă, pentru a-i permite înflorirea pântecului. Care burdihan îi e barat, după moda veche, de un lanţ gros, de ceas, în stare să slujească la

10 *Dans l'oigne; dans* - în, *oigne* (arg.) - anus (n.tr.).

pescuirea unui autocar de turişti nemţi din lacul Leman.

Se strâmbă.

— E grav, foarte grav. Traumatism psihic cu eminenţe concave. Miuredicul lui Falstaff e profund atins şi mă tem de o leziune parapontifiantă a bulbului bicornut frontal. Ceea ce, în limbajul profan, înseamnă că e vorba de o împopistruire smocofantă a conhoidului monomad, cu repilaţie negativă albă a corpului Gagic de Purius endemic, înţelegeţi? Cu alte cuvinte, şi ca să schematizez, turandota lui sasanidă a fost supusă unei deflecţii unilaterale, numită încerbuirea lui Areopago, care provoacă o disjuncţie punctiformă a banduratorii echidistante. Sunteţi de acord?

— Dar…

— Consecinţele, mă veţi întreba? Ei bine, acestea sunt de două feluri. Primo, vom asista la o petafinare molducă a trublionului tamerlanian; secundo, e previzibilă o baleiere spoliativă a cranodentului. Exact cum aţi auzit: a cra-no-den-tu-lui. Şi atunci, ei bine, arunci…

Îşi ridică braţele scurtuţe, a căror încheietură e împodobită cu o mare brăţară Cartier, cu zale pătrate. Chipul de obicei sangvin îi devine apoplectic.

— E mortal? încerc să rezum.

— Nu, dar…

— Dar ce, doctore?

— Declar cu toată răspunderea că e ireversibil.

— Ceea ce vrea să spună că amicul meu şi-a pierdut minţile definitiv?

Se zbârleşte.

— Nu-mi plac câtuşi de puţin formulele de-a gata. Afecţiunile mentale sunt mult mai nuanţate, scumpe prietene. Şi nimic nu-mi dă mai mulţi fiori decât faptul că o persoană îmi flutură cuvântul „nebunie”. Nebunia nu există. Şi fiindcă nu există, n-ar trebui să avem nebuni. Ne aflăm pur şi simplu în faţa unui caz. Mă înţelegi? A unui caz.

— Şi acela al domnului Bérurier e disperat?

— Disperat nu. E numai definitiv.

— Vreţi să-mi întocmiţi rapid o listă a funcţiilor mentale care de acum înainte nu-i vor mai fi îngăduite?

— O, e simplu: pacientul a rupt-o definitiv cu trecutul lui. Seamănă cu un copil care abia s-a născut, înţelegeţi?

— Inteligenţa?

— Intactă, chiar nou-nouţă…

— Deci trebuie în întregime reeducat?

— Exact. Dar lucrurile se complică prin aceea că acest spirit nou se află într-un corp care a servit destul de mult până acum. Va intra în conflict cu instinctele şi habitudinile fizice, înţelegeţi? La un individ nou-născut, spiritul e acela care, cu uşurinţă, îşi asumă corpul. Actul este un ordin al spiritului. Aici însă, dimpotrivă, gândirea nu va preceda, ci va urma corpul, care e bogat în habitudini acumulate şi în experienţe născute din tradiţie. Vor exista deci rebeliuni supărătoare, ale căror consecinţe nu îndrăznesc să le prevăd.

După care faimosul doctor Danloigne îmi întinde o mână de arhiepiscop, grăsună şi ceroasă, pe care o strâng fără exces de efuziuni. Şi pleacă spre alte „cazuri”, cu mersul lui de porc dresat să umble pe labele din spate.

Răvăşit de ce mi-a comunicat despre nefericitul meu camarad, fratele meu de vin, amicul meu din copilărie, Béru al meu, ies la rându-mi din delicatul salon.

Marele hol al clicii, vreau să spun al clinicii, tot numai sticlă fumurie, numai filodendron, numai banchete de piele veritabilă, numai tinere infirmiere pozând pentru Lui, menstrualul de elită, acest mare hol deci este în prezent locuit de două doamne, dintre care una plânge cu hohote atât de copioase, încât va trebui să-mi suflec manşetele pantalonilor impecabili pentru a ajunge la ieşire fără să mi-i ud. În ciuda rătăcirii mele, le recunosc pe Berthe şi pe Marie-Marie, animate reciproc în disperarea lor. Mă zăresc amândouă.

Grasa se opreşte din tânguieli ca să mă invectiveze

cu glasul ei de spălătorească beată.

— A, bravo, mersi, grozav! Frumos lucru, clasa-ntâi! Ai reuşit să mi-l carbonizezi din plin pe Béru al meu, neam de traistă ce eşti! Madam! Mi-a zis madam şi m-a întrebat dacă sunt infirmiera de salon, fir-ar al dracului! Eu, Berthe, soţia lui legitimistă. Madam! Şi lui Marie-Marie i-a zis domnişoară. I-a făcut chiar niţel cu ochiul, neruşinatul. Precum că e şucară şi mai nu ştiu cum şi că tare i-ar plăcea să-i înfigă una brează de format colos! Sunt chiar propriile lui cuvinte murdare. Păi a încasat-o ţeapăn de tot mucea ăsta, dac-a ajuns să-mi zică mie madam, mic, după ce mi-a tras-o nu mai târziu de azi-dimineaţă la sculare, nu? Ce i-ai dat să înghită? Ce rahat de scatoalcă i-a căzut pleaşcă pe dovleacul ăla găunos al lui de prostul satului? Te anunţ că asta n-o să rămână aşa. Eu cer despăgubiri şi interese! O pensie de aproape-văduvă. Toate alea la care am dreptul. Şi am şi eu nişte drepturi! N-o să mi-l aducă înapoi fărâmat tot, preaturbat şi chestii pe Alexandre-Benoît. Un bărbat cu sănătatea lui, vitalitatea lui, halitor, băutor, sculător în tot momentul, mama dracilor! Ar fi prea lesne: să iei oamenii de vitalitatea asta, mereu în mână cu un pahar sau cu ditai coada, şi să-i faci nebuni, de ajung să le zică la damele lor madame, rahat cu perje! Un tip niciodată bolnav, peste care gripele de toamnă trec fără să-i pese.

Cât ţine umflarea diatribei ei răzbunătoare, nepoată-sa îi scutură braţul şi protestează cu nişte „Tanti! Lasă, tanti! mai încet, tanti!” care nu fac decât să stimuleze energia Berthei noastre. În sfârşit, batoza tace, simţind nevoia acută a unei guri de oxigen. Numai aşa îi reduci la tăcere pe oratori: prin lipsă de oxigen şi nevoia de a se uşura. Totdeauna natura are grijă să-ţi ia apărarea.

Persoana gâfâie, ceea ce face să-i sară doi nasturi de la corsajul mov cu irişi mari, albaştri şi galbeni, cu tulpini şi frunze verzi, de un efect dintre cele mai amuzante.

— Nu mai zbiera aşa, tanti, ce dracu’! protestează

răpitoarea veveriţă. Nu-i totuşi vina lui Tonio că unchiul a încasat o comoţie. Dacă eu, ieşind de la liceu, aş nimeri sub un autobuz, nimeni nu te-ar acuza pe tine.

Şi se înfige în faţa mea, cu ochii strălucitori proptiţi într-ai mei şi gura ca un fruct viu la capătul crengii lui.

— Cum s-a întâmplat?

Povestesc, morocănos. Rezumatul a ceea ce tu ştii şi n-o să mă apuc să mai înşir o dată aici. Vizita mea la profă, ce-am găsit acolo, plecarea precipitată a acesteia şi pe urmă, în dimineaţa asta, raita prin Fundătura Raiului. Şi Béru care a venit şi el. Aparatele, cercetările profesorului Chultenmayer, ce mi-a spus şi mi-a arătat Boujus. Incorigibilul unchi Bérurier, gata oricând de prostii în stil mare, aşezându-se în faţa acelei vizioneuze, din simplă curiozitate, punând-o în funcţiune.

— După părerea mea, conchid, s-a aflat prea mult timp sub acţiunea Razelor Uitării. Pasionat, fireşte, de programul vizioneuzei, program conceput pentru a-l aduce pe pacient într-o stare de seninătate. Privind ceea ce i se arată, acesta o rupe cu propriul lui trecut. Devine, într-un fel, un tărâm al uitării...

— Tărâm al uitării – cotul! se porneşte iar Grăsana, stropind din gură şi de la subsuori (de altfel, probabil, şi din, dar n-am la mine echipamentul de scafandru ca să mă duc să verific).

Transpiră până şi din ugere neîncrezătoarea. Chemisierul ei biutiful, vangoghian, se umezeşte din abundenţă. Pletele de cârnăţăreasă dinainte de război încep să se tirbuşoneze din toate părţile, şi moaca de roman de Zola i se împurpurează atât de iute şi de tare, încât acu-acu o să dea în albastru de Prusia.

— Păi îţi dai seama ce-o să deviu eu cu un tâmpit prostit care îmi zice madam, mie, soţia lui legitimistă? o ţine una şi bună doamna Bérurier.

— O să faceţi din nou cunoştinţă, risc eu. Asta se cheamă a pleca iarăşi de la zero. Va fi o nouă existenţă, vei

avea ameţitoarea impresie că-l înşeli fără a comite totuşi marele păcat al adulterului, buna mea Berthe, gândeşte-te la asta!

Ea tace derutată, mă priveşte cum se uită un băiat de la *Canard Enchaîné* la un instalator venit să-i sune la uşă, îşi ridică umerii musculoşi, de luptătoare de bâlci, şi-mi declară cu glas potolit:

— Vrei să-ţi spun ce zace în fundul cugetului meu, Santonio? Fiindcă îl prefer pe acesta fundului din chiloţii ei, îi răspund că accept. Atunci îşi răsuceşte mustaţa cu dosul mâinii şi declară:

— De multă vreme îmi făgăduiesc chestia asta. N-am făcut-o din cauza lui Béru al meu, că-mi era teamă să nu suporte niscai represalii; dar acuma, că el îmi zice madam, ce mai! Nu văd de ce m-aş jena. Ei bine, dumneata şi neroziile dumitale, Santonio, mi se-ndoaie de ele. Oare mă fac bine înţeleasă?

Mă înclin:

— Oricine se exprimă în limba lui maternă, scumpă doamnă, se face totdeauna înţeles.

Ea nu încearcă să analizeze.

— Haide-mi-te, Marie-Marie! aruncă furioasă, pivotând din portbagaj.

— Unde? întreabă numita miss.

— La Alfred. Azi. la restaurantul de lângă el, se serveşte caltaboş, şi suntem invitate.

— Du-te singură, tanti, i-o întoarce Marie-Marie; caltaboşul e specialitatea dumitale.

La care Berthe se stârneşte – pentru a câta oară?

— N-ar trebui să haleşti şi tu, auzi, artistule? Atunci Santantonio al tău nu se mai poate abţine:

— Cară-te o dată, vacă bătrână ce eşti!

Şi-i arunc o privire!… Citesc într-a ei în ce hal de sălbatică poate fi a mea, fiindcă un mare nor de spaimă îi trece peste bucile de purcel. Se duce învârtindu-se, scoţând flăcări pe nări şi pocnind cu tocurile ascuţite pe

pardoseala de marmură. Îndată ce uşa turnantă a zvârlit-o afară, Marie-Marie se aruncă la pieptul meu şi izbucneşte în hohote de plâns.

— Unchiuleţul meu, unchiuleţul meu, bâiguie îndurerată. Crezi chiar că mintea i-a plecat cu sorcova, Tonio? Ia zi, crezi, într-adevăr?

— Ba nu, ţânţarule, ba nu! Cu siguranţă că se poate face ceva. Da, se poate face imediat ceva.

— Ce? întreabă ea cu o smiorcăială de fetişcană.

— Să-l găsim pe Chultenmayer. El a inventat aparatul de pierdut memoria, tot el trebuie să aibă vreo idee despre cum poate fi ea recăpătată.

Acestea fiind spuse, plec să-i telefonez lui Mathias ca să-l întreb dacă are noutăţi. Are.

ZBOR DE ZI

Marea forţă a poliţiştilor sunt logica şi încăpăţânarea. Chiar când o afacere e cusută cu aţă albă (ceea ce mi se pare a fi cazul şi în situaţia noastră, nu?), da, chiar şi atunci e de ajuns să te gândeşti şi să te încăpăţânezi.

Să-ţi exemplarizez. Mathias a găsit fără dificultate şoferul chemat aseară pentru a-i driva pe prof. şi pe doamna lui. Acest domn, un anume Beleacem Houlaf, domiciliat în Villejuif[11], ceea ce este culmea ridichii pentru un musulman1, fir-ar să fie, a declarat următoarele: „Iaram în staţii când centralu sun şi-m zici să-mi duc în Fundu Turu Aiului (ai înţeles fără să-ţi mai traduc că-i vorba de Fundătura Raiului). Un butrun domunu şi nevastu ai lui mă aştepte cu un măr valis şi un sack di vuiaju di peli. I iou în maşii. Mî treabî la ei airoportă zbora Air Afrique. Li ruspund că Li Bourgi. Mi zici: E bini, ai la Bourgi. Ş m-amî dusu Li Bourgi. Ira zeşe ori diminiţ cându-i amî lasutu colo. Ş ci mai vre şi ţ spui în celaş preţu, şef? Imica? Tuncea las-m şi durm nu în mai rigula la cap că încep serviciu disear

11 **Villejuif (literal) - Oraşul evreiesc (n.t)**.

la opt, pricipi?”

Aceasta e înregistrarea dialogului telefonic pe care Mathias l-a avut cu împricinatul.

Aşa că Antonio, însoţit mereu de Marie-Marie care-i e necesară ca să-l distragă din durerea lui, se repede la Bourget, îţi cade fisa? Caută un responsabil. Îi spune păsul lui. Acest funcţionar, inteligent şi energic, ia mintenaş un orar al zborurilor de noapte spre Africa. Fuseseră doar două ieri seară: unul la ora 11.20, către Abidjan (escale la Las Palmas şi Conakry). Celălalt la ora 11.59 (era şi timpul!), către Fort Lamy.

Zelosul responsabil pune să i se aducă tabelele cu pasagerii celor două zboruri. Şi ce găsim noi în cel dintâi, cel către Abidjan? Hai, spune, îndrăzneşte! Da, dl. şi d-na Chultenmayer. Asta, amice, nu era mare brânză s-o ghiceşti. Numai că, şi aici eu îţi fac figura din ce poziţie pofteşti, Santonio explorează lista completă a pasagerilor; fiindcă, vezi tu, aşa procedează un sticlete adevărat: merge până la capăt. Şi descoperă un alt nume: d-na R.-M. Mudas. Nu-i grozav, creţule? Nu-i regal? Lovitură de maestru, ce zici? Deloc săraci cu duhul savantul papa şi profa de fii-sa! În plină notte o taie din Paris aceşti oameni de treabă. Nach Afrika! Să juisezi în trenţe de bucurie şi nimic mai mult.

Mă look la clock. Care zice că douăşpe fix.

— Mai există azi vreun zbor la Abidjan? îl întreb pe serviabilul meu Air Frace’s friend.

Nu-i cazul să verifice, ştie totul pe dinafară.

— La ora cincisprezece, domnul comisar.

— Locuri sunt?

— Câte doriţi.

— De vreme ce tot sunteţi aici, vă deranjează să-mi rezervaţi un loc la clasa întâi?

*

* * *

— Mănânci cu mine, puişor?

— O, la naiba cu „puişor” al tău! A ajuns o marotă. Sau cauţi să mă agasezi? Nu, nu mănânc cu tine, trebuie să mă întorc în oraş. Am curs la ora două: filosofie. Plictiseala lumii, ce mai! De ce ai un fir de păr în buric? Şi de ce trăieşti? Şi dacă n-ai trăi, ce impresie ţi-ar face asta? Etc. Când eram puştoaică, nu-mi imaginam că adulţii sunt atât de tembeli. Şi cu cât sunt mai cultivaţi, cu atât se scufundă mai mult în tembelism. Măcar dacă ar analiza lucrurile logic, aşa cum trebuie, treacă-meargă. S-ar zice însă că le face o plăcere răutăcioasă să complice tot ceea ce este simplu.

— Şi nu poţi să chiuleşti la cursul ăsta de „plictiseala lumii”, dragostea mea mică?

Un nor delicat roz-pralină, ca un cer la asfinţit, îi traversează privirea.

— Nu, trebuie să mă duc.

Se ridică pe vârful picioarelor şi, mţoc, mţoc, două sărutări miaună scurt pe fiecare dintre obrajii mei.

— Hai, bye. O să-mi trimiţi o vedere din Africa?

Şi pleacă, uşoară, zburdalnică, aeriană. Iar eu sunt afurisit de trist, trist pentru plecarea ei, trist că aceasta n-o afectează prea mult. Oare simţindu-mă „atins până în fundul inimii” de lovitura ei neprevăzută se şi detaşează de mine? Drace, ştii, când e vorba de ticăloasa asta de viaţă, nici nu trebuie să te prea miri. Pare că-ţi zâmbeşte, şi în vremea asta îţi pune piedică la gioale.

Trist ca participantul la o demonstraţie căruia nimeni nu-i ascultă revendicările, mă duc să cumpăr un braţ de ziare, apoi mă abat pe la restaurant. Lipsă de apetit. Nod în gât. Inimă în eşarfă. Mă bălăcesc într-un foarte vâscos ocean de amărăciune. Béru al meu plecat să sorcovească… Aceste mistere adunate cu grămada şi, în aparenţă, imposibil de dezlegat… Simpatica profă de germană care, într-una şi aceeaşi zi, a devenit văduvă, ucigaşă şi

fildeşiană… Şi portăreasa ei, care vânează cocoşi de munte aşezând mii de capcane variate în preajma lojei sale… Chultenmayer şi invenţiile lui barbare. El şi buna lui soţie, atât de frumoasă, atât de tânără, pe care o târăşte în frugalităţile, în ascezele cercetării ştiinţifice… Boujus, văduvul. Berthe, mai scandalagioaică la necaz ca oricând, care fuge la Alfred să înfulece caltaboş în timp ce creierul bărbatului ei face cucu… Crezi că sunt vesele toate astea? Crezi că bai simţi nevoia să ajungi centenar când faci pluta în asemenea jegoşenii?

Restaurantul aeroportului este azi aproape lipsit de viaţă. De ce? S-a rărit traficul sau poate bipezilor nu le e foame, ca şi mie? Doar un ecleziastic se îndoapă nu departe de masa mea. Un hombre căruia nu-i poţi determina religia, acum când preoţii se îmbracă precum nişte oarecare. Îi iei la grămadă, rabini sau pastori, în zilele noastre sunt o apă şi-un pământ. Fac demersuri pe lângă Dumnezeu, cu mâinile în buzunare, cămaşă descheiată, pulover roşu, inexprimabili în două culori. Bun, în regulă, mie mi se aşa şi pe dincolo, şi încă cum! Dar tocmai latura folclorică are de suferit. Altă dată, un popă, când îl vedeai în tren, la restaurant, pe o bancă publică – mobila locul, ca o sperietoare de ciori. Te făcea să te gândeşti la păcat, de voie, de nevoie, şi că nu trebuie să împingi prea departe nebuniile, chiar dacă Dumnezeu n-ar exista. Alcătuiau un fel de balustradă ecleziaştii ăştia, un panou de semnalizare a conştiinţei împăcate. Acum îi iei drept învăţători, secretari de notar sau negustori de mărunţişuri, după cât sunt de bătrâni. Până le vezi burdihanele revărsate. Ştiu să repare robinete şi să joace tenis. Trebuie să ne obişnuim. Să ne spunem că Don Camillo s-a sfârşit pentru totdeauna şi că, dacă monseniorul o dă în bară la Econe, asta nu schimbă câtuşi de puţin lucrurile. Schismele nu înlocuiesc catehismul. Fie!

Nu-i cazul să-ţi faci sânge rău. Ci să-i ajuţi, fiindcă aici s-a produs marea schimbare: ieri lumea avea nevoie de ei, astăzi ei au nevoie de oameni. Dar ca să-i ajuţi nu te mai lasă inima. Înainte, li se strecurau bănuţi pentru ca papa să-şi poată cumpăra frumoasele lui Royal-Deutsche iar ceilalţi să poată înfuleca o halcă de slănină vinerea; acum, nu mai simţim nevoia să le dăm absolut nimic, de când muncesc la Renault ori la Charbonnages de France. În sfârşit, la urma urmei nu cumva asta e voinţa Domnului, să-şi dea afară personalul? Nu cumva chiar El preferă să-şi reorienteze peonii, să-i facă să circule pe alte dintre nesfârşitele căi ale Providenţei? Atunci îmi ciocnesc ouşoarele. Nu vreau să fiu mai clerical decât bunul Dumnezeu, fără glumă. Ar fi culmea, nu? După toate câte mi le-a făcut, începând cu mine însumi!

Dar ca să revin, ecleziasticul din faţa mea a păstrat frumoasele tradiţii ale harului clămpănelii teribil de apostolice şi romane. Poate că nu mai ştie să manevreze sfeştocul fără să-şi scrântească mâna domnul popă-aici-de-faţă, dar în ceea ce priveşte furculiţa, pardon, ţineţi-vă bine, fraţilor! îşi aruncă în ghenă nişte varză călită şi o toacă atât de iute, cu nasul proptit în taler, încât ai zice că, dimpotrivă, o restituie farfuriei în cauză. Nu mai ştii în ce sens se rostogolesc cârnaţii şi alte jamboneli. Doar privind cum se goleşte farfuria începi să realizezi ce se întâmplă; e ca fenomenul roţilor de hodoroage care apar în filme şi care par să se învârtească de-a-ndărătelea. Ah, mi-ar plăcea să-l văd pe individ la întrecere cu Béru!

Scumpul meu Grăsun! Crezi că, amnezic cum e, va mai putea vreodată clămpăni ca odinioară?

Chemări molcome… Avioane care decolează hârâind şi scuipând fum negru… Drace, toate fiarele astea de călcat, care se ridică în aer, cu aparatele lor de sudură montate în târtiţă, e impresionant dacă te gândeşti. Mai greu decât aerul! Gambetta şi balonul lui! Fraţii Montgolfier… Timpul trece repede când îţi fuge mintea la

nimic şi la altele. Când creierul ciuguleşte, ţopăie de la o idee la alta, nu-ţi mai dai seama cât e ceasul. Şi cele care mă despart de zborul meu trec prin viesparul clepsidrei.

Mă îndrept spre sala de îmbarcare.

Ce s-o fi dus să facă la Abidjan sfânta familie Chultenmayer? Papă, mămica vitregă şi fetiţa, atât de repede împăcaţi unii cu alţii, încât iată-i zburătăciţi în plină noapte. Şi încotro? Spre Africa, nici măcar un pământ propice savanţilor, fir-ar drac al dracului.

În fine, o să văd eu acolo.

ÎNTÂLNIRI ÎN CER

Şi pe urmă, ei bine, îmi pun nişte întrebări în timp ce reactoarele acţionează şi stewardesele foşnesc printre noi în văluri albastre. Sunt negroteice simpaticele domnişoare, cu pistolaşele mai ţepene decât nişte tigve. Una dintre ele mi-a tras o lovitură de ţâţică în timp ce-i pasa vecinului meu un pahar cu şampanie, de-am văzut numai licurici, plus, pe deasupra (adică dedesubt) dantela de ştii tu unde şi care sper să nu fie Renaissance!

Întrebările mele cu pricine sunt mai degrabă sticleţeşti. Aşa că-mi spun: „Chultenmayerii-seniori l-au întrebat pe şoferul tărăboanţei care aeroport serveşte liniile către Africa. Deci nu aveau întâlnire cu fiica şi respectiv fiica vitregă a lor, altfel acest amănunt esenţial ar fi fost stabilit, îţi dai seama”.

Pe urmă şi alte marafeturi de acelaşi soi îmi trec prin dovlecel, iar eu le culeg pe măsură ce, fiindcă niciodată nu trebuie să laşi să ţi se mucegăiască ideile când construieşti o anchetă. Dacă nu, cimentul devine spongios, şi stâlpii pleacă în toate părţile.

Vecinul meu e un moş tăgârţă morocănos, cu pielea gălbejită şi răsuflarea ca un râgâit după ce ai mâncat vânat, şi mersi frumos pentru companie. M-a şi bombănit cum că mi-am ridicat spătarul scaunului în timp ce el îşi sorbea şampania, ceea ce i-a dezechilibrat înghiţitoarea.

Poartă o rozetă a Legiunii de onoare, de dimensiunile ochiului de pisică al unei biciclete olandeze şi ceva mai strălucitoare decât acesta; pe urmă o pereche de ochelari fără ramă şi, pe lângă toate astea, şi o mustaţă cenuşie printre firele căreia se rătăcesc miasmele răsuflării aceluiaşi. Îţi spui că sunt un autor cu adevărat scârbos dacă dau asemenea amănunte? Drace, păi scatologia şi hiper-realismul nu-l sperie pe Antonio.

Boşorogul se apucă să scotocească într-o servietă-diplomat din piele de broască şi risipeşte până pe genunchii mei haremuri, chestii şi socoteli pline de cifre, care l-ar umple de colici pe Pitagora. Înşfacă un bloc în pătrăţele şi începe să toarne la cifre care mai de care, colţuroase, cu scrierea aceea plină de asperităţi a bătrânilor bonzi din vremurile-de-altădată-care-nu-se-vor-mai-întoarce-cât-îi-hăul-şi-părăul.

Tocmai atunci pe umărul meu se aşază o mână. O mână puternică şi gingaşă.

Ridic capul. Şi timp de o fracţiune de zecime de secunda nu-mi mai amintesc, iată, unde sunt şi nici ce fac pe acolo.

— O, Marie-Marie, dar ce…

Arunc peste bord eventuala urmare, ca să rezum totul într-un răget la care un leu s-ar rezuma pentru a face cunoscut tuturor că e sătul până în gât de dresorul său de doi bani de o face pe viteazul cu biciul şi cizmele lui de lac.

Râde drăgălaş veveriţa. Pistruii îi susură ca spuma de şampanie. S-a schimbat faţă de cum era azi-dimineaţă, acum poartă un adorabil taior uşor, din stofă galbenă, şi o să râzi: s-a fardat. Pentru prima oară o văd pudrată şi cu ruj pe buze. Îi dai lesne cu patru ani mai puţin.

— Cum ai crezut că aş sacrifica un prânz cu tine pentru un curs de filosofie, Tonio? întreabă cu un ton de reproş.

Îmi aşez mâna peste a ei. Ne aflăm amândoi într-o atitudine insolită: ea în picioare, stând de profil în D.C. 8,

şi eu aşezat, simţind pe umăr degetele ei fermecătoare. Şi bătrânul ulceros de alături, care a şi început să bombăne răuvoitor printre fasolele lui de tablă. Şi zumzetul fâsâit al aparatelor de sudură care ne poartă dincolo de Tropicul Cancerului, spre Ecuator…

În cele din urmă mă ridic. Mă aflu la clasa turist, clasa întâi fiind ticsită, în ciuda faptului că pasagerii avionului sunt puţini, dar nu ştii cum e viaţa? Există oameni bogaţi, cei deloc bogaţi, însă care se prefac că au parale, şi cei care au drepturi. Aşa că toţi se înghesuie la nivelul superior, fireşte. Societatea de consumare, fireşte. Stewardesa cu sâni de piatră care mă făcea să rup scaunul din cauza bustului ei se înnegreşte (!) văzând că evacuez locurile. Nu i-ar fi displăcut să lege un flirt cu mandea de-a lungul kilometrilor. Îmi şi mărturisise numele ei: Aisha. Dar s-a înmuiat constatând cum puterea lui Marie-Marie învinge puterea ei de Aisha.

— Va să zică te-ai întors acasă să-ţi faci bagajele? întreb nătâng, cum arată vărul de la ţară cu pantofii lui noi (în vreme ce vărul de la oraş poartă acum saboţi!).

— Şi ca să iau bani şi paşaportul.

— Aveai bani?

— Economii destul de substanţiale, da, scumpule.

— Şi te-ai fardat?

— Pentru ca vameşii să nu se uite prea de aproape în paşaport şi să vadă că am doar şaisprezece ani.

— Şi de ce-ai venit, vorbăreaţo?

— Ghici…

— Am să ghicesc mai târziu.

Priveşte prin hublou. Survolăm Franţa, foarte cârpăcită, dar totdeauna nouă când e soare. Profilul fetei pare o medalie pe fundalul geamului strălucitor.

— Machiajul tău mă intimidează, murmur.

— Cu atât mai bine, zice ea fără să se întoarcă.

*

* * *

După cum ar spune dragul de Béru, o ploaie antediluviană potopeşte aeroportul din Abidjan când aterizăm acolo în zorii zilei următoare. Când scriu ploaie, mă menţin în limitele convenţiilor, fiindcă în realitate e vorba de trombe de apă.

Un funcţionar al aeroportului, îmbrăcat într-un şort kaki, o cămaşă albă cu epoleţi şi o claie de păr afro care face ca mutra să-i semene cu o claie de fân negru, se găseşte la picioarele scării, înarmat cu o umbrelă de escortă, pentru a-i pilota pe pasageri la autobuzul de pistă oprit în capătul aripii avionului.

Dar fiindcă nu are decât o ciupercă şi se străduieşte să se pună la adăpost mai ales pe sine însuşi, debarcaţii preferă să galopeze până la vehicul. În răstimpul necesar efectuării celor opt paşi indispensabili, ne udăm până la şale, iar adâncitura şirei spinării ne bolboroseşte ca un burlan.

— Nu aşa îmi închipuiam Africa, zice veveriţa clănţănind din dinţi.

— Trebuie să ne temem de ideile preconcepute, zâmbesc eu. Stăm claie peste grămadă. Şoferul, un ivorian superb care, ce-i drept, nu vede mare lucru prin toiul potopului de afară, demarează ştii în ce? În trombă. Să-ţi mai spun că e un oportunist? Ne purtăm ca nişte sticloanţe-puse-în-picioare-într-un-coş-aşezat-pe-spinarea-unui-măgăruş-care-escaladează-Anzii-Cordilieri. Hodorong! O tumbă. Lumea orăcăie, mârâie, protestează. Profit de ocazie ca să deschid pe blat servieta bătrânului morocănos şi să redau haremurilor lui de rahat libertatea, ce mama dracului, n-o să ne lăsăm viaţa făcută harcea-parcea de ele, haremuri şi alte porcării care prevăd totul, inclusiv persoana ta, te reglementează, te leagă burduf, să nu mişti în front, te etatizează, birocratizează, demoralizează, neutralizează. Care ţi se pun în drum, ce mai. Asta e

mizeria, această voinţă de a ţi se pune în cale, dezlănţuită împotriva ta de atâta timp şi care se accentuează din ce în ce mai mult, ca vâscozitatea unei mlaştini unde te împotmoleşti, biet cervideu care nu mai creşte decât prin podoaba lui de încornorat congenital.

Marie-Marie stă vârâtă în mine. Şi prezenţa ei, atât de aproape, mireasma foarte subtilă mă deconcentrează fundamental. Dar ce, e vorba de o anchetă sau de un voiaj de nuntă? Călătorii put a câine plouat. Dar dincolo de miasma lor, mirosul puternic al Africii reuşeşte până la urmă să ni se impună. Ghicim fierbinţeala prin ploaia atât de intensă. Arome răscolitoare de plante, ca nicăieri aiurea.

Marie-Marie e persoana căreia îi simt rotunjimile? Cum să fac să scap de complexul incestului care pune stăpânire pe mine? Cum s-o uit pe fetiţa care era în urmă cu abia câteva zile?

— Mătuşa ta ştie că eşti aici?

— Scroafa aia grasă? I-am lăsat un bilet că mă duc pentru câteva zile la o prietenă.

— Şi-o să te creadă?

— Minciunile nu sunt făcute ca să le crezi, ci ca să ocoleşti adevărul, răspunde ea, nu fără o oarecare pertinenţă după părerea lui mandea.

Busul le deşartă în frumosul aeroport modern, împodobit tot cu drapele ale Coastei de Fildeş, care seamănă cu acelea italiene, numai că roşul e înlocuit de portocaliu. Hoarda noastră murată e dusă la biroul vămii, unde ofiţeri frumoşi, grozav de bine înţoliţi, ne examinează paşapoartele. Nu zic nici pâs în privinţa vârstei tovarăşei mele. Bun; bagajele pe banda rulantă. Apoi un taxi. Un Pigeot 404, în comparaţie cu care o pubelă de la Grotte d’Or ar putea trece drept trăsura de ceremonie a Maiestăţii Sale şahul Durand.

Drivat de un zâmbăreţ acrobat de la zidul morţii, scoate în timpul funcţionării zgomotul produs odinioară de

vechile vapoare cu zbaturi. Taximanul, foarte tânăr, cu un tee-shirt care preamăreşte gloria echipei de fotbal din Saint-Étienne, şi-a obţinut, cu siguranţă, permisul pe maşinuţele de prin bâlciuri, se vede după felul cum demarează în viteza a treia, cum rulează cu două roţi pe trotuar, cum semnalizează stânga pentru a vira la dreapta şi cum se propteşte cu coatele în claxon ca să-şi croiască repede drumul.

— *Hotel Ivoire*, eşti sigur? mă întreabă pe când abordăm mahalalele Abidjanului.

— Da, da, sunt sigur.

— Nu ţi-ar plăcea mai bine altul, mai drăguţ, unde ai avea preţ ca de pretin? Un amic al meu care îl ţine. Dacă te aduc, te îngrijeşte ca lumea.

— Frumos, dar sunt aşteptat la *Hotel Ivoire*.

— N-ai decât să retragi comanda. La pretinul meu e viaţă pe picior mare de lux. ştii? E o piscină şi altele…

— Nu, mersi.

— Totuşi îţi arăt, e în drumul spre *Hotel Ivoire*.

Resemnat, o las baltă. De altfel, felul lui de a pilota îmi dă destul de gândit şi aşa. Răstoarnă un cărucior de hamal, calcă un câine famelic, declanşează cincisprezece crize de tahicardie la bătrânetul de pe drum şi, în cele din urmă, virează în unghi aproape drept pe o străduţă nepavată, pe mijlocul căreia o apă noroioasă se scurge cu frenezie din fluviul Dra, umflat de ploaie.

În răstimpul escapadei, miss Codiţe s-a agăţat de braţul meu. pentru a păstra o aparenţă de echilibru, dar şi pentru că, Driverman frânează atât de puternic, încât, deşi mă aflu pe bancheta din spate, puţin lipseşte să cobor de pe cea din faţă.

— Aici e, ne face cunoscut, arătându-ne o construcţie sub diluviu.

E vorba de o baracă albă, aşezată perpendicular pe uliţă, cârpită cu bucăţi de tablă şi pe care cineva a scris „oţel” cu litere negre, cu vopseaua scursă. Este parcă

tăiată în felii de o succesiune de uşi care o deghizează în operă de artă suprarealistă, fiindcă lunga faţadă nu are nicio fereastră – doar uşi. E un soi de vagon de cale ferată, fără geamuri. Un butoi de mari dimensiuni, tăiat în două şi pe jumătate îngropat, slujeşte drept piscină, chestie care se vede după robinetul aflat într-o latură a instalaţiei şi montat la capătul unei ţevi. Două biciclete ruginite stau rezemate de faţadă, un hangar alăturat e plin de puştani mânjiţi de rahat, iar cadavre de şobolani înecaţi zac prin curtea despre care nu spun decât atât.

Vii să vizitezi împreună cu frumoasa ta doamnă? propune plin de solicitudine încăpăţânatul vânător de muşterii.

Ba, dracii să te ia, îţi poruncesc să ne duci la *Hotel Ivoire*! mă înfurii eu.

Tânărul şofer se şucăreşte. Când încetează să mai zâmbească, pare aproape ameninţător.

— Bine, bine, e în regulă! mormăie. Tu, ăştia, albii, toţi sunteţi proşti împuţiţi.

Execută o manevră despre care n-ai putea crede că e în stare un vehicul alimentat cu benzină, şi iese din fundătură continuând să debiteze chestii rasiste pe care prefer să nu le ascult, fiindcă zadarnic sunt sută la sută de părerea lui, calitatea mea de alb mă împiedică s-o exprim, cu voia sau fără voia mea.

— Aşteptaţi! zice deodată Marie-Marie.

Dar celălalt e prea încins ca să-i mai dea ascultare. Tot ce doreşte acum, că a ratat un comision, e să ne arunce pe pavelele din faţa *Hotelului Ivoire*, şi pe urmă adio şi n-am cuvinte. Puştoaica aproape a îngenuncheat pe bancheta desfundată şi priveşte prin luneta maşinii, deşi aceasta e la fel de curată ca şi geamurile peronului unei gări a cărei linie n-a fost încă electrificată.

— Ce e? întreb.

Ea îmi arată o siluetă sub valurile ploii. Aceea a unui nene înalt, în impermeabil verzuliu şi purtând pe creştet

unul dintre acele prezervative transparente care ţi se vând pe trei franci şi şase parale în Euromarchéuri pentru a apăra capetele de Bulă de intemperiile neaşteptate.

— Ei bine? insist.

— Îl recunosc pe tipul de colo, zice ea.

Respectivul a dispărut într-o fundătură. Dăm buzna acum pe rampa de la ieşirea din oraş, pentru a ne căţăra spre magnificul *Hotel Ivoire*. Ploaia a încetat instantaneu şi, cât ai număra până la unu virgulă patru, iată că soarele îşi reintră în drepturi.

— Cine era?

Ea se gândeşte. Şi-mi adresează un semn nerăbdător, poruncindu-mi să tac, ca să nu-i încurc combinaţiile reflecţiilor.

— Nu-mi aduc aminte, se arată învinsă în cele din urmă. Dar o să descopăr.

*

* * *

Pentru a-i reda conducătorului zâmbetul, îi strecor un bacşiş de două ori mai mare decât preţul cursei. Dar dacă îţi închipui că o să mă pupe în… vreun loc pentru a-mi mulţumi pentru o atare largheţe, te-ai ars!

— N-ai dolari sau franci elveţieni? întreabă încruntat de necaz.

— Nu, fiule, iartă-mă.

— Ar trebui să *ai*: francii francezi sunt rahat şi nimic altceva. După ce mi-a oferit acest curs rapid de economie, adaugă arătând spre palace:

— La pretinul meu poţi să mergi cu francii tăi, aici nu!

LA VÂNĂTOARE

Camerele ne sunt alăturate şi dau spre acelaşi balcon. Oraşul se desfăşoară în evantai şi la picioarele

noastre, fiindcă se află într-o poziţie dublă, şi pe urmă există marea, portul, o viziune neaşteptată a Manhattanului. Un Manhattan alb, scânteind în lumină.

Lucru grozav – Marie-Marie şi eu ieşim în balcon în acelaşi timp. Despărţiţi de oleacă de barieră cromată. Jos, piscina începe să existe după furtună. O faună disparată o asaltează, în costume de baie, totuşi diversificată. Privirile mi se lipesc de emisferele unei blonde zguduitoare care polarizează atenţia generală. Costumul ei se reduce, pe revers, la dimensiunile unui şnur de mărţişor, şi de câte ori stăpâna se apleacă, ai impresia că te joci de-a v-aţi ascunselea cu tunelul Mont-Blanc al respectivei, prefer să ţi-o spun de-a dreptul decât să mă învârtesc în jurul borcanului cu dulceaţă.

— Interesant? bombăne coţofana hoaţă, cu tonul soţiei acerbe, care contează atât de mult pentru nobila cauză a divorţurilor.

Mă smulg din contemplarea mea plină de reverie. Mica hurie are priviri turbate.

— Ştii, Marie-Marie, murmur, dacă într-o zi ne vom căsători, nu trebuie să mă scoţi din sărite cu asemenea curiozităţi.

— Nu, fireşte, admite ea cu aerul unui pisoi care tocmai şi-a înghiţit porţia de lapte şi mai vrea una.

Şi adaugă:

— În fond, e mai bine aşa, fiindcă pot să mă pregătesc. Îţi dai seama, Tonio, de şansa pe care o ai de a-ţi putea forma viitoarea soţie?

Îi zâmbesc. În bătaia soarelui, e, într-adevăr, formidabilă fetiţa asta. Înfăţişarea lipsită de graţie a pubertăţii i-a dispărut. E grozavă peste tot, bine croită, apetisantă.

— Bun, e timpul să mă duc la treabă; ce-o să faci până mă întorc?

— Vrei să vin cu tine?

— Nu, prefer să lucrez singur. Cumpără-ţi de la un

magazin din hotel un costum de baie şi du-te să te scalzi.

— În tovărăşia tuturor marţafoilor ăia? Te-a bătut soarele la cap? Te-ai uitat niţel la adunătura aia de fustangii? Nu simt deloc nevoia să vină să mă seducă, e o chestie pe care n-o suport. Iată de ce, când te-am văzut scoţând limba din cauza blondei de acolo, mi-a sărit muştarul. Aş vrea atâta să nu fii ca toţi ceilalţi, Tonio!

Universul este în întregime albastru, alb, verde. Culori crude, fierbinţi. Parcă nici n-ar fi existat furtuna de adineauri. Totul este deja uscat şi încins.

— Atunci ce hotărăşti?

— Mă duc să despachetez şi pe urmă o să casc gura prin magazia asta frumoasă. Unde ne întâlnim?

— La bar, la ora douăsprezece. Dacă te-ai odihni puţintel? N-ai dormit deloc în avion.

— O să văd eu… Ştii ceva? Mă gândesc la individul de adineauri. E o chestie să întâlneşti, pe nepusă masă şi atât de departe de Paris, o faţă cunoscută de undeva…

— Cu cât ai să înaintezi în vârstă, cu atât o să-ţi dai seama că viaţa e scurtă şi lumea minusculă, puicuţo.

Şi mă întorc la iuţeală în camera mea, înainte ca veveriţa să se furibundeze pe motiv de „puicuţo”, care o scoate din minţi de fiecare dată.

*

* * *

Recepţionerul, un tânăr negru, înţolit ca un mylord, mă ascultă fără să înceteze să scrie într-un imens registru.

E un băiat foarte vorbăreţ, dar mă întreb în ce circumstanţe, foarte amabil, dar nu ştiu cu cine, şi deosebit de serviabil cu nişte persoane a căror existenţă o ignor. Bine, dar nu poţi nădăjdui să întâlneşti întruna indivizi care să-ţi cadă la picioare, nu? Şi pe urmă, să mergi doar pe covoraşe din faţa patului te oboseşte cu timpul. Dovada – sunt băieţi care se menţin în formă

escaladând Himalaya.

În sfârşit, când a terminat să caligrafieze paragraful cu cerneală albastră ca mările Sudului, frumosul tânăr ridică fruntea şi îmi adresează un „Domnul?” atât de sever, încât desfid nouăzeci la sută dintre oameni să-şi mai amintească ce se pregăteau să-l întrebe.

— Trebuia să mă întâlnesc la Abidjan cu nişte prieteni, zic, şi aş vrea să ştiu dacă au tras la dumneavoastră. E vorba despre domnul şi doamna Chultenmayer şi doamna Mudas.

Frumosul negru – Doamne, ce frumos e şi Doamne, ce negru e! – mă măsoară cu privirea pe care o adopţi când un amărât sună la uşa ta, solicitând o întrevedere de cea mai mare importanţă, pretinde el, în timp ce ţine sub braţ un aspirator.

Ezită. De ce? Asta-i treaba lui. Fiecare reacţionează cum poate şi îşi conduce viaţa tot aşa. Încerc să-l dezamorsez printr-un zâmbet cinstit şi masiv, apoi o mică expresie de scuză că nu am o pigmentaţie mai întunecată; dar aceste eforturi, totuşi lăudabile, nu-l îmbunează. Îl las în voia examenului său de conştiinţă. Răbdarea mea şi self-controlul (una fiind copilul celuilalt) sunt răsplătite. Iată-l că înhaţă un al doilea ceaslov cu pijama de pânză neagră.

— Când? face laconic.

— Ieri! mă aliniez eu.

Degetul cu unghie de culoarea topazului (ar fi scris Ponson du Térail, căruia i se rupea de asta şi mai abitir decât mie) se aşază în partea de jos a unei coloane pe care începe să urce. Iar eu îmi spun că la sosire aş fi putut cere informaţia în timp ce eram noi înşine înscrişi, dar ud cum ajunsesem, nu aveam decât grija unei băi şi a unor ţoale uscate.

— Domnul, zice omul meu. Cum adică domnul?

— Am înregistrat, într-adevăr, un domn Chultenmayer ieri seară.

— Fără doamnă?

— Fără doamnă.
— Şi fără Mudas?
— Fără.

Închide registrul cu o pocnitură, ceea ce îmi aduce aminte de un amic de odinioară, copil de cor şi care, la sfârşitul slujbei, părea să tragă o lovitură de tun în biserică, atât de tare pocnea cartea sfântă. Trebuie să menţionez că preotul nostru era constipat la urechi.

Va să zică aşa…

Nici urmă de doamne. Ce s-o fi întâmplat cu dragele de ele? Să le fi aruncat în mare tata Chultenmayer la trecerea peste Tropicul Racului? Ce zici, îmi dă din ce în ce mai mult de furcă acest nasuliu.

Scot o bumaşcă din profunzimile buzunarelor, o bancnotă foarte arătoasă, reprezentându-i pe nişte localnici care au un aer plin de mulţumire că trăiesc în acest colţ de lume. O împing în direcţia vizaviului, care o ia de parcă ar fi o coajă de măr şi o aruncă sub pupitru ca pe un chiştoc într-o scrumieră.

— Ce cameră are domnul Chultenmayer? îmi permit eu. Amabilul informator are memorie, fiindcă nu-şi mai dă osteneala să deschidă cartea de farmece.

— O sută patruzeci şi opt.

Sunt gata, în virtutea obişnuinţei, să-i spun mersi, apoi hotărăsc că asta ar risca să-l jignească, aşa că mă îndepărtez fără o vorbă.

*
* * *

Ah, fermecătoare subretă! Doamne, ce frumoasă e în bluza cu dungi fine, albastre şi albe! Ştii cum? De-ţi vine s-o cronţăni. Un chip de zeiţă neagră, pielea cafea cu mult lapte şi obraji roz. Buze de un cafeniu trăgând spre bordo. O privire tandră şi zâmbitoare. Cât despre şasiu – mamă, mamă! Tocmai îi „face camera” profesorului Chultenmayer

când apare şi mandea. Cântecul languros al aspiratorului nu mă lasă o audă să venind*[12].

Doar mâna mea febrilă pe braţul ei răcoros o face să tresară. Trage o lovitură de călcâi comutatorului de pe Electrolux care, ascultător, îşi ţine fleanca. Părerea mea e că pe aici aspiratoarele sunt probabil mai puţin bătrâne decât centenarii.

— Bonjur, ciripesc îndreptându-mi buzele şi ochii spre ea. Persoana îmi trimite dinspre dinţi o sclipire de far. Drace, ce albeaţă! Încasez cel puţin două sute de waţi în retine, traşi la gura ţevii.

— B'jur! răspunde.

— A plecat domnul care locuieşte aici?

— Da, acum trei minute.

Un zumzet îmi răsună unde ştii tu, adică în contorul albastru, de sticlete. Totdeauna e dezagreabil să afli că l-ai ratat pe insul pe care-l cauţi de niscai vreme. Cine ştie dacă profesorul Chultenmayer n-a trecut prin spatele meu în timp ce mă informam cu privire la el?

— Stă singur?

— Păi da, domnule.

Şi-mi scapă întrebarea aceea idioată, deznădjduită, dar care trebuie pusă totdeauna, în ciuda inutilităţii ei:

— Nu ştii unde s-a dus?

Ca şi când această cameristă cu un minunat cap de Venus din teracotă ar putea cunoaşte în ce mod îşi foloseşte timpul inventatorul Razei Uitării. Trebuie să fiu eu ca să-mi închipui o atare enormitate, îţi jur!

Răpitoarea îşi încheie de mântuială halatul, fapt pentru care îi sunt recunoscător, fiindcă respectiva neglijenţă îmi îngăduie să-i descopăr coapsele fabuloase. Ei şi ce, o pereche de coapse e o pereche de coapse şi atât, cu cât le vezi, cu atât îţi rămâne mai puţin de văzut, nu?

12* **Nu sună prea bine. dar trebuie să încerci totul, să nu-ţi fie frică de tentative, nu poţi rămâne întruna cu stiloul în sân, ce naiba! (n. a.).**

Sau mă înşel eu?

— Ba da, domnule, ştiu. Am bătut la uşă, să-l întreb dacă pot să-i fac curat în cameră. El mi-a zis că da. Pe urmă a sunat telefonul, şi el l-a ridicat şi a răspuns că da. Pe urmă că o să coboare să-l întâlnească îndată, pe urmă că să se întâlnească în parking, că poate să-şi şi scoată maşina*[13].

— Cine, scumpeteo? Ea gângureşte.

— Scumpeteo! Va să zică aveţi poftă să vă regulaţi franţuzeşte dacă îmi spuneţi aşa. Eu mă regulez franţuzeşte, la fel de bine ca la Paris. Vreţi să ne regulăm franţuzeşte amândoi? Înainte să lucrez aici, făceam trotuarul, dar peste tot e plin de golani care îmi luau câştigul. Aşa că îmi place mai mult să muncesc. E mai puţin obositor şi pot să-mi păstrez bănuţii, iar din când în când să mă regulez franţuzeşte cu bărbaţi frumoşi ca dumneavoastră, care regulează ca lumea, cum trebuie, franţuzeşte.

Şi-mi telefonează o mână în şliţ. Rapid, expert, drăguţ, promiţător.

Îi culeg dextra şi o mângâi între lopeţile mele fraterne. Nici ciupercile nu ies cât ai bate din palme, nu? Am alte păsărici de sfredelit acum. Mă şi vezi, în plină anchetă, cu Marie-Marie în hotel, făcând-o pe amantul nebunatic, cu o ştrengăriţă de subretă fildeşiană!

— Stai niţel tu, nu confunda blenoragia cu precipitaţiile, dulce comoară; îmi povesteai că domnul bătrân îi spunea unui anume „el” să scoată maşina din parking?

Tutuirea neaşteptată o face să întrevadă urmarea sub auspicii propice. Prevede o frumoasă devenire a relaţiilor noastre.

13* **E cazul să te pun să remarci că eroii mei negri nu escamotează „r"-urile, cum se obişnuieşte în literatura despre care mai bine să nu vorbim? Şi că în cărţile mele, chiar când se rosteşte „monsieur" desluşeşti perfect sunetul „r" (n.a.)**

— Da, aşa zicea şi că o să-l întâlnească.

— Dar n-ai idee cine era acel faimos „el”?

— Cred că era un domn sau o doamnă, răspunde ea fără ambiguitate.

— Bravo. Bătrânul n-a rostit niciun nume?

— Nu, niciunul. A spus doar „Da”. Şi pe urmă a adăugat: „De acord, vă găsesc în parking, începeţi şi scoateţi-vă maşina”. Şi a plecat.

Deci îi vorbea corespondentului cu dumneavoastră. Oare Chultenmayer îşi tutuieşte soţia? Mi-ar plăcea să-l am la îndemână pe moş Boujus ca să-l întreb asta.

— Cum era îmbrăcat domnul din camera asta?

— Ca un domn adevărat.

— Adică?

— Avea un costum adevărat, cu haină, şi o vestă şi cravată, şi de asemenea pantofi, şi pe urmă pălărie.

— Ce culoare are costumul lui adevărat?

— Gri foarte închis, ştii cum?

— Şi pălăria?

— Negru. Ştii cum?

— E-n regulă, mersi.

— Atunci vrei să ne regulăm franţuzeşte? Îţi fac totul ca la Paris: cu ulei de palmier în dos. Şi-ţi învelesc şi bibilica în frunze de kokikako, să se încălzească. Exact ca la Paris, îţi jur. Poftim adresa mea de acasă, mă găseşti acolo seara, începând de la şase.

Foarte bine organizată, donzela îmi strecoară în buzunar un dreptunghi de hârtie. Îi promit o vizită promptă şi mă uşchesc.

*

* * *

Parkingiul e un băieţică înalt, în uniformă, purtând pe cap o şapcă galonată. Asemeni cuţitelor din serviciul vitezei armate helvetice, are mai multe întrebuinţări, şi în

cazuri nevoiaşe pune mâna şi la bagaje. Când îşi trage bluzonul pe el, i se mai întâmplă să şi spele tăblării auto, adică tocmai ce face când eu mă ivesc în parcare.

— Salut, fiule, îl abordez familiar. Ai văzut vreodată o bancnotă de un dolar?

Îi arăt una care ardea gazul într-o despărţitură a portofelului meu.

— Da, îmi răspunde bureţind abdomenul unui Citroën negru, e plin de americani în hotel.

— O vrei?

— Puneţi-mi-o în buzunar, vă rog, am mâinile ude.

Îi vâr bancnota acolo unde îmi arată cu o mişcare a bărbiei.

— Probabil că ai văzut un moşneag într-un costum gri şi cu o pălărie neagră, nu? În urmă cu câteva clipe?

— Cel care îşi făcea vânt cu pălăria?

— Fără îndoială. Cineva îl aştepta în maşină, ştii?

— Da.

— Cam cum arăta hodoroaga?

— Un Chevrolet mare, decapotabil.

— Cine o conducea?

— Un şofer.

— Cam cum arăta şoferul?

Buretistul se opreşte din buretat. Stoarce deasupra găleţii zoofitul mort, apoi îşi şterge fruntea transpirată.

— Şi ce-ar mai trebui să vă zic pentru dolarul ăla? mă întreabă râzând.

Dar nu e decât o glumă din parte-i.

— Sunteţi de la CIA, nu? zice.

Fiindcă ignor dacă acest organ este sau nu în graţiile lui, prefer să eludez, estimând că lipsa unui răspuns este adesea mai satisfăcătoare decât un da sau nu cinstite şi răspicate.

Moaca mea posomorâtă îl excită.

— Bine, hai să vă spun. Şoferul era un negru ca şi mine. Dar mai bătrân, cu părul alb, aşa cum nu-i al meu.

Iar hodoroaga, nu ştiu dar mi se pare că era o maşină oficială, din cauză că avea pe aripa din faţă un portdrapel, dar fără drapel. Şi era înmatriculată aici, în Coasta de Fildeş. Iar şoferul a venit în urmă vreun sfert de oră. L-am pus să tragă acolo, la umbră. Fiindcă într-o decapotabilă lăsată în soare îţi prăjeşti dosul dacă te aşezi. El a intrat în hotel. Şi pe urmă s-a întors doar cu puţin înaintea bătrânului care îşi făcea vânt cu pălăria lui neagră. A scos maşina din parcare şi l-a aşteptat pe bătrân aici, vedeţi? Şi când a sosit tipul făcându-şi vânt cu pălăria, şoferul i-a deschis portiera din spate. Şi gata, au plecat. Trebuie să fie nemaipomenit de grozav să lucrezi la CIA, ai?

Formidabil, zic, căpătăm haleală pe gratis, şi pistoalele ne sunt achitate de cei de la securitatea socială.

— Da, aşa am auzit şi eu.

Mă întreb ce conduită să adopt deocamdată. Poate că lucrul cel mai urgent ar fi să scotocesc prin camera lui moş Chultenmayer, de vreme ce el e în vizită la mahării fildeşieni, nu?

UN DINTE PE EL

Fermecătoarea micuţă care se regulează franţuzeşte termină de pus totul în ordine. Fredonează pe nas o melopee foarte fainâ, ceea ce II Iasă libere buzele ca să fumeze o ţigară.

— Iar ai venit? Oi vrea tu să încerci pe loc amorul parizian, dar eu mai am încă şaisprezece camere de aranjat, şi materialul pentru treaba aia îl ţin acasă. Cum ai vrea să fac amor parizian fără ulei de palmier şi frunze de kokikako?

— Evident că nu vreau, o liniştesc. Am venit doar să-l aştept în cameră pe domnul cel bătrân, aşa cum mi-a cerut chiar el; mi s-a spus asta la recepţie.

— A, bine, atunci vii la mine diseară?

— Am să fac imposibilul.

— E lângă port, ai să vezi, un loc foarte drăguţ.

Îşi adună materialele fildeşiene de făcut curat, care sunt foarte occidentalizate, şi se retrage arătându-mi o superbă limbă extracomestibilă, căreia îi subliniază promiţătoarea agilitate făcând-o să execute câteva rotaţii, cu viteza unei clici acţionate de un motor Rolls-Royce.

Îndată ce a plecat, mă pun pe treabă.

Dar eşecul nu întârzie, fiindcă bagajele, destul de subţirele, ale profesorului Chultenmayer nu conţin decât efecte personale a căror modestie e deosebit de revelatoare cu privire la frumosul spirit pe care îl acoperă.

Nici în materie de hârţoage rezultatele nu sunt mai breze. Totul e neutru, trist şi lipsit de interes.

Privesc cu ochi hulpavi la telefon, sperând că aparatul va suna precum, în astfel de cazuri, într-o puzderie de romane de soiul ăsta, pentru a prelungi în chip fericit magicul fir conducător; dar poţi să te duci să-ţi faci un ou cu maioneză! Nothing. Aşa că, n-am ce-i zice, de vreme ce bucoavna asta e altfel decât celelalte, mă car fără să fi aflat nimic în plus faţă de ce ştiam când am intrat aci.

Şi nevastă-sa, simpatica roşcată? Şi fiică-sa, văduva asasină? De ce s-au despărţit după sosirea la Abidjan?

Cobor pe scară. Béru îmi lipseşte. În ce stare o să-l găsesc, gagicarul meu de la primărie?

Nu ştiu dacă ai fost vreodată la *Hotel Ivoire*. E una dintre cele mai mişto realizări de soiul ăsta pe care o poţi găsi în Africa. Mare, luxos, agreabil, serviciu fără cusur. E grozav să-i deguşti climatul în climatizarea lui plăcută. În stânga holului, cum intri, o scară coboară spre subsolul convertit în magazin de artă indigenă, unde se pot cumpăra nenumărate lucruri stimabile. Îmi spun că ar fi interesant să mă duc să târguiesc un suvenir de calitate (pe englezeşte *of quality*), pentru Marie-Marie. Aşa că mă angajez pe scară ca sa.

Şi instinctul de copoi funcţionându-mi ca uns, iacătă-

mă că am impresia de a fi urmărit. Cine va putea vorbi vreodată de apăsarea unei priviri simţite în ceafă? Eu, de bună seamă; am talentul necesar pentru asta, nu crezi? Ei bine, totul se traduce printr-o brutală senzaţie de nelinişte, ca şi cum capeţi deodată certitudinea că ai uitat să faci nu ştiu ce important. Neliniştea se preface în stânjeneală. Privirea care se operează în spatele tău are consecinţe în parte din faţă a persoanei tale. Un zid de tăcere se aşază între cea din urmă şi mediul înconjurător, în vreme ce o sirenă silenţioasă – ei da! – începe să urle în subconştientul tău. Saliva capătă gustul sărat al pericolului, şi ceafa ţi se face fierbinte. Un sfat pentru asemenea cazuri: niciodată să nu te întorci brusc. Fireşte, volta îţi poate îngădui să-ţi descoperi observatorul; dar nu totdeauna şi, cu siguranţă, îi arată acestuia că eşti în stare de alertă. Aşa că fă-o pe tacticoso-potolitul, fără să te atingi de el fie şi numai cu coada pupilelor.

Hotărăsc să cobor la subsol. Locul e bine luminat, şi caracterul deosebit al chestiilor indigene prezentate aici îţi apare în totalitatea lui E pe bază de statui şi statuete negre, de măşti, arme, bijuterii şi obiecte uzuale. Iar când e primitiv, tocmai în astea geniul uman îţi devine mai evident. Ce de mai simţ artistic au tipii ăştia în ei! Ce de mai gust pentru frumos! Câtă nevoie de a-şi face mai drăguţă viaţa de zi cu zi! Nenea analfatontul, care se piteşte în fundul savanei şi care face un spătar pentru scăunelul lui şi care împodobeşte numitul spătar cu gravuri! Şi care îşi umple boreasa cu bijuterii din ce-i cade în labă: lemn, minerale, cochilii. Şi care îşi reproduce în bucăţi de trunchi imaginea frustră. Pe scurt, care se instalează în existenţă, încearcă să se înalţe înfrumuseţând-o, spiritualizând-o, căutându-l în ea pe Dumnezeu. Jos pălăria, nepoate! Sunt momente când sunt cât pe-aci să te iert că eşti atât de arierat mintal, când te văd atât de inteligent!

Fiindcă e atât de mare, localul e împărţit prin travee.

O apuc pe nepusă masă spre cea din dreapta şi mă proptesc în faţa unui totem aflat în axul scării, ceea ce îmi îngăduie să o supraveghez pe cea din urmă. Deocamdată magazinul nu are în chip de clienţi decât o pereche de americani, adică nu mare lucru. Oameni cumsecade, înţoliţi ca nişte americani de pe chartere, cumpărând obiecte de două parale, aduse condescendent aici pentru unii ca ei, adică o glugă din rafie, cu scoici pictate şi care face zdrang-zdrang când o scuturi.

O straşnică vânzătoare, cu pielea întunecată şi părul lins şi vopsit în cafeniu-roşcat iar rujul roz palid, le confirmă, într-o engleză destul de clasică şi aproximativă, că obiectul e foarte frumos şi foarte rar, deşi *made in Japan* şi că, ei bine, bătrâne, asemenea suveniruri n-au toţi Johnsonii din Philadelphia.

Cracii unei perechi de pantaloni din stofă pepit se ivesc în capătul de sus al scării. Se precizează. Urmează haina. Apoi un guler de cămaşă alb, foarte larg deschis peste un piept negru. Şi nu după mult timp mi se oferă un cap de aborigen, oleacă bun de spânzurat, pentru că e împodobit cu nişte ochi supraaglomeraţi de răutate. Maxilarul îi e dezagreabil de proeminent; şi pe urmă găsesc că mustaţa rară a gorobetelui e necomestibilă. Observă că, probabil, n-aş emite cu privire la dumnealui aceste judecăţi pernicioase dacă nu l-aş bănui că se interesează prea ostentativ de persoana mea. Se sprijină de balustradă cu o mână pe care strălucesc două ghiuluri de aur al cărui simbol chimic este „Cu", iar greutatea atomică 63,54.

Coborând, individul de ţi l-am semnalat îşi maschează fizionomia cu nişte ochelari enormi, format oglindă. Adică ochelari de soare ca să vizitezi un subsol, ai? Notează că obiectele expuse sunt foarte copios luminate şi că nenea are, poate, retina paradită. Totuşi, comparaţi cu lumina care concasează prin exterior, waţii din holul expoziţiei sunt la fel de vehemenţi cât o lumânare

de om sărac.

Eu, imperturbabil, îmi continui vizita, admirând fiecare obiect, fără să încetez a observa mişcările băieţelului. În fundul prăvăliei, aproape de casă, perechea de philadelphieni cumpără cu toptanul. Şi iată-i că târguie şi nişte pălării de piele, cum găseşti prin toate pieţele din Saint-Ouen, vândute de un arab cu turban, pentru a perpetua noţiunea imperiului nostru colonial de altă dată. Îi şi văd pe nătărăii ăştia de americheni năvălind în aeroportul de la ei de-acasă, cu chestiile astea pe ţeste, zâmbăreţi şi zgomotoşi, ca unii care tocmai ar fi cucerit Polul Sud cu ajutorul unui aparat de sudură.

Mândel se orientează pâş-pâş spre colţul unde sunt expuse bijuterii de fildeş. Întru totul indicate pe coasta cu acelaşi nume. În vitrine blindate sunt expuse animăluţe, amulete suedeze, pachete de pandantive, un întreg talmeş-balmeş ezitând între un bazar maur şi bijuteriile fanteziste din marile mahalale. Bubuind printre fildeşuri, o piatră neagră, fireşte că în formă de inimă, prevăzută cu o găurică prin care trece un lănţişor de argint, mi se pare potrivită spre a deveni un cadou drăguţ pentru Marie-Marie. Hotărăsc să o cumpăr. Preţul ei figurează printre preţurile mele. Ocolesc vitrina. Ia te uită: negroteiul cu ochelari-oglindă a dispărut. Îl caut cu o privire pe cât de ascuţită, pe atât de circulară: nobody. M-am înşelat în privinţa lui. Gândurile mele cam prea suculente, probabil.

Încetinesc în faţa unui raion împodobit cu dinţi de elefant. Nu e vorba de colţii faimoşi, ci de molari robuşti, şi dacă vrei un presse-papier nemaivăzut, vino încoa, să-ţi ofer unul. Ai putea chiar să te antrenezi cu el la aruncarea greutăţii. Din curiozitate, îl înşfac pe cel mai baban. Chestia asta atârnă, pesemne, cel puţin două kile. Ce mai spărgător de nuci!

Şi trebuie să recunosc că Providenţa însăşi mi-a dat îndemnul să cântăresc în mână respectivul supermolar. Totul se petrece într-un mod atât de fulgerător! Un reflex

în vitrina aşezată de cealaltă parte a raionului cu fasole de jumbo. Reflexele mele, mai repezi decât pana cu care scriu. Ăsta-s eu. Mai prompt decât propriile mele gânduri. Doar noţiunea unui mare, mare pericol. Mă întorc ca la Austerlitz, cu molarul ridicat. Şi-l plasez la fix în ciocul gorobetelui tuciuriu. Aoleu, leu, leu! I-o fi lipsind chelului tichie de mărgăritar, dar nenea ăsta din faţa mea precis că s-a pricopsit cu un dinte în plus şi de care n-avea nicio nevoie. L-am otânjit aşa de brava, că măseaua i-a intrat în rât ca un topor într-o buturugă. Acum moaca lui nu mai e decât păr ca sârma de parchete, ochi daţi peste cap şi un dinte de pachiderm. Sărmanul! Pentru a-şi repara dinţii în urma acestui ireparabil ultragiu va avea nevoie de o grămadă de aplicaţii. Nu ştiu unde se face chirurgie facială în Coasta de Fildeş, dar dacă serviciul n-a fost creat încă la spitalul din Abidjan, va trebui să nu întârzie prea mult. Dacă nu, bongobongo ăsta riscă să-şi sfârşească zilele cu o pâlnie pe post de mască.

Iată-l muşuroi pe parchet. N-a lăsat din mână un soi de cuţit-dagă, cu care se pregătea să-mi frigă inima: o lamă în formă de poanson, înfiptă într-un mâner de bambus şi legată ca lumea. De n-ar fi fost vitrina din faţa mea, bietul Antonio era acum burtă de crap la proţap, fără zgomot şi bravuri, măi dagă, dagă şi iar dagă! Mamă! La tine mă gândesc, Félicie a mea. Avântul unei inimi încă o dată prezervat. O viaţă salvată din nou. Ce de vieţi mi s-au dat pentru jocurile astea!

În capătul magazinului, foarte departe mi se pare mie, cei doi ameriblegi cumsecade bat din palme pe motiv că au descoperit nişte măşti al dracului de nostime, provenind din Hong Kong. Iar vânzătoarea, care nu zice nici pâs în faţa efigiei lui Washington, când aceasta e reprodusă cu cerneală verde, se preface că le apreciază extra.

Prudenţa îmi recomandă să uşcheală; totuşi, înainte să mă autoscot în şuturi, îl scotocesc pe dragul de asasin,

să-i găsesc documentele. Scot o legitimaţie de poliţist pe numele de Jean Matheu.

O! Ce nu-mi place chestia asta!

ULTIMUL LOC DE STAT LA TACLALE

— Ce se întâmplă? întreabă Marie-Marie, scoţându-şi nasul din paharul cu roze.

Pe hol, o anume efervescenţă. Negri în bluze albe cară o targă bine îngreunată. Vin de pe scara ducând la subsol (în sens coborâtor sau la parter, în sens urcător). Clienţii hotelului privesc cortegiul cu acel aer fals dezinteresat al oamenilor de un oarecare standing când asistă la mizeriile vieţii.

— Vreo criză cardiacă, sugerez eu cu neruşinare, ori poate vreun picior rupt.

Barul e plin de lume, dar noi am găsit o măsuţă discretă. Şi uite că mă simt în postura unui îndrăgostit. Am impresia că am venit la un prim randevu, că am optsprezece ani şi o mulţime de speranţe, fiindcă am şi o mulţime de iluzii. Chestie rară ca senzaţie. Din ce în ce. Omul se joacă enorm de-a luatul de la capăt. Numai că pică în bot, fiindcă inima nu-i de aceeaşi părere. Şi când inima nu participă, acest soi de performante e imposibil. Or, în cazul de faţă, miracolul se produce. „Se prinde” bine; toate ingredientele au fost reunite, în dozarea perfectă: puştoaica ajunsă domnişoară, depeizarea, o impresie de libertate totală. E atât de greu să încropeşti o stare de graţie! Atât de puţin probabil, atât de fragil…

Îi iau mâna. Zâmbeşte, stingherită. Acel zâmbet fabulos al adolescentelor, când emoţia dragostei le copleşeşte, şi timiditatea le ţine legate. Ştii că o iubesc de-a binelea pe fetişcana asta?

— O, zice ea deodată, pentru a fugi de magia momentului ştii, tipul de adineauri, cel cu impermeabil verde, mi-am adus aminte unde îl văzusem.

— Da? zic într-o doară.

— Şi o să te intereseze povestea.

Adevărat? zic cu interes. Fiindcă e adevărat că mă interesează.

Ea se pregăteşte să-mi spună, dar în viaţă există imponderabilele, neaşteptatul, chestii de-astea, eşti la curent cu ele. Ţi s-a întâmplat, doar, să ţârâie teletorţionarul tocmai când îţi învăţai scorpiuţa să umble pe motocicletă? Ori să te pricopseşti cu angina secolului în dimineaţa mult aşteptatei plecări spre Insulele San Scolamento?

În loc să vorbească, drăgălaşa se paralizează. Femeia lui Loth, nu alta! Şi priveşte în spatele meu. Mă întorc aşadar; până o să ne monteze niscai ochi în ceafă, trebuie să ne descurcăm cu mijloacele de bord, nu-i aşa?

Şi chici ce! ghici cine!

Pinaud!

César Pinaud, cum nu l-am mai văzut niciodată. Frumos de te ia cu ameţeli, într-un costum de pânză de culoarea nisipului şi cu o cască colonială de dinainte de 1914.

— Crezi că el e? murmură veveriţa.

Beşleagă tocmai parlamentează cu barmanul. Reclamă o sticlă de muscadet. Vainburşul se scuză că n-are şi propune drept înlocuitor un riesling, ceea ce îl indignează pe Pinuche, care s-a separat de viile alsaciene de când era lupul căţel.

— El e, într-adevăr, confirm. El, din plin, el, cum îl vezi şi cum îl văd.

Şi îmi agit braţul drept, ca să atrag atenţia boşorogicului. Deşeu mă zăreşte, nu dă niciun semn de emoţie şi se ridică să vină la masa noastră.

— A, bine, exclamă moş Clamă, ai venit mai devreme. Întâlnirea era la douăsprezece, şi acum doar unsprezece patruzeci şi nouă! completează după o privire spre ceasul digital de care e tare mândru.

Întâlnirea?

Se va spune, şi cu deplină îndreptăţire de altfel, că afacerea e doldora de peripeţii bazate pe surpriză.

Tatamare o mângâie pe obraz pe Marie-Marie.

— Bună, chiştocule! Cum merge şcoala? Aritmetica, citirea? Văd că unchiul Antoine te-a dus şi pe tine. Trebuie să profităm de vacanţă, ea reprezintă o supapă de siguranţă pentru elev.

Îl întrerup, fiindcă César ăsta, dacă nu-i tai firul, îl derulează pe kilometri întregi, până ce adormi şi te trezeşti iar.

— Ştii, César, că de o bună bucată de vreme nu se mai joacă cu păpuşile şi că a învăţat pe dinafară tabla înmulţirii? zic ca să-mi scot din încurcătură micuţa prietenă; fiindcă un tăgârţă ca Pinuche, când se pune el s-o facă pe bunicul, calcă-n strâchini, mersi frumos!

— Asta e bine. E foarte bine, aprobă Căzăturisimo, am să-ţi cumpăr bomboane, drăguţă. Şi eu eram dotat pentru învăţătură. Singurul meu handicap era că am fost foarte distrat.

— Scumpe prietene, intervin din nou, viaţa ta de şcolar aparţine Preistoriei; or, nimeni mai mult decât mine nu e chemat să trăiască mai intens prezentul. Explică-ne puţin motivele prezenţei talc aici.

T.M. Bellu, cu casca lui colonială şi mustaţa lui cenuşie, ai zice că e doctorul Schweitzer deshidratat.

— Ei bine, din cauză de concediu, explică el. Au încercat să mă facă să renunţ sub pretextul că anotimpul verii de la noi corespunde celui al ploilor de aici. Fireşte, aversele sunt frecvente prin partea locului, dar preţurile practicate în sezonul mort sunt, în schimb, atât de joase, încât am riscat să venim, doamna Pinaud şi eu însumi, şi avem toate motivele să ne felicităm pentru asta. Continentul negru, vezi tu, indiferent sub ce aspecte se…

Oh, bătrânul sifilis purulent! Ah, infectul furuncul abandonat! Ştii că logoreizează mai rău ca în Franţa, odată ajuns sub soarele fildeşian, puţă atârnată ăsta? Ar trebui

să i se pună drenuri pentru a-i extrage vorbăria bolnavă tipului ăsta. Să-i resoarbă niţel făcătoarea de minciuni, pentru ca timpanele noastre să-şi tragă sufletul, dacă e să zic aşa.

— Bravo, bravo, baba şi cu tine aţi venit în vacanţă. Asta pricep. Dar nu înţeleg ce…

Banană mi-o taie:

— Şi vacanţa asta ne-a prins aşa de bine, dar aşa de bine! Depeizarea, te prinzi?

— Nu.

— E indispensabilă pentru stabilitatea individului. Are nevoie individul să se confrunte cu alte medii, cu altă lume… Chiar şi numai pe plan climateric. Să vegetezi întruna, într-o ambianţă constantă…

— Pinaud, rag, dacă nu-mi spui imediat cine ţi-a dat întâlnirea în numele meu, te fac să-ţi înghiţi pălăria asta ridicolă.

— Cum adică în numele tău?

— Da, în numele meu. Fiindcă eu, scumpule Pinaud, eu. comisarul San-Antonio, dotat cu toate facultăţile mele mintale şi fizice – şi ar merita să mi le vezi! ignoram prezenţa ta la Abidjan, fapt pentru care nu ţi-am putut da niciun randevu.

Beşlegianul ridică borul din faţă al clopotului său pentru brânză. O şuviţă albă şi sfărâmicioasă profită de ocazie şi-i cade pe fruntea în formă de acordeon, eliberând o drăguţă ploaie de mătreţuri. Apoi se întoarce spre Marie-Marie, care, amuzată, asistă la această pasionată dezbatere.

— Comoara mea, se posomorâşte el, pentru ce-şi bate joc de persoana mea până şi pe ţărmul Golfului Guineii? Atât de departe de patrie, în Africa asta plină de lumină şi spontaneitate, sub soarele ăsta…

— Ave, César! Ai vei, îmi frângi inima. Îţi jur pe viaţa lui Marie-Marie că nu te-am chemat eu.

— Ba da! Tu m-ai chemat! categorizează Vârsta a

cincea.

Spânzuratule!

Prisosule!

Corpusculule!

Mumie!

Pârţoagă de lup nemâncat. Crepusculule! Sfârşitul comunicării.

Stop.

— Nu, u, u, u! urlu, la un deget – fără o mână – de o criză de nervi.

— Ţi-am recunoscut glasul. Vorbeai dintr-un bar, auzeam muzică.

— Nu-nu-nu!

Ba da. Chiar m-ai trezit din somn, că leneveam în scutece. Aici trebuie să dormi până nu mai poţi, plus siesta. De-aia şi sunt aşa în formă.

— În formă de ce? întrebă Marie-Marie.

— Ce oră era? reiau.

— Zece şi şaisprezece. Ceasurile astea digitale, cu cristale lichide, te învaţă exactitatea. Faptul că citeşti ora până la secundă întăreşte noţiunea de durată. De când ora ţi se dă cu precizie absolută, realizezi mai bine că timpul trece inexorabil. Fiecare dintre secundele care se rostogolesc pe cadran este o fărâmă din viaţa mea care se duce. Nimic nu e mai fascinant, mai…

— Ai tras la hotelul ăsta?

Plantatorul de braşoave aruncă o privire dispreţuitoare spre imitaţia de brad şi mahonul veritabil ce ne înconjoară.

— Cerule mare, nu! Gusturile noastre sunt echilibrate. Scumpa mea soţie n-ar rezista nicio oră în acest palace. Am poposit la *Mon Bijou Hotel*, pe strada Colonel Sabrokler[14], un stabiliment perfect, din toate punctele de vedere. Desigur, cabinetele sunt la parter şi nu

---

14 ***Sabre au clair - sabrer*** (arg.) - a poseda sexual; au *clair* - fără ascunzişuri, ziua în amiaza mare (n. tr.).

dispunem decât de o chiuvetă pe etaj, dar atmosfera e primitoare iar masa excelentă; vă spun numai meniul de aseară, ca să vedeţi: ton în ulei, friptură cu cartofi prăjiţi şi sirop de caise.

— Tot ce are Africa mai bun, încuviinţează Marie-Marie. Pinaud se pune iar în mişcare. Îl abandonez, provizoriu, viciului său. Ce harababură, nu? Te regăseşti în ea, mototolule? Chultenmayer debarcă la *Hotel Ivoire* fără cele două femei. O maşină oficială vine să-l caute. Un caraliu încearcă să mă croşeteze pe la spate, şi eu fac figura cu molarul gigantic, un rând la toată lumea, din partea casei. Şi tembelul de moş Bătătură, care a primit un televorbitor din partea mea…

— César!

Tocmai îi înşiră tot felul de chestii plicticoase drăguţei mele Marie-Marie. Mă uit după oră; nu la ticăitoarea lui filosofică, ci la a mea, care se mulţumeşte cu două ace pivotante. Douăsprezece fix. În sfârşit, aproape… Nostimada cu ceasurile tradiţionale e că îţi conferă un strop de libertate în interpretarea a ceea ce îţi povestesc ele.

— César! repet.

— Ce? Eşti palid tot.

— Vino!

— Unde?

— Să ne grăbim!

Vă urmez, hotărăşte Marie-Marie. Doar nu-ţi închipui că o să mucegăiesc în camera aia până dă zăpada!

Să vină!

Esenţialul e să nu ajungem prea târziu.

MÂNA SOŢIEI LUI

Să ajungeţi prea târziu unde? mă vei întreba.

Păi la *Mon Bijou Hotel*, fireşte. Îţi dai seama că, dacă i s-a cerut lui Pinaudeaţă să vină să mă întâlnească, la douăşpe ziua, la *Hotel Ivoire*, e fiindcă cineva are nişte planuri. Iar aceste planuri – pariez cu tine pe frunza de

viţă a maicii Eva contra unei sticle de Julienas a lui taica Adam – o privesc pe doamna Pinaud. Stimabilul ei soţ a încetat, în fine, să mai vorbească, învins de neliniştea mea. Buzele continuă să i se mişte, desigur, dar în gol. Fac solfegii, aşteptând să profereze noi dobitocii sentenţioase.

Într-adevăr, stabilimentul zugrăvit de Fosilizat e modest. Trei etaje văcsuite în alb, cu obloane verzi; un balcon circular la fiecare nivel, prevăzut cu o balustradă de fier ruginit. Câteva bibiliuri smălţuite străjuiesc intrarea, decernate de obscure organizaţii gastronomice-turistice.

Holul e suficient de mare încât trei-băieţi-din-lumea-bună-să-şi-poată-strânge-mâinile şi miroase a rasol de bivol. O fotografie reprezentând Pont-des-Arts plin de zăpadă îi conferă un ceva parizian. În spatele tejghelei de la recepţie şade un bătrân gras, care îşi oploşeşte ciroza hepatică. Poartă o cămaşă fără guler, cum erau odată cum nu mai există azi decât la Marché Biron sau în Teritoriile de peste Mări de dinaintea celui de-al doilea război. Faţa lui verzuie, părul de un alb gălbui ochii roşiatici şi mâinile alburii îl fac să semene cu un exhumat din motive de autopsie. Se prenumeşte, după toate probabilităţile, Valentin, fiindcă Pinuche i se adresează cu domnule Valentin.

— Domnule Valentin, doamna Pinaud, soţia mea, e aici?

Iar răspunsul îi e bombardat de o voce meşterită de o agonie numărând douăzeci de ani.

— A plecat către dumneavoastră.

Sărmanul moşneag e străbătut de un fior de-a lungul întregii şiri a spinării, fior care cade pe jos alcătuind o băltoacă galbenă. E dărâmarea completă a unui soţ bătrân incapabil să supravieţuiască brancardei lui. Văzându-se, ziua în amiaza mare. rămas fără nevastă, Cesar se slobozeşte prin, cum se zice în Elveţia.

Intervin:

— Când, cum, domnule Valentin?

Omul-hazna îşi aranjează dantura cu ajutorul policarului diafan. De când i-a fost montat concasorul, gingiile i s-au sfrijit primitorului de la *Mon Bijou*, iar panoplia lui de 32 de piese îşi face bagajul.

— Nu-s nici trei minute de atunci.

Maica ta, Hristache! Mereu există câte „nici trei minute” în ancheta mea anexată prezentei. Nici trei minute de când doamna Mudas a plecat de la domiciliul ei, de când papa Chultenmayer şi-a luat zborul, de când maica Pinuţă şi-a părăsit palace-ul păduchios.

— A primit vreun telefon?

— A venit cineva s-o caute din partea soţului, după câte mi s-a spus, pentru a lua dejunul la *Hotel Ivoire*, cu un prieten.

— Cine a venit?

— Un şofer în livrea. Am crezut că era maşina hotelului. Una mare, americană, decapotabilă.

Scot un fluierat uşor, ca în toate filmele şi romanele de serie B, când copoiul e izbit de o concomitentă, un detaliu deosebit, sau în tărtăcuţă pe când traversează un coridor.

Iarăşi javra aia de maşină oficială! Aceeaşi, după toate aparenţele, care s-a dus să-l încarce şi pe profesor de la *Ivoire*.

O maşină oficială. Un poliţist care voia să mă îmbrace în lemn de esenţe rare pe aici. N-ar trebui să iau legătura cu Bătrânul, acasă, pentru a-i cere lămuriri de la cel mai înalt nivel? Că stânjenesc pe cineva sau că sosirea mea inoportunează e neîndoielnic. Acel cineva se teme că voi compromite nu ştiu ce operaţiune în curs de desfăşurare, e clar.

Pinuche bâzâie în tăcere. Şi sunt al naibii de patetice, ştii, lacrimile acestea cenuşii pe obrazul lui cenuşiu. S-ar zice că e o lumânare veche pe cale de a se topi.

Soneria behăitoare a unui telefon mural care nu se

mai ţine decât într-un fir, cel bun, răsună asemeni zgomotului durerii pinaudiene. Mister Ciroză (dar deloc roză) întinde spre receptor o mână umflată de apa din masticile supte de când i-a fost prematur smuls biberonul cu lapte Nestlé.

— Cine-i? întreabă.

Surpriza lui e cumplită la vedere, fiindcă, în mod evident, îl epuizează.

— Comisarul cine? N-avem sana pe-aici.

— Ho cu nenea! zic, înhăţând aparatul din palma lui moartă.

În sfârşit, poate voi obţine ceva concret.

— San-Antonio la telefon.

Uite-aşa, trosc, fără înfloriturişi ciubucării. O tăcere, dar nu una adevărată, fiindcă aud limpede o respiraţie zgomotoasă. Nu o răsuflare de intelectual, nu, ci o hârâială aspră, împiedicată. Există nişte scuipaţi în suspensie în bureţii interlocutorului meu. De ce îmi trece prin minte că e gras? Că e alb? Că e prost? Doar dintr-o respiraţie, te prinzi, trebuie să ai o căpiţă de perspicacitate ca să ajungi la o atare performanţă, cu condiţia ca presupunerile mele să fie juste, of course.

— Ai urcat o scară, Grasule? îl chestionez răbdător.

Băiatul se decide. E născut dintr-un tată şi o mamă necunoscuţi bombonelul ăsta, fiindcă dispune de o voce de eunuc conformă tuturor aşteptărilor. Nu ştiu de ce, mă face să mă gândesc la un specialist în mutări mobilier populaţie, pe care l-am surprins într-o zi când îşi stropea roata din spate a camionului (fără îndoială, ca să-i stea lemnul umflat). Omul măsura aproape doi metri în înălţime şi cântărea mai bine de două sute de livre, dar folosea pentru operaţia mai sus amintită un măţiguş mai puţin voluminos decât degetul meu cel mic, o chestie atât de miniaturizată, încât nu reuşeai să pricepi din primul foc despre ce-i vorba.

— Ascultă, zice. Uite ce-i… Înghite în sec.

— În seara asta pleacă un avion spre Paris, la ora 22 fix. Sunt rezervate în el trei locuri: unul pentru dumneata, unul pentru puicuţa dumitale şi încă unul pentru ramolitul care locuieşte la Mon Bijou. Dacă luaţi frumuşel diligenta asta, baba va veni şi ea după voi, cu primul avion de mâine seară. Dacă nu vă luaţi valea, veţi primi mâine mâna ei la micul dejun, laolaltă cu cornurile. Salut!

— Mersi, îi spun recepţionistului cirotic, predându-i şubrezitura care îl leagă de lumea exterioară.

— Era vorba despre scumpa mea Geneviève? nădăjduieşte Pinaud.

— Nu, zic. Un amic întâlnit la hotel mi-a dat adresa unui restaurant bun.

— Era şi cazul, după tot ce i s-a întâmplat bietei mele Geneviève! se plânge Tăgârţache. Dacă vrei să ştii, mâine se împlinesc treizeci şi doi de ani bătuţi pe muchie de când i-am cerut mâna.

— Poate că o s-o mai capeţi o dată, zic ca să fie zis, fiindcă nu trebuie să scapi nicio ocazie ca s-o faci pe şmecherul.

Cu o ocheadă peremptorie, Marie-Marie mă trage deoparte. Proprietarul cel gras, cu ciroză încorporată, ficatul din galatit veritabil, rinichi necrozaţi cu tambur, filtru cu obstrucţie definitivă, pancreas dislocat, ateriosclerozăindexată şi celelalte, îi pune lui Pinuche întrebări la care acesta se străduieşte să răspundă, cu toate că nu dispune de suficiente elemente.

— Care-i baiul? o întreb pe Marie bis.

— Telefonul a fost de la cei care au răpit-o, nu?

— Ba da.

— Şi ce-au cerut?

— Să luăm avionul de astă-seară de la ora 22; dacă nu, o taie în bucăţi pe maica Pinaud.

— Ar face-o?

— Ce vrei să-ţi spun? Nu ştiu nimic despre indivizii ăştia.

— Şi ce hotărăşti?

— Hotărăsc că e douăsprezece şi douăzeci şi că mai avem înaintea noastră zece ceasuri. Ne vom duce să ne eliberăm camerele de la cele două hoteluri, ca şi cum am pleca.

— Şi vom pleca?

— Nu dacă n-am rezolvat afacerea. Era şantajului, la dracu'! Era ostaticilor, la re-dracu! Nu există decât un fel de a te arăta al dracului: să ai curaj.

— Aşadar rămânem?

— Yes, miss.

— Şi dacă mama ta ar fi fost răpită în locul doamnei Pinaud? Mă smiorcăi. Îmi pun întrebarea în sinea mea.

— Aş face la fel, puicuţo. În sfârşit... aşa cred.

Zâmbeşte cu subînţelesuri, ca o femeie care ştie multe chestii de-astea despre sufletul omenesc. Feţişoara îi e iluminată de o vioiciune surprinzătoare.

— Tonio, adineauri, apariţia lui moş Tăgârţă m-a împiedicat să-ţi spun despre tipul în impermeabil, pe care am crezut că-l recunosc. L-am văzut în compania lui Aldebert Mudas, săptămâna trecută.

Ce de mai conexiuni face San-Antonio!

— Povesteşte!

— Îmi terminasem lecţia şi mă pregăteam să plec. Mudas venise de acum acasă. A sunat telefonul. El a răspuns. O convorbire foarte scurtă. I-a spus soţiei că, din nebăgare de seamă, luase cu el cheile unui fişet de la magazin, fişet unde patronul voia să umble şi că trebuia să meargă să-l deschidă. Am coborât împreună. Părea îngrijorat. Ajunşi în stradă, un tip aproape că s-a aruncat asupra noastră. Mudas a tresărit. Apoi i-a strâns mâna individului. Şi acesta m-a privit cu răutate, fără să scoată o vorbă, până ce m-am depărtat.

— Cum arăta gorobetele?

— Purta tocmai impermeabilul verde. E un tip gras, blond trecut de prima tinereţe, poartă ochelari.

— Cu ramă de aur?

— La naiba, ai şi aflat? se minunează ea.

Domnul Sterny! Bărbatul zugrăvit de Boujus cel cumsecade şi care îl vizita pe Chultenmayer în Fundătura Raiului. Mergeau împreună să halească măruntaie la bistroul de alături.

— Da, aşa cred… Va să zică, toată lumea se află la Abidjan. Bine, hai să-i zicem bonjur domnului Sterny.

DRAGII NOŞTRI DISPĂRUŢI

— Cu domnul Sterny, vă rog.

Persoana căreia mă adresez, după ce am avut mult de furcă până să regăsesc palace-ul preconizat de tânărul nostru şofer de taxi de azi-dimineaţă, e o bătrână şi grasă doamnă negresă, îmbrăcată în culori vii. Spală rufe de un violet somptuos într-o albie plină de spumă. Fumează dintr-o pipă mică, având muştiucul retezat, care miroase a toamnă în crângurile noastre, când se arde mărăcinişul. Dar mireasma tutunului nu o ascunde pe aceea a fumătoarei (dacă mă pot exprima astfel) şi, continuând să mă adresez celei din urmă, potrivesc distanţa care se cuvine să ne despartă pentru ca simţul meu olfactiv şi relaţiile noastre să se armonizeze. Un pas înapoi restabileşte situaţia.

Scumpa doamnă redresează cincizeci de kilograme de ţâţilici acum neproductive, îmi zâmbeşte, fără să-mi trezească nici cel mai mic interes pentru marca pastei sale de dinţi, şi scoate un râgâit atât de violent, încât dacă fiica ta ar face aşa ceva, ai expedia-o la un pension de mănăstire ori ai obliga-o să citească bucoavnele lui Paul Guth.

— Ce zici tu? întreabă.

Limba, de un roz foarte drăguţ, îi iese din cavitatea bucală atunci când pălăvrăgeşte, lăsând de fiecare dată în colţul buzelor un soi de mâl alb.

— Vreau să vorbesc cu domnul Sterny, mamaie, repet

zicându-mi că joc într-un rimeik al Colibei unchiului Tom.

— Şi cine-i Sterny ăsta? se interesează bătrâna a cărei dantură, când dânsa tace, seamănă cu doi limacşi acuplaţi.

— Un domn gras, cu ochelari de aur şi cu părul blond. Pe timp de ploaie, poartă un impermeabil verde.

Gazda îşi şterge de jupon mâinile ude.

— A, da, ştiu. Dar nu ştiam cum îl cheamă. E domnul care vine să-l vadă pe domnul Beanjamin?

— Cu siguranţă.

— Atunci nu ştiam cum îl cheamă. E foarte cumsecade. De fiecare dată îmi lasă pe tejghea o bancnotă, pentru deranj spune el, deşi nu mă deranjează.

Acest amănunt mă convinge până la capăt că e vorba chiar de omul despre care mi-a povestit Boujus.

— E acum aici, mamaie?

— Nu ştiu. Eu nu ştiu nimic, cu spăl. Stai puţin…

Se duce să facă cercetări la o masă cu picioarele strâmbe, plină de ustensile diverse şi câteva hârţoage unsuroase.

— A, da, e încă aici, fiindcă nu mi-a lăsat mica bancnotă la plecare şi a venit încoace de dimineaţă.

— Unde e camera domnului Benjamin, mamaie?

— În spatele bucătăriei. Uşa a doua, cu numărul 8.

— Şi domnul Benjamin ce face, mamaie?

— Ce să facă? Nimic.

— De câte zile a tras la hotelul dumitale?

— De şase ani.

— Şi n-are nicio ocupaţie?

— Nu ştiu. Vine pleacă, iese, se întoarce, pricepi?

— E alb sau negru?

— Negru.

— Locuieşte singur aici?

— Da, numai că seara vine cu câte o boarfă. Dar i-o trage în găoază, aşa că aia, când scapă, fuge mâncând pământul, uneori goală cum a făcut-o măsa, râdem de nu

mai putem.

Pe deplin lămurit din această descriere cu privire la domnul Benjamin şi năravurile lui, pun cap compas spre apartamentele sale, după ce i-am poruncit lui Marie-Marie să mă aştepte în exterior. Pinuche a rămas la hotelul lui, sperând în veşti de la răpitori şi întremându-se cu Ricard sec, conform obiceiului stabilit de patronul lui (al cărui ficat a fost cea mai frumoasă cucerire a lui Ricard!).

Nu ştiu dacă eşti de părerea mea, dar nu există surpriză adevărată arunci când aceasta e precedată de anunţuri. Aşa încât, uşa numărului 8 neavând broască, hotărăsc să intru fără să bat ori să strig păzea. La ce bun să creez un climat de stai, cine-i?

Mă prezint deci la domnul Benjamin ca la o privată neocupată. Camera e un soi de celulă urât mirositoare, mobilată mişto, cu un fel de rogojină, cu două scaune şi un cuier de care atârnă umeraşe de sârmă. Umeraşele se dau mari cu nişte costume a-ntâia, crem, albe cu dunguliţe negre şi albastre cu dunguliţe roşii, pricepi? Într-o ladă aşezată vertical şi prevăzută cu rafturi poţi descoperi nişte cămăşi uluitoare, dintre care cea mai sobră e împodobită, pe toată suprafaţa, cu turnul Eiffel.

Nimeni nu se năpusteşte văzându-mă că intru, dat fiind că domnul Benjamin e riguros absent, iar domnul Sterny extrem de mort, de pe urma unei centuri din piele de cămilă, mult prea strâns înnodată în jurul gâtului său. Ochelarii de aur i-au căzut în timp ce era strangulat, şi ochii i-au ajuns cât nişte pumni de boxer. Pe lângă toate astea, buzele îi sunt mai violacee decât aşternuturile curăţate de doamna Pipă.

După ce m-am înclinat, cum se cuvine, în faţa rămăşiţelor pământeşti ale personajului. îi scotocesc hanţele. Dar a fost buzunărit înainte de venirea mea, şi nu descopăr asupra lui decât o scobitoare care deja a scobit, ca şi niscai mărunţiş, atât de mărunt, încât nu excită lăcomia.

Camera e într-un asemenea hal, că sunt determinat să cred că nimeni n-a mai făcut curat prin ea din ziua în care a fost inaugurat acest palace. Deci, dacă vreau să câştig timp, e cazul să adăpostesc cadavrul sub rogojină, apoi, la plecare, să pun o bumaşcă pe tejgheaua bătrânei edentate, ca s-o fac să creadă că Sterny şi-a luat tălpăşiţa. Nu se pune problema să-mi ridic curcănărimea în cap în viitorul foarte apropiat, după cât rodeo am înfruntat până acum, nu? Ceea ce oricum se va întâmpla când, descoperind crima, bătrâna le va povesti domnilor sticleţi despre vizita noastră.

*
* * *

— Ar trebui să vă străduiţi, dom Pinaud, îl sfătuieşte Marie-Marie.

Deşeul îşi plimbă calamitatea de mustaţă pe deasupra feliei de friptură de viţel.

— Nu mă trage inima să mănânc.

— Încercaţi cel puţin să vă folosiţi stomacul, îl încurajează micuţa mea tovarăşă.

Îşi strecoară mâna sub braţul meu.

— Parcă ne-am fi întors de la o înmormântare, mă asigură. Nu aşa îmi închipuiam desfăşurarea unei anchete.

Îi zâmbesc şi-i spun, bătându-mă peste cerebel:

— Există momente când treaba se operează aici.

— În morişca păcălelilor?

— Da.

Apoi adaug, frapat de evidenţa gândului care mă fulgeră:

— E important să te afli aici, puicuţo.

— Adevărat, îţi face plăcere?

— Fireşte, şi mai e faptul că ai avut privilegiul să cunoşti o parte dintre protagoniştii acestei bizaroide afaceri.

Iat-o că se ariceşte de te trec fiorii, înfipta. Ochii i s-au preschimbat în două săgeţi.

— A, bine, mai ales asta te interesează!

— Ai terminat cu veşnicele tale cârcoteli? Drace, ai o fire bună de înlocuit oţetul.

Îşi lasă baltă resentimentele, le învăluie într-un graţios, într-un radios, într-un inocent surâs. Nu vrea să treacă drept o soţioară dominatoare veveriţa. E cazul să menajeze perspectivele de viitor.

Timp de o clipă, rămânem fiecare cufundaţi în gândurile noastre. Pinuche o evocă pe scumpa lui jumătate kidnapată; Marie-Marie cântăreşte şansele de a se mărita cu mine într-o bună zi; eu, ireductibil celibatar, şi messire Mändel, totdeauna profesionist până la Dumnezeu, demontez în gând mecanismul acestei poveşti. O pereche (alde Mudas) care dădea impresia că e fericită. El avea o slujbă ca lumea în industria auto-moto; ea un post sigur de profă de germană. Erau îndestulaţi, dar deloc foarte bogaţi, de vreme ce doamna mai dădea şi lecţii particulare. Toate astea, văzute din exterior, aveau un aer impecabil, alb ca laptele. Totuşi Aldebert ducea şi o viaţă marginală, dezvăluită de corespondenta episodică primită din Elveţia şi de oamenii care îl aşteptau. În plus, probabil fără ştirea soţiei, avea contacte cu profesorul, socrul lui. Îl vizita pe acesta din urmă şi, conform spuselor numitului Boujus, a avut o serioasă altercaţie cu Chultenmayer. Alt punct comun celor doi bărbaţi: acel Sterny pe care îl frecventau şi unul şi altul… Iar într-o zi, iată drama: Aldebert Mudas se sinucide. De o manieră teatrală, în plin Champs-Élysées şi după ce mă invitase să asist la trecerea lui în nefiinţă.

— De fapt, din pricina ta s-a sinucis sub ochii mei, mormăi.

— Crezi? preia ea din voleu.

— Fiindcă i-ai vorbit de mine în termeni pe care îi bănuiesc măgulitori. Mudas a avut un necaz cumplit. Genul de afacere atât de ţeapănă, încât el a hotărât să nu-i

supravieţuiască. Numai că a dorit o anchetă. N-a vrut s-o declanşeze în mod deliberat, pentru un motiv care-mi scapă. Nu, a lăsat-o în voia mea, de fapt a întâmplării. Şi-a zis că acel sticlete de excepţie zugrăvit de entuziasta elevă a soţiei lui va reacţiona cum se cuvine. Că va dori cu orice preţ să înţeleagă ce s-a întâmplat şi, în consecinţă, va cerceta. O sinucidere pe furiş ar fi pusă în seama unei depresiuni nervoase. Dar un sfârşit de mare montare, dimpotrivă, va da de bănuit că ascunde un mister. Mister pe care un copoi demn de vocaţia lui se va face forte să-l dezlege. O sinucidere-testament, ca să rezum lucrurile, înţelegi? Glonţul trimis în bostănel nu însemna doar o eliberare. Era şi împuşcătura unui starter dând semnalul de pornire a unei anchete.

Marie-Marie are privirea fremătătoare a unei căprioare căreia un vânător mărinimos i-ar cruţa viaţa după ce a ţinut-o în bătaia puştii.

— Da. Daaa! zice. Aşa e, exact aşa. Şi pe urmă?

Trecută prin sita agerimii mele (mersi, nu-mi fac decât datoria), aventura capătă un aspect nou.

Pinaud îşi mănâncă, în sfârşit, friptura. După o mare durere, ba chiar în timpul ei, în cele din urmă începem iar să mâncăm Natura îşi urmează drumul. N-o poţi lăsa s-o întindă fără tine aşa că, după un răstimp de incoerentă, începi iar să galopezi alături de ea. Viteza te salvează, fiindcă viteza e o formă de echilibru. Moşul mănâncă, dă de gustul halelii, adaugă un strop de piper ca s-o facă şi mai bună, mai intens conformă gustului său.

— Hai, Tonio, mai spune! repetă fetiţa cea mare.

— Ăsta a fost primul capitol al afacerii. Al doilea capitol: doamna Mudas. Se află la ea acasă. Îţi predă o lecţie: *Kartofel, nach Dank, Wie gent es Ihnen* etc. Şi bum! Ţigla îi cade pe coafură: omul ei tocmai s-a sinucis. Se îmbracă, plină de curaj, în propria durere. În singurătate. Dar... Dar la căderea nopţii cineva apare la domiciliul ei. Cineva venit să caute un document sau un obiect, nu ştiu,

deţinute de răposatul Mudas. Intrusul o ameninţă. O maltratează poate, tot căutând cu de-amănuntul prin apartament. Profitând de o mişcare greşită a torţionarului, blânda Rose-Marie înhaţă pistolul acestuia şi-l ucide. Rămâne apoi împietrită. Ce să facă? Să se predea poliţiei? Tipul rostise probabil câteva fraze care au lămurit-o pe proaspăta văduvă asupra activităţilor secrete ale soţului ei, poate şi asupra celor ale tatălui. Se teme să nu provoace o nouă catastrofă. Înnebunită, în criză de timp, îi telefonează, în toiul nopţii, babacului. E ultimul refugiu. Să ia el o hotărâre. Atunci Chultenmayer hotărăşte într-adevăr; şi urmează uşcheala grăbită spre Coasta de Fildeş. Pleacă întovărăşit de fiica lui şi de Margarette, nevastă-sa.

— E clar şi pasionant! mă asigură Marie-Marie încântată.

— Al treilea capitol, continui imperturbabil; Coasta de Fildeş. Nu întâmplător, doar fiindcă un avion se pregătea să decoleze într-acoace, Chultenmayer a ales această ţară. Bătrânul e în legătură cu nişte oameni de aici. Dovadă că acest Sterny, una dintre relaţiile lui, se afla aici de mai multe zile. Fără îndoială, profesorul a decis să vină ca să-l întâlnească. Ce motiv bizar îl atrage la Abidjan? Fapt este că, abia debarcaţi, Chultenmayerii se despart – femeile deoparte, el de alta. Chestie de neînţeles, fiindcă e ilogică. Să fie vorba de o măsură de precauţie? Ori au fost despărţiţi de cineva?

— Vrei să spui că e posibil ca femeile să fi fost răpite pentru şantajarea lui Chultenmayer? întrebă Marie-Marie.

— O ipoteză.

— Absolut valabilă, convine micuţa.

— La rândul nostru, am fost şi noi reperaţi îndată după sosire, ca şi Pinaud. Dar. În cazul lui. efectul a fost retroactiv: vreau să spun că, la început, apariţia lui aici împreună cu soţia n-a deranjat pe nimeni. Numai după ce eu am pus piciorul în Coasta de Fildeş „asociaţii" lui Chultenmayer au socotit că trebuia să dea prezentei

amicului nostru o semnificaţie legată de meseria lui. Cert este că venirea noastră face mai mult tapaj decât intrarea unei vulpi într-un coteţ cu păsări. Într-adevăr, se decide fără şovăire să fiu trimis pe lumea cealaltă. Şi cine e ucigaşul? Un membru al poliţiei! Atentatul eşuează. În loc să recidiveze, domnii cei răi recurg la un alt mijloc, aşa că o răpesc pe nevinovată doamnă Pinaud.

— Probabil că suntem vegheaţi ca laptele aflat pe foc, nu? murmură veveriţa privind, maşinal, în jur.

— Mie-mi spui? Ceea ce mă pune iarăşi pe gânduri e schimbarea în maniera de a acţiona a duşmanilor noştri. În loc să clocească împotriva mea un nou atentat, uzează de presiunea psihologică. Trebuie să existe un motiv pentru asta, păi nu?

Pinuche, pierdut în durerea lui şi în felia de viţel friptă, nu mă ascultă. Rade, cu înghiţituri episcopale, un Gevrey-Chambertin care s-a lăsat africanizat fără prea multe pagube. Marie-Marie a renunţat la bivolul ei înăbuşit, în sos Kumberland. Fetele de vârsta domnişoarei mele fie se îndoapă şi devin cât caltaboşii, fie regimizează şi ajung manechine pentru marile case de modă. Şi-a sprijinit coatele de masă, bărbia drăgălaşă în mâinile împreunate, şi privirea îi rătăceşte pe cărările nebuloase ale visării.

Mandea se ridică să meargă să întrebe dacă Chultenmayer s-a întors, la care i se răspunde că nu. ceea ce nu-mi domoleşte frământările. Revin la masă (pe englezeşte *to the table*), cu gândul la mâna dreaptă a maicii Pinaud. Nu mi-o amintesc prea bine (nu pe cumătra Pinaud, ci caraba ei), dar îmi dau seama că-i e de mare folos, în afară de cazul când nevasta lui moş Tremurici ar fi stângace. Mâna dreaptă, vrei să-ţi spun ceva? E de neînlocuit, şi domnul Yehudi Menuhin n-o să mă poată contrazice.

— Am o idee, mă anunţă căprioara de mahala, cu ochi mai strălucitori decât oricând.

— În legătură cu ce?

— Cu schimbarea de comportament a duşmanilor tăi de aici, care nu mai încearcă să te lichideze, ci pur şi simplu să te facă să pleci cât mai repede.

— Spune-o.

— Ei bine, cred că totul se datorează faptului că ţi-ai cam masacrat agresorul. Nu pretind că ei te socotesc invincibil, cred însă că sticletele tău, Jean Mathieu, era un disident. N-a acţionat pe seama guvernului fildeşian, aşa că poliţia face o anchetă pentru a încerca să afle ce i s-a întâmplat. Pretenarii noştri nu vor să fii şi tu implicat, fiindcă, prin declaraţiile tale, ai provoca ratarea a ceea ce pun ei la cale. Pe de altă parte, dacă te-ar lichida acum, noi cei din jurul tău am fi în măsură să povestim despre primul atentat şi…

— Genial fetiţo!

Un val de roşeaţă îi urcă mai sus decât pometii.

— Ce grozavă pereche de detectivi o să facem *atunci*, nu? Ca în serialele de televiziune…

Îşi împinge farfuria.

— Ce mai ardem gazul pe-aici, când ne aşteaptă o grămadă de treburi?

Ei nu, uite că acum încearcă să mă şi ruşineze, neruşinata! Culmea! O să vezi că acuşi-acuşi o să mă înveţe şi cum să-mi fac meseria.

Ceea ce nu ne împiedică s-o tulim, lăsându-l pe Pinoche în tête-à-tête cu o încărcătură de profiteroale.

UN EFECT TRĂSNITOR

— Ce proiecte ai, scumpa mea?

— Să mă închid la mine în cameră, cu cartea de telefon, răspunde Marie-Marie.

— Ca să?

— Ca să telefonez la toate hotelurile din Abidjan şi din regiune pentru a mă asigura că damele Chultenmayer nu se află în niciunul dintre ele. Fiindcă dacă nu se află,

înseamnă că au fost răpite şi ţinute ostatice în scopul manipulării bătrânului.

— Dacă nu cumva au tras pe la niscai prieteni.

— În cazul ăsta, de ce ele da şi babacul nu?

— Nu-ţi dai seama că ne învârtim după coadă? Ridică din umeri.

— Trebuie să ştii cum să scapi de forţa centrifugă, amice.

Se ridică pe vârful picioarelor şi-mi ţocăie un sărut pe gât. Apoi, speriată de îndrăzneală, se năpusteşte spre ascensoare.

Îndată ce ea a dispărut, simt din nou (şi, lucru curios, în acelaşi loc) impresia de a fi scrutat pe le spate. Mă întorc. Da: cineva se benoclează la mine bine mersi. E camerista încântătoare de azi-dimineaţă, cea care se regulează franţuzeşte. Ascunsă parcă la cotitura scării. Se bucură la întoarcerea mea. fiindcă faţa i se luminează, dacă îmi îngădui această imagine (în negativ); şi îmi adresează o chemare imperioasă, mai întâi cu capul, apoi, ca să întărească mesajul mut, cu arătătorul şi mijlociul făcute cârlig.

Aşa că abordez scara, cu tot curajul. Inima cutezătoare nu ştie ce-i imposibilul. Fata face stânga-împrejur şi se caţără idem în faţa mea, asigurându-se că o urmez şi aţâţându-mă cu zâmbete frecvente. Străbate coridorul şi dispare pe o uşă pe care scrie „Oficiu”, dar pe care nu o închide de tot, întrucât nu l-a citit pe Musset, şi asta cu scopul de a-mi arăta că mă nădăjduieşte dincolo de batantă. Mă supun, intrigat la culme. Şmechera şi-a descheiat doi naturi de sus ai halatului. Sânii i se joacă de-a v-aţi ascunselea (ceea ce îmi induce mii de waţi prin locurile ascunse).

— Vrei să-mi vorbeşti, frumuseţeo?

— Da, vreau. Te mai interesează bătrânul de la 148?

— Fireşte.

— Ţi-ar plăcea să-ţi spun ceva despre el?

— Mult.

Îţi zgâlţâie bustul, şi zbang! Ceea ce trebuia să se întâmple iată că ţâşneşte (trebuia să zic ţâţăneşte) afară: o grenadă tare ca pumnul drept al lui Carlos Monzon, cu gust ciudat, venit de aiurea. A evadat, ticăloasă. Un sfârc violet, de toată frumuseţea, o încununează, baban precum degetul meu mare. Auzi, ca să rezişti unui asemenea truc trebuie să ai nervi de oţel şi cocoşel de cremă caramel.

— Ce-mi dai dacă-ţi spun ce ştiu?

Vâr mâna în poznar, gata să dau de-a azvârlita cu ce-i pe-acolo. În civilizaţia noastră în curs de nu poţi evita să-ţi risipeşti mangoţii precum boabele de orez la nunţile americane. Cu pumnii. În toate părţile. Pentru a face să se vorbească, pentru a face să se tacă, pentru a cumpăra pâine, puţă, conştiinţe, timp şi veşnica pomenire.

— Nu, nu, zice ea, nu-mi da bani. Dă-mi mai degrabă un regulat franţuzesc.

Să fie mai economic? În sfârşit, dacă ăsta e preţul ei! Are buze mari şi frumoase, de o senzualitate delirantă. Singura chestie care nu te înnebuneşte e rujul deloc roşu cu care le mânjeşte (din greşeală). Aş trece cu dragă inimă peste asta. Dinţii însă, dimpotrivă, i-ar îmbogăţi pe tipii de la Colgate, Gibbs sau Fluocaryl.

Îi iau vagabondul la plimbare pentru a pune mult liant în periculosul exerciţiu care urmează şi-i ventuzez un sărut sincer şi copleşitor, cum nici într-o duzină de filme porno nu vei găsi unul să-i semene. Ce lacomă e! Ce fierbinte! Arzoaică! Năvalnică! Uite-mă cu picioarele încolăcite de ale ei. Şi mâinile sale peste tot în acelaşi timp. O beţie artificieră, iepuraşule. Mare înfulecare a flencilor, genul de-ţi înlocuieşte globulele roşii cu scântei. Când operăm disjuncţia, zgomotul te-ar face să crezi că am destupat o sticloanţă de Dom Pérignon.

— Tu, tu trebuie să vii să mă regulezi franţuzeşte, zice ea cu ochii ca două găurici învecinate.

— Am să vin! promit ca să nu se deschidă şi o a treia.

Apoi, cu chiu cu vai, nu-i aşa, adaug:

— Ce vreai să-mi spui despre bătrân?

— A, da, în urmă cu o clipă m-am dus la el în cameră să-i schimb coşul cu fructe. A sunat telefonul. Am răspuns. Un domn l-a cerut. I-am zis că nu e acolo. Atunci el mi-a zis să-i fac un comision, precum că, dacă bătrânul vrea să vorbească cu doamna lui, trebuie să fie în cameră la ora şase seara fix. Pe urmă a închis. Aşa că uite, să-mi scrii un bileţel ca să-l las pe masa bătrânului când se va întoarce, având în vedere că eu nu ştiu să scriu toate cuvintele, doar numele meu, pentru care pun o cruce, şi alta pentru prenume, care e Murielle. Şi nu mă pot duce să cer la recepţie să-mi scrie biletul, fiindcă nu avem dreptul să răspundem la telefoanele clienţilor, înţelegi?

Scoate un mic blocnotes cu antetul hotelului, ca şi un creion, ca să pot întocmi mesajul.

Dacă mi-ai lega o pensulă de mânerul pe care-l ştii, aş putea scrie şi pe pereţi, fir-ar al dracului, în aşa fel m-a adus ticăloasă.

— Să ştii, îmi spune ea în chip de mulţumesc, că îmi termin serviciul peste zece minute. Dacă vrei să vii la mine, am acolo ulei de palmier şi frunze de kakikoku pentru regulatul franţuzesc. Şi azi nu mai vine nimeni să mă vadă. Şi-o să fie foarte, foarte bine, ca la Paris.

*

* * *

Astă-seară, la şase.

Bun, am destul timp înainte. Şi chiar pe de lături. Fiindcă, de fapt, ce e viaţa? Această încoţopeneală mostră de care nu mai reuşesc să scap şi care mi-ar permite să rămân la verticală chiar dacă creierul mi-ar face figura. Parcă aş fi un trepied de fotograf, pe cuvânt! Ce-o avea borfelina asta în măruntaie, dacă dintr-un sărut, unul singur, mi l-a întins pe Gogu precum o coardă de arc?

Mă străduiesc să-mi îndrept gândurile spre anchetă. Sterny a fost asasinat, după toate probabilităţile, de domnul Benjamin. Din ce motiv? Şi maşina aceea oficială care a servit la răpirea Pinaudierei şi vehicularea lui Chultenmayer… Şi copoiul, Jean Mathieu (care nu mai posedă decât un dinte, dar impresionant) şi care era gata să mă înţepe ca pe o gâză în insectar, javra. Fără preaviz şi ceremonie. Fulgerător.

Deocamdată nu deţin nimic concret. Nu ca inspectorul Mathieu! Dacă l-aş avea cel puţin pe moş Chultenmayer, pentru conversaţie la cel mai înalt nivel! Dar îţi dai seama că „ei” n-or să mi-l lase la dispoziţie… Se va mai întoarce vreodată din plimbarea cu maşina? Un singur indiciu că da: apelul acela telefonic care ar urma să intervină la ora şase. Va fi prezent la apel Antonio, aveţi încredere într-însul!

Dar… tensiunea fizică devine mai puternică decât cea morală. Să fie climatul african cel căruia îi datorez această supradimensionare a bibilicii? Îmi zic că o să rămân aşa, breaz, toată ziua. Va trebui să încui cuibul ăsta în cuibul cui s-o nimeri, şi asta cât mai la iuţeală (fiindcă mă mai ia şi cu iuţeală prin cuierul-pom, de plop, de mi-o ia în galop). Altfel o să violez pe careva, atât de abitir îmi fâlfâie portdrapelul prin pânza de drapel. De nesuportat. Un caz! O maladie!

Oh, ce mi se înnoadă! O să fac coadă la Murielle, să mă termine ea o dată pentru totdeauna.

Ei bine, coteţul ei nu e deloc vizuina pe care mi-o închipuisem. Nu e soios, nu pute a bârlog. Nu, e vorba de un delicios apartament supra-împodobit cu mobile furniruite cu simili-acaju; cu ţesături africane; cu statuete reprezentând tumul Eiffel, Sacré-Cœur şi peştera de la Lourdes, iar alături de ea delicata Bernadette, verişoara lui Paul Guth, cum am avut ocazia să nu-ţi dezvălui ceva mai devreme. Lucruri de bun gust, după cum poţi verifica. Ba chiar o canapea-divan stil cosy-corner din anii nebuni şi

care a supravieţuit umidităţii din partea locului.

Miss Murielle mă primeşte cu un zâmbet mare cât o felie de pepene verde. Ştia că o să vin. Nu marchează în niciun fel orgoliul victoriei. Ochii ei experţi (despre care pot spune că privesc cât patru) se îndreaptă la fix asupra vectorului de sub şliţul meu. Violenta umflătură ce se manifestă acolo vorbeşte despre starea sănătăţii mele mai mult decât un bilanţ clinic semnat de o somitate medicală.

— Te aşteptam, ciripeşte donzela. Nu mai puteai rezista mult timp, fiindcă ştii de ce? Mi-am dat pe buze, înainte să te sărut, cu praf de capernaum şi cu praf de pe picioarele luate la spinare. Şi atunci când guşti aşa ceva, domnule, ţi se face cât gogoaşa înfuriată. Şi ca să ţi-o dezumfli, dacă nu vrei să te regulezi franţuzeşte sau altfel, poftim!

Îşi plimbă muchia palmei pe sub bărbie, într-un gest cât se poate de sugestiv.

— Eşti o adevărată putoreşniţă! mă înfurii eu.

Tare aş mai vrea să-i întorc spatele, dar cazul meu de forţă majoră mă opreşte. Unde să mă duc? Deja în taxi şi cât am traversat strada a trebuit să-mi protejez decenţa cu ajutorul lui *Abidjan Soir*! Nu, pe bune, e cap de linie. Clipa vercingétorixiană când trebuie să-mi depun la picioarele Caesarinei arma cu repetiţie sau măcar s-o depozitez în păsărica ei. După aceea mi se vor mai limpezi ideile şi-mi va fi mai la îndemână să-i spun ce cred despre procedeul ei machiafalic.

— Vrei o şedinţă ca lumea, franceză, sau numai o rasoleală ivoriană, dragule? întreabă paraşuta.

Uite ce-i, îţi jur, a făcut mare păcat că şi-a abandonat precedenta profesie. Pusul la bătaie al găuricilor i se potrivea de minune, aproape mai bine decât preşedinţia Republicii Franceze domnului Giscard Destin, dacă-ţi zic! Deşi mă grăbesc în draci să-mi exting incendiul, fiind curios din fire, mă interesez de diferenţa dintre tehnici. Ea mă învaţă:

Păi regulatul ivorian înseamnă doar o ciocangeală şi pe urmă fâţa-fâţa unul peste altul. Regulatul franţuzesc îl ştii: ulei de palmier şi frunze de…

O întrerup:

— Să rămânem francezi, zic cu sobrietate, ca un adevărat patriot ce sunt.

EXTAZUL

Ce-i drept e drept, şedinţă memorabilă.

Degeaba vom zice şi vom face câte şi de toate; degeaba vom sta strâmb ca să judecăm drept; ne vom cufunda în crize de conştiinţă adânci ca nişte tomberoane; ne vom zice că ulciorul merge la ochi până ce crapă; vom încerca să despărţim grâul de neghină; şi chiar, da, chiar zadarnic am fi fost ori n-am fi fost: *suntem*.

Şi fiindcă suntem, suntem ceea ce suntem, adică, dacă vrei părerea mea. nişte scârbe gata oricând la orice pentru plăcerea noastră, dând alarma pe gratis, ejaculând cu precauţie, halind în prima urgenţă păsărici şi pâinea noastră albă, lăsând pe poimâine ce-ar fi trebuit să facem ieri şi începând de o sută de ori să realizăm câte ceva fără să reuşim vreodată să terminăm. Slăbiciunea noastră e atât de tare, încât ne slujeşte drept tărie. Drama noastră a tuturor a e că avem în chip uimitor forţa slăbiciunii şi că ne iertăm ofensele aduse altora fără să le iertăm pe ale altcuiva. Destinul nostru e să emitem cecuri fără acoperire, să înfulecăm slănină atunci când avem 4, 5 indicele trigliceridelor, să ne rugăm Domnului să ne ierte că nu ne rugăm Lui, să sărutăm în lung şi, cel mai adesea, în curmeziş, oameni pe care îi cunoaştem prost *înainte* şi nu-i mai recunoaştem *după*; să facem copii din nebăgare de seamă, să minţim pentru (şi cu) un da şi nişte nu; să ne bucurăm de plăceri contrare bunului simţ; să vomităm cu gura plină; să credem că ştim; să împiedicăm să se facă; să ne străduim să ascundem; să presărăm sare pe rănile aproapelui nostru şi mai ales să ne îmbălsămăm pe noi

înşine cu propriile lucruri de ruşine, pentru a ne păstra în starea de descompunere în care ne aflăm îndată după naştere şi care, după trecerea crizei de puritate, ne extaziază. Am fost peşti, asta am şi rămas. Priveşte la filiformitatea noastră admirabilă: orificiu bucal, tub digestiv, anus, coadă. Punct şi de la capăt. Peşti îţi zic. Şi cvasireptile. Ţiparul, mama noastră a tuturor. A, păi da: reptile. Şi mai mult ofidieni decât saurieni. Târându-ne până la mocirlă, cu pântecul plin de miasme. Şi Sfântul Biştar? Toţi vor muri de pe urma lui, fiindcă toţi sunt contaminaţi. O, monştri ticăloşi (fiindcă aţi fost cu duiumul), secături, căcăreze, imbecili nemernici, necurăţenii împrăştiate, extract de puroi! Fii poate că nu, dar cu siguranţă taţi de târfe.

Astfel mă agonizez printre injurii cu îndemânare generalizate, întinse asupra imensităţii aproapelui precum cerul deasupra capului de sculă de mortăciune de aproape al meu, prea aproape de mine ca să mai pot fi eu însumi cinstit! Fiindcă nu poţi să aparţii acestei chestii şi să fii exceptat de la ea. Să te naşti în cloaca asta şi să semeni cu oxigenul unei dimineţi forestiere. Aflat la adăpostul numărului, îmi blestem slăbiciunea, pornirea de a profita de plăcerile vieţii, despre care tocmai tu vorbeai, mareşalul Vinşieu, tu care aveai puritatea neputinţei.

Da, zvârcolindu-mă de voluptate pe canapeaua teribil de divan a negrei şi infernalei Murielle, îmi reproşez ce am între picioare, mai rău decât Victor Hugo care într-un alexandrin ar fi înfipt de treisprezece ori problema asta, Alexandrin cel Mare cum era. El care avansa mereu şi niciodată pe degeaba.

Dar, în sfârşit, remuşcări sau nu, ruşine sau mi se îndoaie, mă slobozesc fabulos, fratele meu. Trebuie să fii de acord cu mine. Deşertare intensă. A fi sau a nu mai fi. Spiritul îmi deraiază. Mi se înnoptează sub năvala simţurilor sublimate. Trăiască Mişu! Încă un rând la băiatul, până nu se răceşte tuslamaua; pariezi că mă ţin

baierile punguţei? Gogul şi Magogul meu e sceptrul înălţat al materiei triumfătoare. Gândirea e trecută în parcul rece. Va fi servită mai încolo, mai târziu, zămislitoare şi ea, dar de necazuri.

Nu sunt genul lăudăros în ale amorului. Am pudoarea exerciţiilor mele. Dar o rafală de asemenea anvergură e mare cât o suferinţă. Mă rup în bucăţi (citeşte stropi). Dacă nici asta nu e explozie, atunci ce-i explozia?

Mă rostogolesc, pe jumătate groggy, pe cvasicornerul domnişoarei. Şi iată întrebarea rituală, în funcţiune pe toate latitudinile şi cea mai mare parte dintre longitudini:

— A fost bine, scumpule?

Scumpul binecuvântează cu mâna lui de prealat. Monseniorul se blegeşte! Ea izbucneşte în râs.

— Pun pariu că acum îţi e sete.

— Sahara e printre rudele mele.

— Vrei alcool sau ceai de mankoboboko?

— Amândouă, fifty-jumătate, te rog!

Ea ciripeşte ca o volieră exotică, apoi se retrage în colţul cu bucătărioara.

— Cu glasoane?

Îţi dai seama cât e de bine utilată zeiţa ivoriană?

— Poţi să-mi arunci în pahar jumătate din Polul Sud. Cealaltă jumătate s-o păstrezi pentru al doilea pahar pe care-l voi bea.

Ce-i drept, sunt deshidratat mai rău decât creierul domnului Gerald Ford, care ar fi putut ajunge preşedinte al Statelor Unite dacă n-ar fi avut un uscător de păr în loc de cerebel. Ea face cristalele să clincăne şi apare cu un pahar plin cu un lichid maroniu.

— În ce constă, micuţo, ceaiul de mankoboboko? mă neliniştesc in extremis, amintindu-mi şedinţa cu rujul afrodiziac.

— Taie setea şi te destinde complet. E bun, bea! Îmi scutur capul, cu ce mi-a mai rămas din energie.

— Sunt deja turtit ca precum cauciucul unui turist

traversând ţinutul Gard în timpul unei manifestaţii a viticultorilor italofobi, aşa că mersi pentru calmant. Am treabă, puştoaico. Adu-mi mai degrabă nişte whisky pur.

— Te înşeli, râde papagaliţa mea. Te înşeli amarnic. Chiar nu vrei să încerci?

— Nu insista.

— Păcat.

— De ce?

— Ai fi scăpat de asta…

Îşi ţuguie buzele în formă de lalea şi scoate un chiot de să-ţi prefacă timpanul în buhai. Ca prin farmec, uşa adorabilei sale locuinţe se deschide, foarte brutal, trebuie s-o spun, şi trei gealaţi intră cu un aer hotărât.

Hotărât să ce? Aici e toată întrebarea.

Unul poartă un blug devastat şi un tee-shirt preconizând Coca-Cola, altul un costum de pânză albă plin de pete de toate soiurile, doar al treilea are o înfăţişare respectabilă, fiindcă e vetustă. Părul îi e alb, şi insul păstrează o zvelteţe de invidiat, într-o ţinută de şofer la un stăpân dintre cei mai pricopsiţi.

Primii doi deţin fiecare câte o bâtă lungă de un metru cincizeci şi cu un diametru superior încheieturii mâinilor lui Béru.

Vor să pună în scenă Marioara şi Vasilache?

Da.

Necazul e că mă iau drept jăndarul. Aşa că matahalele încep să mă croiască, alternativ şi din toate puterile, cum se bătea odinioară grâul, înainte de naşterea domnului MacCormish. Încerc să mă ridic, să mă năpustesc, dar lucrul ăsta mi-e imposibil, atât de violentă e grindina de lovituri ce se abate asupra carcasei mele oricum surmenate de manipulaţiile sodomizatei de Murielle.

Cel mai bun e s-o fac pe ariciul.

Aşa încât mă fac covrig, cu genunchii sub mine, cu

spatele cocoşat şi cu braţele înnodate pe ceafă.

LOVITURI ŞI LOVITURĂ DE TEATRU, PLUS O GRĂMADĂ DE RĂNI

Nu-ţi poţi închipui câte mi-au aplicat…

De altfel nici eu, atâtea au fost! Le ştiu doar pe cele mai babane, mai dureroase; dar în afară de buşiturile feroce, absolut martirizante, am încasat şi pleoscăieli mai mult sau mai puţin avortate, trase pieziş şi care îţi derapează pe spinare. Le uiţi îndată ce le-ai primit.

A, da, de halit am halit cu furca! De cele care te umplu de sânge, de cele seci, de cele zguduitoare, de-ţi răsună până în găoz, ca un pârţ de măicuţă într-o catedrală. Grindină deasă. Ca oul de struţ. Măgădăii nu mai osteneau să tot lovească. Mormăiau ca nişte plantigrade private de miere. Mai şi gemeau de plăcere; juisează omul cum poate. Unii înşurubând băieţei cuminţi, alţii colecţionând mărci poştale, alţii scriind misive anonime sau ducându-se să verifice cât au plătit impozit vecinii lor. Mereu a fost şi va mai fi câte o bucată de pâine de mâncat, până la judecata de apoi. Dar şi ce proces monstru o să fie ăla de la judecata de apoi. *Mamma mia*! Va trebui să existe un Dumnezeu de prima calitate ca să se descurce în toată grămada aia de nemernici! Să pedepsească în cunoştinţă de cauză şi să ierte la fel. E o sinecură nostimă pedepsirea atunci când nu eşti un vicios. Când îi contemplu pe toţi, atât de pierduţi, pieriţi, căzuţi pe burtă îndată ce-i ia cineva în primire: culcat! Îmi vine frig pe spinare. Teroare panică, ascultă la mine.

Dar eu n-o să mă mai sinchisesc de supunerea lor. Gata, e prea târziu. Îmi vor fi otrăvit viaţa, nenorociţii. În toate direcţiile. Atât de proşti, atât de nimicuri, atât de convinşi că sunt cineva aceşti nuli şi neaveniţi! Lamentabili până la a-şi zgândări rănile cu un ciob de la oala de noapte. Până la a-i auzi strigând „piua”, din stânga, din dreapta, din toate părţile. Încât e de ajuns o nimica toată

pentru a-i alinia în şiruri perfecte, cu degetul mic lipit de cusătura veniturilor lor. Un săptămânal te cheamă, îţi cere lista bunurilor, şi mintenaş te şi spovedeşti: casa lui tata mare, ulcica chinezească a mătuşii Hortense, pensia ta, totul, la cerere, hop! Ca să demonstrezi că tu eşti un posedant rezonabil şi că hogeacul tău nu face nici cât o ceapă degerată, că l-ai câştigat la tombolă, că eşti gata să-l cedezi, pentru cinci franci şi cinci parale, unui vânzător de vechituri. Scoaterea la iveală a rufelor curate, pentru a le ascunde pe cele murdare. Bineînţeles că a avea este imoral când te gândeşti la planetă, rămasă aceeaşi, dar supraaglomerată de bipezi într-o proliferare nebună. Bineînţeles, bineînţeles, dar eu îţi vorbesc de procedeul de renunţare din laşitate. De frica asta de a nu fi bine aliniat, de a trece drept… de a nu fi ca… Fireşte că bunurile acestei lumi vor lua sfârşit şi că, în curând, fiecare va mai avea doar posibilitatea să composteze pe câte una-altul, şi punct şi de la capăt. Fireşte că nu există nicio altă cale de a scăpa, şi că nici asta nu-i decât o trecere către eşecul inevitabil care va fi aruncarea afară din viaţă. Ceea ce nu-i împiedică pe oameni să nu ştie ce fac cu libertatea. Veacuri la rând au luptat să o cucerească, doar că n-au ştiut să se slujească de ea. De aici, totul se dă peste cap. Lipsa lor de experienţă, absolut totală, în materie. Să cucereşti libertatea e frumos, e măreţ, e nobil, deci uşor. S-o foloseşti devine o constrângere. Solicită calităţi pe care le ignorăm. Pentru a utiliza libertatea, trebuie să fii iepure, rândunică sau pir.

Dacă eşti om, abţine-te.

Şi pe urmă ne îndepărtează de povestea noastră, desigur. Dar ce ni s-a mai fâlfâit de ea, ce zici? Asta e, întrucâtva, libertatea? Să opreşti totul, ca să treci dincolo?

Nu te şucări, frate Lemeu: uite că mă întorc la realitate.

Bumbăceala formidabilă mă sfărâmă fără ca, totuşi, să mă facă să-mi pierd cunoştinţa. Mi se pare, în cursul

trecerii prin piuă, că aud râsul sadic al maicii Murielle. Ah, boarfa! Ce m-a mai tras de gâlci. Cameristă? Puţa! Era acolo ca să-l opereze pe Chultenmayer. Să-l supravegheze, să-i scotocească odaia şi bagajele. Şi pe mandea în acelaşi timp.

La un moment dat, omul cu plete albe oftează:

— Bine, opriţi-vă. Benjamin, du-te şi ia din furgonetă cufărul de răchită.

Benjamin, i-auzi, i-auzi. Presupusul ucigaş al domnului Sterny. Încerc să mă benoclez la el printre gogoşile şi alte tumefieri care mi-au crescut la ochi. Benjamin e tipul în costum de pânză albă plin de scârboşenii. Pleacă. Bătrânul şofer în livrea îşi aprinde o ţigară lungă, mentolată. Se sticleşte şi el, la mine, fără mânie şi patimă. Îşi face slujba şi nimic altceva. E, chiar, mai degrabă simpatic, pricepi?

În ciuda caftului recepţionat, am puterea să mai vorbesc:

— Auzi, tăticu', pot afla motivele acestei cotonogeli memorabile?

Scoate prin nările dilatate un jet de fum al naibii de rectiliniu.

— E de dorit să baţi bine carnea înainte de-a o mânca.

— Sunteţi încă antropofagi în familia voastră, tăticu'?

— Ni se mai întâmplă, la sărbători.

— Şi aveţi de gând să mă înfulecaţi de viu sau gătit?

— Crud, îmi răspunde cu seninătate omul. Sub formă de biftec tartar.

Acolitul lui se hlizeşte. Ca un tâmpit. Cu adevărat ca un tâmpit. Un râset de animal, fără căldură, fără mobil real.

— Ce v-am făcut?

— Tocmai că nimic. Încă. Rolul nostru e să prevenim.

— E inutil, cred, să vă întreb în contul cui acţionaţi?

— Nu în contul cuiva, ci a ceva.

— Care este?

— O cauză.

Încerc o mişcare ce-mi smulge un strigăt de suferinţă.

— Cauză mică, efecte mari, rânjesc totuşi. Nu prea cred în cauze care să necesite lovituri de bâtă. Eşti foarte sigur că asta a voastră e una bună, tăticu'?

— Dacă n-ar fi fost aşa, nu eram aici, niciunul, nici altul. Dar de ce dracu' îmi spui tăticu'? Dacă eram tatăl dumitale, nu semănai acum cu un cadavru.

— Din respect pentru părul dumitale alb.

— Dacă şi faţa mi-ar fi fost aşa, te-ai fi mulţumit să-mi spui domnule.

În fond, nu se înşală tipul. Rasismul e cumplit de ereditar, fie că te fereşti de el, fie că nu…

Vine şi muhaiaua de-afară, purtând pe umerii ei benjaminieni o coşarcă de răchită, pe jumătate ferfeniţită şi scârţâind mai ceva ca bicicleta unui popă.

*

* * *

După care m-au legat, m-au pus în coşarcă şi m-au luat cu ei. Iar transportul, biet al meu prieten, tot ce pot să-ţi spun despre el e doar atât: aolică! La cele mai mici legănări simţeam cum mi se smulge carnea de pe oase. Eram crăpat peste tot, prefăcut în zdrenţe, firimituri, tocătură… Zdrobit, totuşi ciudat de puternic, de parcă tărbacă turbată prin care trecusem trezise ceva în mine. Mă eliberase de o moleşeală interioară, secretă, nemărturisită, care îmi juca feste de la începutul întregii afaceri, îmi cufunda sufletul într-o dulce osteneală. Cred că mi se trăsese de la sărutul schimbat cu Marie-Marie pe scara profei ei. Clipa aceea aparte care dăduse nas în nas cu noi, la o cotitură a vieţii. Crease o vrajă sau, dacă preferi, un soi de descântec. Nu mai eram foarte eu

însumi. Iar acum, această sprintenă burduşeală, aceste lovituri josnice, dar aplicate în chip posomorât şi cu mai mare posomorală primite, m-au smuls din vechea stare de spirit.

Mi s-a acrit să mă prefac că acţionez şi să bat apa-n piuă. Mi-a ajuns totul până la sprâncene. Acţiunea îl face să freamăte pe războinicul de tip mandea, eşti la curent cu asta?

Bine.

Am ajuns la capătul drumului. Un drum foarte prost, care probabil că nu slujeşte la practicarea jocului cu bile. Şi mi s-a părut destul de lung. Căldura a încetat brusc, şi ploaia musonică a început din nou să scuipe din abundenţă. Să te minunezi, nu alta, cât de repede i-au apucat pandaliile pe cei de sus. Picăturile au bătut darabana pe acoperişul furgonetei – un adevărat tam-tam.

Apoi ne-am oprit.

Indivizii din faţă au coborât şi i-am auzit galopând sub trombele de apă. Rămân singur cu domnul Benjamin. Care mestecă nu ştiu ce, şezând pe o ladă goală. Ţine în mână un pistol cu butoiaş, îl învârteşte pe deget, stil western, dar atât de stângaci, încât îl scapă întruna şi, dacă n-aş fi legat, ar fi floare la ureche pentru mine să i-l prind din zbor. Numai că javrele astea m-au strâns în frânghii.

Privirile ni se întâlnesc.

— Cum e, Benjamin, merge? îl întreb, îşi înclină capul.

— Da, patroane, merge.

Să mori de râs, nu? că mă face patron în postura mea.

— Ştii ce-au de gând să-mi facă? zic.

— Nu, nu ştiu.

— Să mă ucidă?

— Probabil că poate da.

— Şi tu?

— Cum adică şi eu, patroane?

— Tu de ce l-ai ucis pe Sterny?

Păcatele mele! Ce mai schimbare la scenă deschisă! Curios efect să vezi un negru pălind. Faţa îi devine cenuşie, ochii galbeni, buzele vinete. Ai crede că poartă o greutate prea copioasă pentru muşchii lui.

— Nu l-am ucis pe Sterny! protestează, dar pe un ton atât de ipocrit, încât mă face să mă gândesc la Toinet al nostru când se repede la mama, cu picioarele depărtate, asigurând-o că servitoarea spaniolă s-a scăpat în scutecele lui.

— Ba l-ai ucis în camera ta, sugrumându-l, bătrâne Benjamin. Şi cadavrul e tot acolo.

O să mă crezi numai dacă o să vrei, cum zise Béru al meu, dar nătărăul ăsta castanietează din proteză. Iar eu, şmecherul de Santa, căruia nimic din ce-i omenesc nu-i e străin, cum se zice în paginile roz din enciclopedia Larousse, la litera „O”, mă gândesc în mare iuţeală. Spaima asta cumplită, neagră cum s-ar spune, îmi arată limpede – în ciuda condiţiilor – că băiatul nu i-a făcut de petrecanie burduhănosului amic al lui Chultenmayer ascultând de un ordin, ci din proprie iniţiativă. Şi întrezăresc o posibilă ameliorare a situaţiei.

— Ascultă, Benjamin, eşti de acord că, dacă povestesc despre asta pretenarilor tăi şi ăştia se duc să dea o raită la tine în cameră, o să iasă nasulie mare pentru mata?

Un solo de baterie îmi răspunde, interpretat de cele treizeci şi două de lopăţele ale lui Benjy. Şi acum văd gugumănia pe care am comis-o. Omul o să mă sfredelească pentru a mă reduce la tăcere. Încă nu se gândeşte la asta, dar se va. Iată: privirea îi devine fixă, iar fruntea i se încreţeşte. Trebuie să comand „maşină stop”. Să opresc stricăciunile.

— Nu, Benjamin, n-ar servi la nimic să mă omori, fiindcă am anunţat descoperirea mea, şi numai eu te pot pune la adăpost de consecinţe. Dar pentru asta trebuie să rămân în viaţă şi să fiu liber. Aşa că povesteşte-mi în viteză tot ce ştii, iar în vremea asta îmi desfaci legăturile, după care îţi trag o castană în naso-metru, ca să poţi pretinde că am evadat. Înţelegi cum devine?

— O, da, patroane.

— Atunci dezleagă-mă şi vorbeşte.

*

* * *

Sunt zile când norocul e de partea ta.

Şi zile când, dimpotrivă, îţi dă cu tifla. Degeaba te străduieşti cât poţi, dacă e să dai de dracu', dai de dracu'.

Cum se întâmplă şi în cazul meu aici de faţă. Iată că am găs*it in extremis*, şi într-un mod total neaşteptat, un mijloc de a ieşi din budă. Benjamin îmi bâiguie ceea ce ştie, şi ştie multe, numai că degetele neîndemânatice îi tremură prin căpiţa de noduri care îmi închid legăturile.

— Taie-le, taie-le! îl îndemn.

El protestează cum că nu, că să le taie va însemna că a participat la evadarea mea, în vremea ce dezlegatul, ei bine, ar putea fi luat drept opera mea, la o adică. Aşa că ţine să le dezlege ca la carte. Iar emoţia adăugându-i-se la stângăcie, îl împiedică să-i dea bice, nătărăul dracului! Nu e dotat pentru broderie, ce mai la deal la vale. Nu-l văd în rolul Penelopei pe neică ăsta.

— Grăbeşte-te, pentru Dumnezeu.

— Stai, patroane, că s-a înţepenit. Sunt prea multe noduri.

Şi nu apucă să spună mai mult, că uite: marţafoii se întorc, în pas alergător. Unul a urcat în cabina droaştei.

— Taie! orăcăi.

— Nu, patroane. Dacă tai, or să mă omoare. Trebuie

să pară ceva natural.

Cabrioleta începe să facă marşarier. Nu prea mult. Ne oprim. Alţi paşi. Cele două uşi ale furgonetei se deschid. Un puternic şi înţepător miros de humus mă descumpăneşte. Ţipete de păsări. Recunosc chemarea tucanilor şi pe aceea a cacatoilor. Ploaia se îndepărtează brusc, aşa cum slăbeşte apoi moare impetuos un jet de stropeală atunci când închizi robinetul. În imensa natură se simte un soi de descurajare. Văd cum cerul redevine albastru. Cum soarele se întoarce.

Negrul cu păr alb supraveghează manipularea mea. Benjamin şi acolitul lui mă cară precum: o legătură cu rufe murdare, un balot (dacă eşti tradiţionalist); sau precum: un balon de sondă meteorologică, o sabie a lui Damocles, o epidemie de ciumă bubonică (dacă eşti suprarealist). Străbatem o distanţă scurtă, câţiva metri, nu mai mult, pe o suprafaţă pardosită cu dale. Şi pătrundem într-o clădire uriaşă, ce slujeşte drept hangar mai multor avioane de turism. Există aici un *Chaudron-Grenier* monomotor, un *Skyzofréne 23* bimotor şi un *Katrine Arley*[15] de toată frumuseţea, care e cluul acestei mici flotile de aeroclub. Opt locuri, climatizare parfumată, aripi sustensibile, centuri de securitate ameliorate pentru castitate; e un aparat superlux, cu rază mare de acţiune, în stare să te ducă sus şi departe.

Spre bijuteria în cauză sunt târât. Întrucât, pentru a urca la bord, trebuie să pui un picior pe marginea cauciucată a aripii din dreapta faţă, mi se scot legăturile inferioare. De data asta, cât ai zice peşte, şi – o, ironie a sorţii! – tocmai mister Benjamin e însărcinat să mi le secţioneze.

Pilotul se află de acum la postul lui. Un alb, dar în Africa, adică are ciroză şi oleacă de paludism. Poartă numai cămaşă, şi nasul lui pare o hartă a Franţei

15 Chaudron - ceaun, *grenier* - hambar, *arh* (arg) - obiect lipsit de valoare (n. tr.).

înfăţişând căile de navigaţie, în asemenea măsură e întreţesut de parcursuri trasate cu albastru şi roşu, ba chiar şi violet. Ochii mari şi roşii, ca într-un desen de Frolon, îi servesc, probabil, drept lumini de poziţie în caz de pană.

Dar să-l lăsăm pe pilot, hai mai bine să-ţi vorbesc despre ceilalţi pasageri, fiindcă merită osteneala. Benjamin nu participă la voiaj, ceea ce regret, fiindcă în cazul meu un aliat nu e deloc de neglijat. Îl înlocuieşte o gorilă care ai jura că e Amin Dada sau gorila lui geamănă. Individul şade pe cel de-al doilea scaun de pe traveea paralelă cu cea a pilotului. Stai să-ţi explic mai cu de-amănuntul. Într-un avion mic există două rânduri de scaune. La babord: pilotul. La tribord, un scaun liber pe care mă instalez eu. Mă urmăreşti atent? Mersi. Deci în spatele meu se află sosia lui Amin. În spatele pilotului e un alt negru, cu cap de împărat roman bronzat de moarte pe plaja din Ostia, cu un costum mişto, ochelari pe care şi-i pune şi şi-i scoate fără încetare, un început de calviţie frontală care îngăduie să-i apreciezi profilul în pantă dulce al dovleacului şi nişte buci proptite în nişte guşi susţinute la rându-le de cute de grăsime, fiindcă băiatul e obez din toată inima, ceea ce croitorul lui nici nu ascunde. Mi se pare că-l recunosc. Pe semne că nu neapărat l-am întâlnit, dar i-am văzut mutra pe undeva. Aşa că îmi scotocesc prin albumul cu amin-uri, şi în cele din urmă un nume prinde contur: Linduré! Sauveur Linduré, unul dintre cei mai apropiaţi colaboratori ai preşedintelui celui cumsecade, Houphouët-Boigny[16]. Important personaj fildeşian. Frecvente călătorii în Franţa şi prin mai e state; cam aşa ceva şi aşa mai departe. Ce face pe-aici nenea ăsta? Pe el să-l fi numit Benjamin, în cursul recentelor lui confidente, „marele patron”?

Fir-ar să fie, cum se spunea odinioară pentru a se evita să se strige „shit, shit, shit”, ceea ce e mult mai

16 *Fouetter* (arg.) - a puţi; *aignes* (arg.) - picioare, *aignon* (arg.) - anus (n. tr.).

echilibrat ca exclamaţie, în fine, aşa cred eu, şi fiecare cu părerea lui. Fir-ar să fie, afacerea capătă o afurisită de coloratură politică!

Bun. va să zică îţi recapitulez pasagerii enumeraţi până aici: pilotul. Amin bis gorila, Sauveur Linduré ministru al nu ştiu ce, dar ce contează. Pe urmă încă o gorilă, în fundul aparatului; îmbrăcat într-un costum alb cu ferigi imprimate cu negru; şi ca să termin cu încărcătura: domnul Chultenmayer, soţia şi fiica lui.

Cred că n-am uitat pe nimeni. Şi de altfel cine şi unde să mai fie, dacă avionul nu deţine decât opt locuri? Mai ales când cele două gorile cântăresc, probabil, cât o vacă, îţi dai seama ce mai suprasarcină, păi nu? Ai tot interesul să-ţi goleşti buzunarele şi vezica înainte de a pofti la bord!

PROFEŢIA BĂTRÂNULUI ŞOFER

— Ce întâmplare, scumpă doamnă Mudas! mă adresez celei în cauză.

Văduvioara face o mutră jalnică. Şi babaca-său idem, asemeni şi maştera. I-ai crede pe toţi trei dindărătul convoiului funebru al soţului. Întristaţi, îndoliaţi, înneguraţi. De un tragism absolut deloc comic. Frumoasa Rose-Mary îmi adresează o drăgălaşă de privire sfârşită. O privire lipsită de speranţă, înfrântă, pierdută. Gen ultima, de câine în agonie care îţi spune adio cu coada ochiului, încredinţându-se, fără spaimă nici durere, morţii invadatoare. Lucrul cel mai trist de privit este resemnarea. Când te afli în prezenţa unei fiinţe resemnate, simţi nevoia să te aşezi în faţa ei cu picioarele încrucişate şi să te abandonezi la rându-ţi destinului.

— Faceţi nişte mutre cu toţii! îi iau peste picior. Încântat să vă cunosc, domnule profesor. Am avut ocazia să apreciez întinderea geniului dumneavoastră şi ştiu cât e de vast.

Şi el rămâne abătut, lipsit de reacţie.

Pilotul gâdilă comenzile, apoi face semn gorobeţilor

care se străduiesc alternativ asupra elicelor. Se aude un sforăit la babord, pe urmă la tribord. Katrine Arley începe să ruleze pe cimentul hangarului, fără zdruncinături, uşurel. Iese în pârjolul reînnoit de afară. Cerul are nuanţe indigo, vestitoare ale amurgului. Pista a fost construită în marginea pădurii. E plină de iarbă. Am ajuns în capătul ei, în sens contrar fâlfâitului marelui caltaboş roşu cu dungi albe.

Vecinul meu bagă gaz. Aparatul se ridică dinspre coadă, ca un sex plin de dorinţe. Gata să se înfigă în gol. Pilotul dă brânci motoarelor, şi începem să rulăm, din ce în ce mai repede. Devenim aproape uşori, pierdem contactul cu solul, ne despărţim hotărâţi pentru a ne îndrepta către enormele frunzişuri ale pădurii ce ne închide orizontul. Îţi vine să crezi că ne vom înfige, bine mersi, în colosala verdeaţă. Dar taxiul îşi ridică în chip splendid botul rasat, şi iată că arborii deşi alcătuiesc sub noi o mare de nori verzi. Descopăr, cât vezi cu ochii, imensitatea vegetaţiei. În dreapta mea, o mare deschidere râioasă, cu sângerări de pământ roşu, şi doi elefănţei, panicaţi de rafalele motoarelor noastre, fugind ţepeni, cu urechile lipite de cap şi trompa la orizontală. Ce frumoase ar fi toate astea, în alte împrejurări.

Renunţând să mai leg vreo conversaţie cu familia Chultenmayer, mă întorc spre Linduré, politicianul gras, cu ochelari de baga cu schimbător de viteze. Curioasă mania asta gaullianã a lui de a-şi scoate şi pune alternativ bicicletele. O atitudine? L-a văzut odinioară pe bătrânul Charley făcând asta şi şi-a zis că trebuie să fie culmea fineţurilor. Că gestul ăsta de august al politicii îl intelectualizează pe om.

— Ei bine, excelenţă, îi zic, unde ne duceţi? La reşedinţa dumneavoastră de vară sau la un safari?

Îşi scoate, sever, ochelarii.

— Mai curând la safari, domnule comisar.

Apoi îşi slăbeşte niţel centura, ca să se poată suci

spre Chultenmayer, şi-i aruncă acestuia din urmă:

— Dragă profesore, deoarece am subscris dorinţelor dumitale, cer să subscrii şi dumneata celor ale mele. Refuzul dumitale încăpăţânat de-a o face mi-a devenit insuportabil, aşa că îţi voi administra dovada faptului că sunt un om hotărât.

Îl bate pe umăr pe pilotul aflat în faţa lui – ţin să-ţi amintesc:

— Domnule Bradley, zice, la ce altitudine zburăm în clipa de fată?

Interpelatul râgâie un parfum de bourbon, îşi consultă altimetrul şi răspunde:

— Ceva mai mult de o mie de metri.

— Ceva mai mult de o mie de metri, repetă Linduré; când te gândeşti că oamenii îşi frâng gâtul căzând doar de pe picioarele lor, rămâi pe gânduri, nu?

Îşi pune iar ochelarii, îşi sprijină una dintre cele paisprezece bărbii de spătarul propriului scaun şi începe să se sticlească la Sfânta familie Chultenmayer. Se doreşte oare şarpe-hipnotizator. Crede în magnetismul lentilelor lui cu dublu focar? Trece o vreme în care nu auzim decât zumzetul solid al motoarelor bine dozate şi deloc surmenate. Apoi:

— Domnule profesor, se va petrece următorul lucru: ne veţi spune, în vreme ce continuăm să zburăm, unde se află obiectul. Îndată ce veţi furniza informaţia, noi o vom comunica prin radio unei echipe care o aşteaptă. Această echipă o va primi prin telefon sau printr-un curier. Şi va face verificări. Dacă indicaţia dumitale e corectă, totul se va sfârşi cu bine. Dacă e falsă, le vom arunca din avion întâi pe una, apoi şi pe cealaltă dintre doamnele care vă însoţesc. M-am făcut înţeles? Ca să pricepi că nu e vorba de nicio glumă, îl vom azvârli afară imediat pe comisarul San-Antonio.

Pocneşte din degete.

Pilotul manevrează bilibonul de deschidere, şi uşa de

lângă mine culisează. Gazul a fost redus, şi bimotorul pluteşte ca un vultur benoclându-se la o turmă de oi de pe păşune. Mirosul pădurii urcă până la noi.

În spatele meu, Amin Dada s-a ridicat. Vine în faţa mea, să mă înhaţe de gât.

— Domnule Chultenmayer, zic, cu o voce care încearcă să facă onorurile situaţiei, dacă aţi hotărât să daţi satisfacţie excelenţei sale, poate că ar fi bine să vă grăbiţi?

Linduré îşi apucă ochelarii cu amândouă mâinile şi îi ridică teatral.

— Hotărârea profesorului nu va schimba cu nimic soarta dumitale, domnule comisar. Să spunem că ai trecut dincolo de puntea de unde nu mai există întoarcere. Sunt obligat să mă despart de dumneata. Hai, dă-i drumul, Banko!

Mă ghemui în mine însumi, decis să-mi vând pielea la preţul cel mai bun. Am picioarele libere şi sunt al dracului de pornit să fac ravagii prin hărăbaie înainte de a mă lăsa expulzat. Dar matahala cu mutră de hipopotam îşi dă seama de combativitatea mea. S-a prins îndată că nu fac parte din neamul celor supuşi. Şi atunci ştii ce-mi face?

În cazul ăsta explică-mi şi mie, fiindcă n-am prea avut timp să văd.

Înainte de a ajunge cu totul în faţa mea, pe când încă se mai află pe intervalul dintre scaune, îmi trage o lovitură cu muchia palmei în mărul lui Adam, ceea ce îmi lasă impresia că ochii mi-ar ţâşni afară din cap, laolaltă cu limba şi chiar gogoşile din mătase. O asfixie paralizantă. Iată-mă inert ca o faţă de masă slinoasă pe care o scoţi după un banchet. Băiatului nu-i mai rămâne decât să mă înşface de legături. Mă dezlipeşte de scaun, biată păpuşă de rumeguş, cum ai scrie şi tu, fireşte, dacă ai fi în locul meu (în care caz eu m-aş păzi ca de foc să fiu într-al tău, şi încă cum!) şi mă împinge spre golul somptuos, violet, albastru intens, cu verdele întunecat care urcă spre cer şi păsări colorate, deasupra acestui verde, asemeni unor flori

într-o prerie vălurită. Doamne, cât e de frumos!

Muşcătura aerului mă reînsufleţeşte. Îmi regăsesc influxul. Mă zvârcolesc cu disperare, ca să încerc să-i trag un şut pe dedesubt lui Amin Dada Banko; să-i dau un gol în ultima secundă. Tălpile mi se lovesc de o suprafaţă prea dură ca să fie vreo parte de corp omenesc, şi a cărei rezonanţă, de altfel, e metalică. Drace, era fuselajul avionului! Nu fac altceva decât să mă îndepărtez de aparat.

Ale mele sunt natura sălbatică, pădurea mai mult sau mai puţin virgină, cu elefanţii ei, papagalii şi alte maimuţe. Acum înţeleg isteţimea bătrânului şofer în livrea, care mă asigurase că voi fi deghizat în biftec tartar.

Bine, am flecărit destul.

Nu cumva cad? Drace, dar nu suntem într-un desen animat!

ŞI DACĂ IISUS.

De câte ori, de-a lungul vieţii, oamenii nu m-au sfătuit „s-o las să pice”!

Dar eu n-o lăsam niciodată să pice.

Deşi acum o fac.

Şi ce las să pice? Pe cine?

Pe mine!

Pe mine, Santonio, numit mult iubitul, ca Ludovic XV. Mai abitir decât Ludovic XV, fiindcă Parc-aux-Cerfs al meu e pavat cu mult mai multe târtiţe frumoase şi mai multe intenţii bune. Semăn cu un Ludovic al XV-lea care ar fi propriul lui Voltaire şi nu l-ar iubi decât pe Ludovic al XIII-lea.

Aşa că, în chip fatal, las totul să pice.

Va fi pentru ultima oară, fiindcă o înălţime de o mie două sute de metri îţi dimensionează viitorul la răstimpul cât te duci la vale. Lucru de necrezut, în loc să mă înfricoşez, încerc să-mi aduc aminte care e viteza maximă atinsă de o greutate în cădere. Ştiu că, începând de la o

anumită distanţă, această viteză rămâne constantă. Îmi etalez braţele şi picioarele, jucându-mă de-a frunza uscată, pentru a încerca să-mi frânez prăbuşirea. Şi am, efectiv, senzaţia că planez. Dar nu ignor deloc că e parţial iluzorie, că moliciunea în care alunec e implacabilă. Şi că, de fapt, cad ca un pietroi. Şi că mă voi face afiş pe pământul gălbui sau mă voi dezmembra în încrengăturile copacilor, acolo, jos. Oricum, voi exploda, într-un *scratch* cumplit, de benzi desenate.

Cu o miliardime de secundă înainte de a percuta, voi fi acelaşi ca în această clipă, intact, perfect pus la punct, admirabilă maşinărie omenească născută de-a lungul unor întregi ere îngrămădite de-a valma. Apoi va veni impactul, şi, instantaneu, totul va înceta să existe. Perspectiva asta mă dopează. N-am să simt nimic. O asemenea storcoşire nu mai lasă loc nici unui grăunte de suferinţă. Toată greutatea Pământului îmi va cădea în cap. Fiindcă Pământul cade pe mine şi nu eu pe el. Şi se va sfârşi. Totul, cu desăvârşire. În amintirea lui Tonio al dumitale, scumpă doamnă, va rămâne o pată colorată. Băiatul care te croşeta în ajun atât de frumos, cu ardoarea pe care ţi-o aminteşti poate, scoţând numai puţin nasul afară, şi repede dând buzna iar înăuntru! Popâc! Dat prin răzătoare! Gata! S-a zis cu Sana! Păsărelele, o clipă deranjate, vor începe din nou să zboare de colo-colo, să pălăvrăgească, să ţopăie.

E frumoasă pădurea din Africa. Maiestuoasă. Ce nuanţe de verde! Şi dâra aceea de culoarea şofranului! Un râu cu debit nesigur şi care se încolăceşte pe solul însetat?

Pământul îmi iese în întâmpinare, dar fără sălbăticie, ci cu o mişcare amplă şi superbă, irezistibilă. Încât îmi interpretez în minte *Dunărea albastră*, ca în *2001, Odisee spaţială*.

Mă rotesc, alunec pe o parte, mă duc de-a berbeleacul…

Cap de linie, peste cât timp? Drace, lungă mi se mai pare coborârea asta! Nu sunt chiar nerăbdător, dar

aproape. Oare vreo tentaţie necurată se adaugă forţei de atracţie terestre, pentru a mă duce la pierzanie? O asemenea senzaţie, amice, nici la circul Barnum n-ai să găseşti. Marea vegetală se precizează, se umflă. Nuanţele i se schimbă. Verdele capătă fâşii mai întunecate, pete mari, aproape negre.

Îmi continui călătoria pe verticală. Iată-mă al tău, o, bunule pământ roditor, care m-ai făcut şi mă iei înapoi pentru a-mi da alte întrebuinţări, a-mi încredinţa alte funcţii…

Bun, va să zică voi plonja printre copaci, e lucru hotărât. Fără îndoială, voi fi tras în ţeapă. Dar perspectiva unei salvări confuze mă copleşeşte deodată, irezistibilă, stricându-mi seninătatea. Odată cu nedesluşita speranţă de a scăpa, mă cuprinde şi oroarea faţă de situaţia în care mă aflu. Era prea frumos, prea bine, prea uşor. Aveam să dau de dracu’ fără prea multe complicaţii. Ce mi-o fi venit să-mi zic că grosimea ramurilor şi a frunzelor…

Dar, pentru Dumnezeu, o mie şi ceva de metri nu sunt puţin lucru! Aşa ceva te transformă în meteorit. Nu crengile mă vor intercepta, ci eu voi face o gaură mostră în frunzişuri! Voi fi rupt în bucăţi, sfârtecat ca de o râşniţă fantastică.

Aşa că redu-ţi la tăcere instinctul de conservare, Antoine. Spune la revedere domnilor şi doamnelor. Fă-ţi reverenţa…

Finito!

Hai, închide ochii. Nu? Atunci uită-ţi aripile false şi du-ţi mâinile la faţă, ca să nu mai vezi nimic. Da, fiule, chiar aşa! Nu cumva însă faci asta mai degrabă ca să-ţi pui la adăpost moaca drăgălaşă, de seducător pe la nunţi şi banchete? Hai, fii sincer!

Aş vrea să mă mai gândesc, dar un infernal fior de spaimă mă blochează. O să crăp de frică înainte să explodez? N-ar fi prea grozav. Nimeni n-ar şti, dar pe mine m-ar face de ocară. Şi nu-i doresc nimănui să moară

nemulţumit de sine însuşi.

Şi atunci simt o harababură internă. Nu ceva extrem de dureros. Fireşte, e vorba de o oarecare zdruncinătură a subsemnatului; dar o zdruncinătură „moale”. O palmă ţeapănă pe toată suprafaţa. Apoi căderea mi se încetineşte până la un anume punct mort, şi uite că mi se face un brânci în direcţia opusă, adică de jos în sus, aşa cum dopul pe care l-ai scufundat într-o oală cu apă se grăbeşte să se ridice fiindcă l-a citit pe Arhimede. Tot astfel urc şi eu. Drăguţ, nu?

Îmi zic „Alo, Santonio, asta să însemne că moartea şi-a îndeplinit fără greş lucrarea şi că Domnul Nostru Iisus Hristos te şi cheamă la Sine?”. Mă propulsez în sens invers celui din care am venit. Dar nu prea mult, întrucât am şi început să cobor din nou. Pe urmă pleosc, o nouă palmă, mai molcuţă. Un nou început de urcare. Şi un freamăt. Mă simt deodată aproape imobilizat, mortal de bine. O biutiful siestă. Mă aflu într-un hamac?

O muzică răsună prin codru. Beethoven, îmi pun timpanele în foc că asta-i. E plin de frumoase „pup pum, pup pum, tam tam”. Încerc să mă mişc. Abia-abia reuşesc, fiindcă orice veleitate de mişcare e parcă încleiată. În cele din urmă, îmi degajez palmele din faţa ochilor care vrăjesc atât de repede servitoarele şi femeile de lume.

Iar ceea ce văd, într-adevăr, nu e paradisul pe care tu, cândva, ai să-l găseşti. Sunt suspendat deasupra unui mic luminiş. Sub mine, la cel puţin trei metri, un moşneguţ chel, cu o barbă mare, ochelari de fier, şorţ kaki şi espadrile, întinde pumnul spre mine şi mă invectivează. Doi zdrahoni de negri, cu şorturi albe, mă privesc şi ei, cu gura atât de tare căscată, încât nu cred să mă înşel afirmând că celui mai înalt îi văd marele colon; cum s-au mai schimbat timpurile, nu?

Bătrânul gnom l-ar putea înlocui pe Supărăciosul într-un rimeik al *Albei ca Zăpada*, înjurăturile lui care îmi parvin au ceva derizoriu, străvechi, hazliu. Omuleţul urlă

nişte chestii precum: mârlan, ţopârlan, mocârţan etc. Păi îţi dai seama?

Negroteii se prosternează din cauză de mandea, cum că am căzut din cer, şi strigă „Iisus! Iisus!”, ceea ce îţi dovedeşte că bătrânii noştri misionari de altă dată n-au venit prin sector doar ca să înfulece manioc şi păsărici de doamne pigmee.

De bine de rău, reuşesc să mă rostogolesc pe plasa întinsă pe deasupra pădurii. Aceasta alcătuieşte un buzunar în locul impactului meu. Ca să ies, mi-ar trebui un cuţit. Neavându-l, mă folosesc de mijloacele de bord şi, ajutându-mă de tălpi şi de degete ca să mă agăţ, mă caţăr până la imensa ruptură produsă de greutatea mea. Să mă extrag din capcana asta e o treabă al naibii de complicată. Dar şi eu sunt un tip al naibii, fără a vrea să rostesc cuvinte care îmi convin şi mă califică şi mai bine.

Pe scurt, după zece minute de eforturi lăudabile, aterizez în faţa cheliosului în delir. Printre orăcăielile lui, mă prind la tot ce s-a întâmplat: piticuţul e ornitolog la Facultatea din Bruxelles şi a pus să fie întinse imensele plase pe deasupra copacilor pentru a încerca să captureze o specie, pe cale de dispariţie, a unei păsări căţărătoare: marele tucan Tamon, care seamănă cu dropia de Dijon, dar e mai galben, iar penele de la coadă îi sunt cârlionţate, nu-i aşa? Tocmai încercuise în năvoadele lui imense o pereche de tucani Tamon, poate ultima de pe pământ; când iată că eu dau buzna, rup plasele, iar javrele de tucani Tamon o şterg spre alte zări de soare pline.

Zice că o să moară de inimă rea, profesorul Van Desmouhle[17]. O viaţă de căutări. O expediţie navlosită pe bani grei şi încă în franci belgieni! îi prinsese pe cei doi tucani. Nu-i mai rămânea decât să strângă plasa din ce în ce mai mult şi pe urmă să-i prindă. Şi, drace, atunci apar eu, nu se ştie de unde. Iar plasa crapă ca norii Brestului în Prévert. Iar cele două păsărele profită de ocazie ca să

17 *Moule* (arg.) - sexul femeii (n. tr.).

fâlfâie aiurea.

Bun, întrucât mi-a mai interpretat acest cântec, cu aceleaşi cuvinte, mai înainte cu cincisprezece secunde, hotărăsc să nu-l mai las să trişeze şi încep să galopez spre Range-Roverul, de culoarea nisipului, staţionat între trunchiurile copacilor. Ambreiez, demarez. Auxiliarii negri mă privesc cărându-mă şi se închină în două exemplare, cu un deplin acord pe chipurile lor cumsecade. O singură chestie: habar n-aveau că Iisus ştie să şofeze. Asta îi surprinde niţel; dar, la dracu', dacă nici Dumnezeu n-ar şti să driveze o hodoroagă, atunci cine şi-ar mai merita permisul de conducere?

FLECUŞTEŢUL ESENŢIAL

Ornitologul nu vâna numai tucanul Tamon. Vehiculul e ticsit de colivii. Iar acestea sunt pline de păsări în culori aprinse. Există păsări elizeene tricolore, mari-duci de Gérolstein, păuni cu fluier, palavragii André, colibri cu minijupă, cazuari Cinq-Sirs, tetra Logii, milanezi San-Remo şi altele, multe altele, cărora nu mi le amintesc numele. Păsărelele, dacă mă întrebi pe mine, sunt drăguţe, dar prea zbiară. Ai putea să juri că Range-Roverul e o manifestaţie a ligii sufragetelor. Se cip-ciripeşte, uguie, guguştiuceşte, pitpalaceşte, bibilicişte, piu-piuieşte de-ţi pulverizează clăpăugele.

Dar în cele din urmă uit acest concert, îmi înalt sufletul şi-i mulţumesc călduros Providenţei. Care mi-a acordat un miracol, nu poţi nega. Să fii expulzat dintr-un avion şi să te trezeşti într-o plasă, în vreme ce, uneori, la circ, până şi acrobaţii experimentaţi cad alături de fileul de protecţie, dacă asta nu-i o milostenie a Providenţei, eu sunt gata să-ţi achit cutia cu pilule a servitoarei portugheze.

Un drumeag şerpuieşte în magnifica pădure ivoriană. Şi cum ziua se duce mai iute decât sănătatea ta, nu mai văd nimic. Avionul trebuie să se fi întors la bază. Le-or fi azvârlit pe femeile lui moş Chultenmayer, cum îl

ameninţau? Ori bătrânul a cedat, după severa demonstraţie pe pielea mea?

Probabil că a cedat. Cine ar putea rezista unei asemenea ameninţări? să-ţi vezi soţia, fiica, de altfel pe oricine, aruncate de la un kilometrii altitudine! Căzând şi rotindu-se ca o frunză uscată care cel puţin are privilegiul de a fi murit înainte de a cădea!

Bine, să admitem că a cedat. Şi atunci?

Un fior lejer îmi străbate şira spinării.

Dacă aşa s-a întâmplat, mâine… Dar nu e cazul. Eu, San-Antonio, de asta sunt aici – ca să împiedic treaba cu pricina.

Ba chiar ca să…

*

* * *

Mamaia îşi pregăteşte potolul, pisând într-o piuliţă, la fel de curată ca o umblătoare dintr-o gară afghană, banane verzi, manioc şi ignamă. Şi cum exerciţiul o surmenează, se uşurează slobozind nişte râgâieli tunătoare, ce scutură perdeaua de mărgele care îi desparte de exterior vizuina.

— Iarăşi tu? mă întreabă cu frumosul ei râs gingival, care îi pune superb în valoare ultimul dinte negru.

— Aş vrea să ştiu dacă l-ai mai văzut pe Benjamin, mamaie. Îşi accentuează râsul radios, şi-i zăresc amigdalele alburii, reprimându-mi un incoercibil fior, cum se scria în romanele doamnelor de altă dată.

— Tocmai a venit, cu un cufăr mare, îmi răspunde ea. Şi a trimis după Bokono, să-l ajute să ducă bagajele până la maşina de colo de pe stradă.

Ştii cum am căzut? Nu la pisc. La ţanc.

Chestia pitorească e că bătrâna grăsană, care cunoaşte camera locatarului şi precaritatea ţoalelor acestuia, nu se miră că omul are cu ce umple un cufăr şi nevoie de ajutor pentru a-l căra mai apoi. Dar aşa e. Ba

chiar aşa şi-aşa!

— Spune-i lui Bokono să nu se mai deranjeze. O să-l ajut eu pe Benjamin.

Şi o iau către odaia băiatului. Băiat care nici măcar n-a blocat uşa, atâta încredere are în inerţia ambiantă. Îngrămădeşte cadavrul lui Sterny într-o străveche valiză de răchită, hărtănită toată, asudând şi gâfâind din pricina greutăţii defunctului.

— Aşteaptă, fiule, vin să te ajut.

Abia dacă tresare dobitocul. Apariţia mea îl surprinde în treacăt. Ce-i drept, n-a asistat la paraşutarea expresă a lui mandea, şi-şi poate deci imagina o eventuală eliberare.

Îmi zice mersi. Îi răspund: „n-ai de ce”, fiindcă ăsta-i adevărul: n-are de ce, ce mai! Dacă nu ne-am face nişte servicii mărunte unii altora…

Când capacul e pus deasupra, îi declar amicului că bine, mortul e băgat la cutie, dar pentru moment îi vom lăsa pe loc sicriul de răchită. El răspunde că ba nici pomeneală, vrea să se ducă să-l arunce în mare. Eu reafirm că nu. El insistă că ba da. Şi, fatalmente, încasează pumnul lui mandea în plină crăticioară. Vedeai tu o altă soluţie?

Ochii i se învârtesc precum cadranul de la *Cifre şi Litere*. Şi iese 88. Altfel spus, nişte priviri înceţoşate. Cade. Îl buzunăresc dacă are vreo armă. Posedă două, plus o chestie bizară. Armele sunt: un pumnal fildeşian, de genul celui pe care sticletele dorea să mi-l planteze în omoplat, şi un revolver vechi, cu nichelul julit pe ici pe colo, dar convenabil garnisit. Cât despre chestia bizară, aceasta e din oţel – brunat, în ceea ce-l priveşte. În mijloc cu o lentilă groasă de şase centimetri, ciudat şlefuită. În formă de echer, posedă un petafinor iudeo-masonic de convexie moldovenească, plus, la bază, un clivor bisextil cu tăbăcire neutră. Te prinzi la figură? Toată piesa nefiind mai mare decât un glutomol mijlociu.

Gânditor, vâr în buzunar obiectul. Ca şi suma, rotunjoară, de un milion de franci elveţieni (cei mai buni).

Benjamin a pierdut totul, în afară de cunoştinţă. Pe asta o recuperează. Dar nu mai mult. Îi arăt spilblick-ul.

— Era la Sterny, nu-i aşa?

— Da, patroane.

— Şi tu trebuie s-o dai grupului „Panterele albastre”, despre care mi-ai vorbit în furgonetă?

— Da, patroane.

— Iar Sauveur Linduré crede că Chultenmayer n-a vrut să-i pună maşinăria la dispoziţie?

— Cu siguranţă, patroane.

Ce mizerie! Atunci femeile au fost, fireşte, aruncate din avion. Chultenmayer nu putea oferi acest inestimabil flecuşteţ, fiindcă nu-l avea şi nu ştia ce se întâmplase cu el. Crudul Linduré n-a ezitat, sunt sigur de asta. Mă gândesc din nou la Margarette, la Rose-Mary… Cele două tinere atât de drăguţe, atât de scumpe. Îmi închipui căderea lor, având pentru aşa ceva toate elementele.

— Gunoiule, tu eşti răspunzător de moartea cucoanelor. Care-i adresa grupului „Panterele albastre”?

— Într-o casă nouă, pe strada Pierre Grimblat, patroane. Singura casă nouă. La parter. Pe uşă e o inscripţie cu liniuţă între Import şi Export.

— Sper că ai adus nişte frânghii ca să legăm cufărul?

— Nu, patroane, sârmă.

— Asta e şi mai bine, îl asigur trăgându-i între ochi lovitura de berbec a secolului.

Să tot ai de ce te pricopsi cu o migrenă. Personal, văd o mie de lumânări, dintre care unele – poate fiindcă „sunt catolic – mi se par romane.

De data asta, pretenarul meu s-a dus pe apa sâmbetei. O să-ţi dai seama că e statornic în reacţii Benjamin (de altfel se prenumeşte Adolphe) *[18].

Îl închid în cufăr împreună cu victima, după ce l-am legat. E nevoie de dreptate, nu? Altfel unde ne-am trezi?

18* Ca să pricepi chestia asta, trebuie să ai certificat de studii (n. a.).

*
* * *

Taxi.

Un ziar rătăcit în el: *Abidjan Soir*. Pe pagina întâi, câteva manşete despre ruşinile internaţionale. Plus un editorial al amicului meu Jean Dutour cu privire la înţelepciunea preşedintelui Houpouët-Boigny care a ştiut să facă din ţara lui ceea ce ştim cu toţii. În interior, pe pagina a treia, se anunţă că mâine dimineaţă, în zori, la ceasul când muntele devine alb, ministrul Sauveur Linduré va inaugura noul baraj de la Rhâmina-Grobis.

I-se-rupe-de-moarte frânează cu înverşunare în faţa unei case noi, cu trei etaje.

— Gata! spune.

E rândul tău, San-Antonio!

O SĂ SE TERMINE

Îmi deschide un grăsan năuc, cu şosete mov rupte în coate. Are faţa roză a produselor Cochonou, păr blond care străluceşte în soare şi ochii expresivi ai unui înecat pus pe masa de disecţie.

— Ce vrei? mă chestionează cu asprime individul.

Uşa se deschide direct spre o cameră mare şi plină de fum, mobilată cu o masă lungă, de consilii, la capătul căreia se află un pachet de cincizeci şi două de cărţi de joc, o sticlă de mastică groasă, două pahare, o carafă cu apă, o scrumieră fumegândă şi un omuleţ colţuros, cu mutră de obsedat sexual. Acesta din urmă e îmbrăcat doar cu o pereche de blugi şi o medalie pioasă reprezentând o anume idee despre Sfânta Fecioară. Fac cu ochiul către camaradul „Tout-pour-Olida”.

— Am adus ce ştii, zic extrăgând din buzunar flecuşteţul prelevat de la Benjamin.

Homunculul cu pieptul gol, scobit dar păros, se ridică.

— Aşadar bătrânul a scuipat totul?

— Dovada.

Mister Pârţachi îmi înşfacă obiectul şi-l cântăreşte în palmă cum ar face cu propriile corcoduşe, după o baie. Pe urmă se îndreaptă spre un aparat ciudat către care eu m-am şi chiombit şi care se înalţă, pe trei picioare telescopice, în fundul încăperii.

Hogeacul duhneşte a menajerie în grevă. Paturi de campanie sunt instalate de o parte şi de alta a unui mic frigider supraîncărcat cu sticle de bere. Totul seamănă cu refugiul unor emigranţi fără documente în regulă. Miasme de clămpău avariat domină mirosurile de gaibarace neglijate şi de vânturi învechite. O chiuvetă plină de veselă murdară, o pubelă debordândă de cutii de conserve prost deschise şi două valize extenuate completează decorul punctului de comandă al „Panterelor albastre”.

Pârţiguş roboteşte la un soi de aparat optic prevăzut cu tubulaturi cromate şi tirbuşonice. Îl deşurubează, ataşează la corpul numitului aparat flecuşteţul pe care abia i l-am adus şi începe să fluiere de mai mare dragul, printre dinţii nicotinizaţi.

— La fix. Suntem pregătiţi, nu ne mai rămâne decât să aşteptăm ordinele.

— Vi le-am adus tot eu, zic liniştit.

Mă măsoară din ochi, de parcă doar acum m-a zărit.

— Cine eşti tu?

Există momente cruciale când, de pildă, pus cu umerii la podea, eşti constrâns să brodezi cu îndemânare de maestru ca să poţi să scapi. Să spui orice, dar cu dezinvoltură şi în chip firesc. Să-ţi priveşti paşnic interlocutorul, fără a exagera.

— Să spunem că eu acopăr sectorul Senegal-Coasta de Fildeş, răspund cât ai clipi.

Lucru ciudat de curios sau curios de ciudat, omul pare de-a dreptul fermecat de această explicaţie a cărei evazivitate nu scapă totuşi nimănui.

— A, bine, dumneata eşti? se grăbeşte el să schimbe, nu fără respect, formula de adresare.

— În persoană.

— Atunci înseamnă că l-ai înlocuit pe bietul Fritzmann? Achtung! Pericol! Vă rog să luaţi seama la ciripitoare! Îmi înnegurez la maximum privirile.

— Dacă-mi dai voie, băiete, prefer să nu vorbesc cu tine despre cei absenţi; nu ne aflăm aici ca să suflăm în borşul cuiva.

Tonul şi faţa mea gravă îl impresionează. Aprobă cu o înclinare a capului. Atunci mister măndel se grăbeşte să continue.

— Treaba pentru mâine dimineaţă.

— Unde, când, cum şi mai ales pe cine? întreabă slăbănogul cu cap de şoim autentificat.

Clipa solemnă a venit. Cea în care trebuie să-ţi conservi propriul self, să nu-ţi tremure niciun păr, niciun măr, niciun fir de trandafir, să dai dovadă că Curaj, Sana!

— Domnul acesta, în timpul ceremoniei pe care o va prezida. Pârţolea, care nu mai pârţâie nici pâs, se strâmbă o ţârucă.

— Credeam că trebuie să ochim mai sus, zice. Şi râde:

— Dacă pot vorbi despre „ochit”!

— Ei bine, nu trebuie să crezi niciodată nimic când execuţi un contract, băieţică. Hai, pregătiţi materialul, că o tăiem…

— Unde?

— La faţa locului, drace, la Ramina-Grobis, inaugurarea va avea loc în zori, din cauza căldurii, şi drumurile care duc într-acolo vor mişuna de poliţişti înainte să se crape de ziuă, nu e cazul să ne asumăm niciun risc. Ne vom descurca s-o horăim în sector.

Micuţul stafidit, cu poză de obsedat nedomolit, scoate un oftat care ar expedia până la mijlocul Atlanticului un amator de *windsurfing*.

— Hai, Borţosule, la muncă! îl îndemnă pe mătăhălosul chel. Îi privesc dând din braţe şi mă rog, plin de energie, către sfântul meu patron ca nimeni să nu-şi arate mutra pe-aici înainte de cărăbăneala noastră. Acum, că-i ţin în labă pe mocofanii mei, nu se pune problema să-i mai părăsesc înainte de îndeplinirea „misiunii” pe care le-am încredinţat-o.

*
* * *

Şi acum, cititor drăguţ, animal gânditor (pe sponci), tandru sărăcuţ cu duhul, arierat cumsecade, beşleagă sclerozată, şi acum da, acum, îmi vei face imensa plăcere de a închide această carte zguduitoare, pentru a o deschide din nou la prima pagină tipărită şi a citi iarăşi începutul ei, o, bucurie a vieţii mele, izvor al veniturilor mele. prieten din copilărie al fabulaţiilor mele. Treci în diagonală peste acel soi de capitol întâi, intitulat diabolic „Ca să-ţi intre mai uşor la dovleac cele ce urmează…”

După asemenea prologuri se măsoară măiestria unui autor.

Da, reciteşte-l, şi după ce-l vei fi recitit, reciteşte şi această operă fenomenală, care merită tot atâta osteneală cât capul lui Danton, ce a fost rotunjit la ghilotină cel dintâi. În vreme ce tu citeşti, eu te aştept, cum le-am aşteptat şi pe cele două mazete pe o cărare, nu departe de maşina lor.

Iar când caraghioşii s-au întors după ce-i făcuseră japiţei de Sauveur Linduré figura cu uită-mă-dragostea-mea, le-am poruncit să închidă în portbagajul rablei aparatul lui papa Chultenmayer. Şi am apucat-o pe un drum ce trecea printr-o pădure doar oleacă mai cu puţin virgină decât o grădiniţă de la Saint-Ouen. Iar ajunşi aici, sub pretextul unui pipi, i-am abandonat în chip laş, pentru a mă repatria, fuga-fuga (şi îmi cântăresc „fu”-urile), la

Abidjan. De la *Hotel Ivoire*, unde i-am băgat în viteză pe toţi, via Bătrânul, am obţinut o audienţă la bunul preşedinte Hophouët-Boigny şi apoi, foarte repede, i-am povestit eminentului bărbat ce punea la cale, împotriva lui, abjectul Linduré: să-l priveze de memorie pentru a-l face inapt de guvernare şi astfel a-i şmangli fotoliul prezidenţial sărăcuţul! după tot ce-a făcut pentru ţara lui şi pentru aceea a noastră!

Şi atunci preşedintele, după ce m-a ascultat, m-a strâns cu ambele mâini deodată, noroc că sunt voinic. L-a chemat pe şeful poliţiei, un om cum nu se poate mai sigur, şi am efectuat o descindere-fulger la Linduré.

Îţi relatez totul cam în grabă, fiindcă am depăşit şi-aşa al naibii de mult calibrul autorizat pentru romanul de faţă. În felul ăsta, va trebui ca editorii mei, cei de la *Fleuve*, să adauge un caiet suplimentar, de 32 de pagini, fără a putea majora preţul de vânzare – îţi dai seama ce porcărie le fac? Le dau foc amărâtului ăla de profit, tot sporovăind şi înşirându-ţi la verzi şi uscate pe seama bănuţilor tăi pentru acadele, iepuraşule. Aşa că, dacă mă mai las mult luat de apă, va apărea şi un al doilea caiet de 32 de pagini – iar de atunci încolo casa de editură îşi pune cheia sub preşul de la uşă. *Fluviul*[19] seacă. Autorii, noi toţi, dăm fuga să ne înscriem la şomaj. Ori la Gallimard, care plăteşte încă şi mai prost. Iar *Fluviul*, lipsit de apa lui (de ploaie) se transformă în autostradă, drace! Încă una. Cu platâ, natürlich.

În sfârşit, să-ţi explic motivele acţiunii mele.

Deci descindere la Linduré. Îl găsim pe messire ministrul în fotoliu, cu o pungă cu gheaţă pe freză şi cu şoferul-om de încredere în faţa lui, strofocându-se să-i redea un strop de memorie – cucu! –, în vreme ce un doctor explică precum că trebuie să-i fi făcut fâs un vas-fantomă pe când sporovăia lângă baraj, că altitudinea –

19 *Le Fleuve Noir* - „Fluviul Negru", editura care a publicat toate romanele lui San-Antonio (n. tr.).

trosc! i-a venit de hac, având în vedere că Sauveurul nostru e hipertensiv.

Iar micile vase din care suntem ţesuţi nu trebuie să le luăm prea uşor. Oricare dintre ele poate să dea bâca, şi mister nenea e „out”. Din chestia asta îţi dai seama de fleac de nimica vieţii noastre care ne ia, ne lasă, tranc, uite-aşa, netrebnica. Şi niciun mijloc de a premoniţiona. Te trezeşti la fund, înecat, mai neînsemnat decât un fâs într-un uragan. Să ne facem rugăciunea, fraţilor, sau să ne punem capră, ceea ce nici asta nu-i de neglijat.

Sauveurul face gât pe sub glasoanele la fel de precare ca şi moaca lui. Bălăngăne dovleacul, zice că nu ştie, nu mai ştie. Da, Sauveur Linduré, asta da, îi aminteşte de ceva. Ministru? De acord. Există nişte rămăşiţe de amintiri scurse printre meandrele sale cervicale. Nevastă-sa, cele şaisprezece ţiitoare (fiindcă în Coasta de Fildeş e monogamic), cei patruzeci şi trei de copii? Simple licăriri. Şi mai ce?

Şi-ţi închipui cum apărem noi, şeful poliţiei, forţele cu acelaşi nume şi eu. Sauveur îşi risipeşte ultimele licăriri ale frumoasei lui lucidităţi. Am impresia că băieţii de la „Panterele albastre” nu s-au zgârcit cu porţia. Omul a primit absolut toată încărcătura. O încărcătură de elefant! Vzzzzumm! Drept în bubă. Cu toptanul! Irecuperabil.

Dar trec peste asta, de teama celui de-al doilea caiet suplimentar şi ca să nu-ţi trântească nişte litere atât de subdimensionate, încât să trebuiască să mă citeşti la microscop, lupa nemaifiind de ajuns.

Cotrobăim prin baracă. Şi găsim, într-un fel de cuşcă amenajată nu în pivniţă, e prea banal, ci în pod, ceea ce e culmea! Găsim, ziceam, un bătrân Chultenmayer făcut marmeladă moralmente, o fată a acestuia, Rose-Mary, văduva Mudas şi – ce bucurie! – o maică Pinuche în perfectă stare de funcţionare, întrucât avea andrelele în geantă când a fost răpită, bătrâna doamnă penelopeşte un fular pentru Césarul ei, în vederea unei ierni viitoare. Un

drăguţ boa de lână gri, cu o dungă de maro-căcăniu prin mijloc, ca să fie mai ochios.

Doamna lui Chultenmayer a fost debarcată din avion pe urmele mele, şi atunci, din adâncul disperării lui, bietul savant şi-a urlat ignoranţa în materie de flecuşteţ al aparatului, de o asemenea manieră, cu accente atât de puternice, atât de cu adevărat veridic, încât Linduré l-a crezut! S-a prins că moşneagul nu putea da la iveală componenta în cauză, fiindcă obiectul se afla în posesia domnului Sterny, agentul lui, cum s-ar zice omul însărcinat să se ocupe de toate aspectele materiale: brevete, finanţare şi aşa mai departe. Prin urmare, s-au întors. Şi iată-l pe scumpul de el în plină dezagregare, văduv al unei doamne atât de drăguţe şi tinere, colaboratoare emerită! Mâna lui dreaptă, ce mai! În fine, să zicem mâna stângă, ar fi mai corect, având în vedere că dreapta ne slujeşte ca să ne uşurăm.

Interogator al bătrânului şofer-secretar. Care deşartă tot sacul. Ce altceva să facă? Ţinând seama de datele problemei, cum spunea odată bunul Georges Bidault, care avea cărare pe mijloc şi plosca, reglementar, în bandulieră. Ne spune totul, ceea ce, adăugat la ce ştiu eu şi anexat la ce ghicesc, plus declaraţiilor doamnei Mudas (compoziţia se prelucrează în mixerul impetuos al creierului meu), îmi oferă o minunată vedere de ansamblu asupra adevărului.

Îi îmbarcăm pe savant, pe fiica lui şi pe Pinaudieră, pentru a-i căra spre locuri mai ospitaliere. Şi tocmai când să ne luăm valea, o tornadă întunecată se repede la mine. Ştii cine-i?

Uluitoarea Murielle, ale cărei săruturi ţi-l deghizează pe Gogu în rangă de crom-vanadiu. Înainte de a urca în dubă în compania lui Linduré şi a clicii acestuia, vrea să-şi ceară iertare. Zice că până la sfârşitul zilelor ci îşi va aduce aminte de şedinţa noastră de amor. După părerea ei,

eu sunt un amant de neuitat. Şi are nevoie de un ultim sărut de foc pentru a ne despărţi în perfectă armonie; fie ca zeii tribului ei ancestral, plus Domnul Nostru Iisus, venit în ajutorul lor, să-i ierte infamiile. Un sărut.

Gura cărnoasă îi seamănă cu o floare, cred că ţi-am mai zis asta, iar dacă n-am făcut-o aveam minţile aiurea. Cele două buze magistrale, feerice, şi tot ce-i primprejur mă fascinează. Îi prezint batista mea.

— Ia-o, puştoaico, începe prin a-ţi şterge rujul.

Ea se execută, freacă energic, îşi dezgoleşte, dacă mă pot încumeta să vorbesc astfel, gura superbă, de zeiţă.

— Bravo, o felicit, şi acuma dă-mi, puică, microbii tăi! Sărutul fiind ultim, e lung ca într-un final de film.

SE TERMINĂ!

Ştii că nu există prea mare lucru de văzut, care să fie frumos, în afară de o pereche de bătrâni ce se iubesc? Cu excepţia unei perechi de tineri, firește.

Pinauzii regăsiţi, restituiţi, re-acuplaţi, reîncepuţi sunt o chestie superbă. Felul cum s-au aşezat pe o canapea, cum baborniţa îl cuprinde în braţe pe ţapul ei, îl strânge la piept, inimă pe inimă, îşi trece degetele prin părul din nasul lui, bâiguindu-i cuvinte neînţelese, fraze mişcător neterminate… Îşi reconstată lungimile de undă, se încălzesc fiecare la căldura celuilalt, se reciprocizează uşurel, copăcel, savurând picătură cu picătură voluptatea de a trăi din nou alături.

— Sunt drăguţi, nu ţi se pare? şuşotează Marie-Marie.

— Emoţionaţi, da. Nimic nu e mai sublim decât o pereche, fie că e vorba de cai, de pedale, de oameni sau de Pinauzi.

Ne aflăm în balcon, ca un cuplu princiar, cu diferenţa că niciun zdrenţăros nu ne aplaudă din stradă. Îi fac puştoaicei un rezumat al odiseii mele. Fabuloasa rostogolire prin cerul ivorian şi miraculoasa receptare în

plasele unui ornitolog. Mutriţa ei dulce se lungeşte la auzul povestirii. Îmi strânge braţul şi-şi lipeşte fruntea de bicepsul meu ca pentru a mă face să mă simt mai bine sub raport olfactiv şi carnal.

Când, mai apoi, îi anunţ faptul că soţia lui Chultenmayer a avut parte de marele plonjon, izbucneşte în lacrimi. Atunci o liniştesc, îi explic beţia anesteziantă a spaimei şi felul cum insuportabilul este perfect tolerat de fiinţa omenească. Dar ca continuă să plângă cu sughiţuri, ce vrei! Atunci, pentru a-i distrage atenţia, revin la latura poliţistă a afacerii. Îi spun domnişoarei că, la urma urmei, şi micuţa ei profă ar fi putut fi scoasă pe uşa avionului. Şi că văduvă-văduvă, dar a rămas în viaţă, nu? Ucigaşă-ucigaşă, dar în legitimă apărare. Va rămâne aici, unde i se acordă permisiunea de şedere pe termen nelimitat. Îi va învăţa carte pe micuţii negri. Va face, într-o zi. cunoştinţă cu un coleg simpatic sau cu un industriaş, ba chiar cu un negrotei dat naibii, cu măciulie feroce; şi, cum zic personajele de comedie, îşi va reface viaţa. Pe soţ îl va uita, cu atât mai mult cu cât tembelul ăla a fost la originea tuturor nenorocirilor clanului Chultenmayer. Ce figură şi băiatul ăsta! observă că, probabil, nu era un neisprăvit, dar în sfârşit, în pedigriul lui se afla ceva nu prea bine mirositor.

— Povesteşte, povesteşte iute! mă imploră veveriţa.

— Ştii, e încă o ipoteză, dar ipoteza asta e jalonată de fapte sigure, care ne îngăduie s-o socotim drept valabilă.

Tovarăşa mea se depărtează de mine, ca să mă poată privi mai în voie. Acest plan american o lasă perplexă.

— Ce ţi-a venit să faci preambuluri, Tonio? Nu cumva începi să te prosteşti, la vârsta ta?

Rânjesc:

— Vezi, dacă m-aş însura cu tine, într-o zi ai ajunge să mă tratezi drept idiot bătrân.

Clatină din cap:

— Să admitem; dar până atunci, Tonio? Hm, până

atunci? Şi pe urmă, ştii, un bărbat, ca să ajungă idiot bătrân, nu e suficient să fie bătrân, trebuie să mai fie şi idiot.

Râdem oleacă; ca eu veselie, eu galben. Apoi ne îmbrăţişăm. Frica şi încrederea strângându-se în braţe: basorelief alegoric dedicat mizeriei neamului omenesc. Îmi spun că un „până atunci” vine, în cele din urmă, foarte repede. După ce ai înţeles mecanismul, simţi nevoia să-ţi faci ceasul chisăliţă şi să uiţi ce oră e.

— Ce ziceai despre Mudas?

— Pe când îşi făcea armata în Algeria, a cunoscut nişte indivizi cam săriţi de pe fix, un soi de războinici mai mult sau mai puţin de dreapta care, mai apoi. trebuie să fi alcătuit organizaţia „Panterele albastre”. Acest grup de mercenari lucrează în Africa, pentru toţi dictatorii aflaţi la putere şi care mişună pe continent. Organizează lovituri de teatru sau de stat, deturnează avioane sau fonduri. Totul e pe gustul lor. Un gust al aventurii, mai puternic chiar decât cupiditatea la aceşti marginali ai vieţii. Mudas, cetăţean francez cinstit, cu un curriculum ireproşabil şi bucurându-se de o situaţie de mijloc, dar solidă, devine, de-a lungul anilor, omul de încredere al organizaţiei. Contra unui procentaj rezonabil, centraliza fondurile expediate din Africa şi, situaţia lui determinându-l să efectueze deplasări, mergea să plaseze banii în Elveţia, într-un cont cu număr. Tânăra mă întrerupe:

— Ce-i aia un cont cu număr?

— Dacă ai fi un P.D.G. francez ai şti asta, puicuţo! Curiozitatea îi e atât de mare, încât uită să se mai răzvrătească împotriva apelativului.

— Un cont cu număr este un cont secret, la care identitatea depunătorului nu figurează. I se atribuie un număr, şi el îl înscrie în documente, în loc de semnătură. Nevăzut, necunoscut, prinde orbul scoate-i ochii.

— Grozav! Dar atunci nu se poate face şi o procură?

— Ba da, ca pentru orice cont curent. În cazul de

faţă, procura era stabilită pe numele şefului organizaţiei, un anume Fritzmann. Deci totul mergea ca pe roate. Mudas făcea parale, vânzând în vremea asta şi maşini şi drăgostindu-şi nevasta cea drăgălaşă. Fără îndoială, lucrurile ar fi continuat astfel încă mult timp, dacă amicii de la „Panterele albastre” nu căpătau de ştire despre uimitoarea invenţie a lui Chultenmayer, despre care ştiau că e socrul omului lor. Lucrurile astea transpiră mai dihai decât şvaiţerul, vara, în prăvăliile sărace. Drăgălaşii de prieteni ai băieţelului Mudas au vrut ca Chultenmayer să-şi pună descoperirea la dispoziţia lor, pentru a servi la ştergerea memoriei anumitor personaje importante, printre care, pentru început, aceea a preşedintelui Houphouët-Boigny. Operaţiunea cu pricina trebuia să favorizeze preluarea puterii de către Sauveur Linduré şi era comanditată chiar de acesta.

— Nu, César, doar nu suntem singuri! behăie maica Pinuche, pe care căzătura ei o smotoceşte cam prea de tot, date fiind împrejurările.

Marie-Marie ridică din umeri. A văzut ea altele şi mai şi, la unchiul Béru. Povestirea mea o captivează cu mult mai mult decât tuşeurile tremurătoare ale lui Beşleagă asupra brancardei lui.

— Şi?

— Aldebert a marşat la combinaţie. S-a dus la bătrânul. Chultenmayer suferea că nu-şi poate vedea fiica, aceasta întrerupând relaţiile cu el de când bătrânul se recăsătorise, luând o soţie de aceeaşi vârstă cu Rose-Mary. La început, vizita ginerelui l-a încântat. Dar când a aflat despre adevăratul motiv al acestei vizite, a fost cuprins de o furie fără margini. Pe deasupra s-a dat de ceasul morţii şi când a înţeles că scumpa lui fată era nevasta unui tâlhar afiliat grupurilor fasciste. Atunci…

— Am priceput, zice veveriţa. I-a făcut figura cu Raza Uitării, pentru a-l determina să-şi piardă amintirile despre oamenii aceia?

— Exact, fetiţo, bravo ţie! Fără să-şi dea seama, Mudas a fost supus unei şedinţe uşoare. De la o clipă la alta, a rămas fără trecut. N-a mai avut nici rutina prezentului: căminul, munca… Tot restul – salut! Dacă ar fi fost complet neutralizat în materie de memorie, l-ar fi spitalizat, cum a fost cazul cu unchiul tău. Dar aşa, s-a acţionat cu jumătăţi de măsură. Îşi continuă felul de viaţă, dar era golit de cea mai mare parte a trecutului lui. Iar când ceilalţi au revenit la atac, el nu i-a mai recunoscut. Te prinzi ce mai coşmar? Tipii îi vorbeau despre nişte trucuri care pentru el nu însemnau nimic. Crezând că-i duce cu preşul, băieţii i-au cerut marafeţii din contul cu număr. Dar vai, omul nostru nu ştia despre ce i se vorbeşte. S-a trecut la ameninţări cu chestii dintre cele mai nasoale: nevastă-sa, el însuşi, n-am habar… Şi el nu putea riposta nimic, nu putea încerca nimic. Singurul lucru de care era conştient a fost că reprezintă nucleul unei înspăimântătoare catastrofe. Vreme de mai multe săptămâni a trăit un soi de agonie indicibilă. Ceilalţi erau cu atât mai înnebuniţi, cu cât Fritzmann fusese ucis în Zair, în cursul unei ambuscade. Deci numai Mudas putea accede la comoara din Elveţia. Atunci, întrucât această situaţie atroce i se părea fără ieşire, bietul Aldebert a hotărât să-şi ia zilele. Moartea era o evaziune pentru el şi o şansă de salvare pentru soţia lui mult iubită. Numai că să mori din pricina unei enigme sporeşte tristeţea sinuciderii. Tu îi împuiaseşi urechile tipului cu performanţele mele. Mă descriseseşi ca pe un Sherlock la puterea o mie. Aldebert a decis să se omoare sub ochii mei. Îmi lăsa moştenire întregul lui mister, aşa cum îl purtase el însuşi, asta am înţeles-o îndată. Ştia că reacţia mea va fi aceea de a afla rezultatele unui sfârşit atât de bizar, atât de nebunesc. Pe scurt, m-a făcut legatarul testamentar al necazurilor lui. Frumoasă formulă, nu găseşti?

Marie-Marie găseşte. Dovadă că mă îmbrăţişează cât cuprinde. Auzi, alunecă iute reacţiile noastre. E pericol de

polei în ceea ce ne priveşte. Până ce-am s-o smulg din starea ei de faţă…

Haide, San-Antonio! Haide, o dată, eşti bărbat, nu? Ei bine, da; tocmai!

*

* * *

Urmează o clipă magică.

César Pinaud şi-a târât bombonica în odaia de alături, pentru a-i interpreta marea arie a fluieratului în puşculiţă. La vârsta lor, revederea răscoleşte simţurile. Trebuie s-o concretizezi toată-ziua-bună-ziua. Marie-Marie e vârâtă toată în San-Antonio. Miroase bine şi e fierbinte ca o porumbiţă pe care aş fi ascuns-o în deschiderea cămăşii. În depărtare se vede peninsula, cu marile ei buildinguri acoperite cu sticlă şi foarte albe. Marea, mai albastră decât ar fi nevoie. Vapoare. Cerul… Ne iubim.

— Cum explici că l-am văzut pe Sterny în tovărăşia lui Mudas? o ia de la început nesătula.

— Probabil că moş Chultenmayer a vrut să afle cât de tare se înfundase ginerele lui, şi l-a trimis pe grăsan să afle noutăţi. Dacă nu cumva…

— Dacă nu cumva ce, Tonio?

— Poate încă îmi scapă unele lucruri. Poate că băieţii din „Panterele albastre” l-au contactat pe Sterny, ştiind ce rol joacă pe lângă Chultenmayer. Toate astea se vor decanta cu timpul. Va trebui să stau mult de vorbă cu bătrânul savant. Deocamdată, e în plină dramă… Dar voi descoperi totul. Ceea ce e limpede deja e că Sterny le-a cedat băieţilor de pe-aici, fiindcă se afla la Abidjan înainte de petrecerea tragediei. Deci pentru nişte motive mai mult sau mai puţin „x”, cum zice unchiul tău, se prea poate să fi căzut la înţelegere cu panterele.

— Şi să fi adus materialul cerut?

— Da, cu excepţia unei piese care îl făcea inutilizabil

şi pe care probabil că bătrânul o ascundea într-un cufăr. Trebuie că Sterny i-a lansat, de aici, un S.O.S. lui Chultenmayer, pentru a-i cere să i-o trimită. Bătrânul ne va confirma presupunerea asta. Dar la primirea mesajului a făcut-o pe prostul. Numai că lucrurile s-au precipitat al naibii. Mudas s-a împuşcat. Imediat cum au aflat vestea, băieţii din organizaţie s-au dus la el acasă, puşi pe rele. Voiau, cu orice preţ să găsească hârtiile referitoare la contul elveţian, pentru a încerca, printr-un fals, să-şi recupereze mălaiul. Şi atunci a avut loc scena aceea cu Rose-Mary. Şi deznodământul pe care-l ştim. În faţa unei asemenea drame, înţelegând că soţul ei nu era deloc omul pe care-l crezuse, profa a apelat la bătrânul papá. Încă nu ştiu ce şi-au vorbit, dar Chultenmayer, înnebunit, a hotărât să vină, cu flecuşteţul la el, în Coasta de Fildeş. I-a telefonat lui Sterny să-şi anunţe sosirea. Credea că în schimbul lansatorului de raze va obţine sprijinul necesar pentru ca fiica lui să scape de tracasările poliţiei, fiindcă, deşi s-ar fi putut dovedi legitima apărare, era sigur că sticleţii vor descoperi trecutul fezandat al lui Mudas şi ar fi socotit-o pe profă complice a soţului.

Un ţipăt puternic şi gângurit răsună din camera mea:

— Césaaar! Ajunge!

Pe legea mea, se întrece pe sine Bănănăitul! Desţeleneşte pe viaţă şi pe moarte. Îşi zbiară cântecul de lebădă. Face dulceaţă din vremea cireşelor.

Tuşesc, stânjenit. Însă Marie-Marie, chiar dacă ar asista în direct la coitul Pilnucian, ar rămâne imperturbabilă, prea temătoare pentru noi şi grozava noastră povestioară. O adevărată şi cumplită aventură trăită în doi, atât de departe de casă, atât de frenetic…

— Ei bine, şi?

— Ştii, pisicuţo, avem tot timpul să mai vorbim despre asta. Fie şi doar în avion, la noapte.

— În avion, la noapte, prefer să vorbim despre altceva. Spuneai că Chultenmayerii au venit aici val-vârtej.

Şi după asta?

— Sterny îi aştepta, escortat de un fals poliţist. Nu păreau să fie împreună. După formalităţile vamale, sticletele l-a interpelat pe Chultenmayer. I-a scotocit bagajele, a luat pe şest aparatul descris de Sterny. După care au ieşit cu toţii din aeroport. Aici, alte vicisitudini pentru noii sosiţi: oamenii lui Sauveur le-au umflat pe cele două femei. Aceştia – poliţişti adevăraţi, dar în solda lui Linduré. Toate astea s-au petrecut fără ca Chultenmayer sau şeptelul lui să opună vreo rezistenţă. De unde putem înţelege că, o dată ieşit din laboratorul lui, orice savant nu mai ştie pe ce lume se află. Pe urmă, lunga călătorie cu de-a sila, venind după cele două morţi violente, aproape anesteziase voinţa celor trei pasageri. Pe scurt, era floare la ureche să-i manipulezi.

Marie-Marie scutură din cap:

— Bietul bătrân genial! Când s-a pomenit singur-singurel şi incapabil să mai dea de aparat, ce descumpănit trebuie să fi fost!

— Trădat de Sterny, nu mai însemna nimic în tot acel angrenaj. Între curcanii „paraleli” ai lui Linduré şi banda „Panterelor albastre”, era terminat dinainte. Dacă n-ar fi existat lăcomia lui Benjamin care, descoperind că Sterny avea o saltea de mangoţi, l-a aranjat şi l-a curăţat de tot ce era asupra lui…

— Pot să mă duc să văd pe profă? întreabă deodată Marie-Marie.

— Mai bine nu. Un doctor le-a administrat un sedativ foarte puternic fiicei şi tatălui. Sunt atât de şocaţi! Ştii cine i-a traumatizat cel mai mult? Eu! Să mă vadă viu şi nevătămat, după ce fusesem azvârlit de la o mie două sute de metri, asta i-a făcut să sară de pe fix.

Fetişcana murmură:

— Auzi, Tonio, crezi că unchiul Béru mai are vreo şansă?

— Îţi dai seama că despre el am vorbit mai întâi cu

savantul.

— Şi ce ţi-a zis?

— Ceva care ţine de ironia sorţii, scumpo. Închipuie-ţi că efectul Razelor Uitării se estompează după o lună şi dispare total după două.

Domnişoara îmi sare de gât. Cu frenezie. Şi atunci…

Ei bine, nu ştiu dacă de la ultimul sărut al lui Murielle mi se trage, dar să avem iertare, doamnelor, Goguţă mi se transformă în Podul Londrei! Ah, ce mai stinghie pentru papagali, tanti Louise! Să se tot instaleze vreo doisprezece cacatoeşi adulţi, cu progenitura lor!

— Ascultă, Marie-Marie! bâigui. La urma urmei, nu mi se pare o idee prea rea să te duci s-o vizitezi pe Rose-Mary Mudas.

ŞI ÎNCĂ NIŢEL

— Poate fi văzut? o întrebă pe măicuţă.

Adevărat zdrahon sora Thérese a Constipaţiunii. O matroană mustăcioasă, muşchiuloasă, bucălăcioasă.

— Ar fi nefericit să nu poată fi văzut, ripostează dânsa, că e destul de gras scârbosul ăsta.

Bun, va să zică Béru nu se simte din cale afară de rău. Intru. La moment, amicul vârâ sub cearşaf o sticloanţă de Côtes du Rhône, ciobită rău la interior.

— A, drace, tu eşti?

O bucurie luminoasă mă umple de neoane din creştet până-n tălpi. Mamutul n-a trebuit să aştepte o lună ca să-şi recapete ceea ce îi ţine loc de minţi.

— Aşadar ţi-ai regăsit memoria, nenicule?

Priveşte peste umăr, neliniştit să nu mai fie careva pe-acolo.

— Eşti singur, Sana?

— Da. De ce?

Îmi face semn să-mi aplec urechea preferată până în dreptul pâlniei lui de transvazat alcooluri.

— Auzi, iepuroiule, îmi zice, recuperasem în aceeaşi

seară, dar vreau să mai rămân încă niţel s-o fac pe glumeţul, ca să mă odihnesc cât de cât de Berthe. Cu timpul, un soţ simte nevoia să-i poată zice din nou matracucii lui doamnă. De ani de zile îmi trebuia o vacanţă adevărată.

SFÂRŞIT